

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาคารค้ำประเวณี

LEARNINGCENTER FOR PROSTITUTION PROBLEMS IN THAI SOCIETY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นายภักดิ์ หาญพิพัฒน์
วันเดือน ปี เกิด 17 พฤศจิกายน 2537
ที่อยู่ 382 ถ.บรรพปราการ ต.เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000
ประวัติการศึกษา 2549 โรงเรียน อนุบาลเชียงราย
2555 โรงเรียน สามัคคีวิทยาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย
(LEARNING CENTER FOR PROSTITUTION PROBLEMS
IN THAI SOCIETY)
นักศึกษา นายภักดิ์ หาญพิพัฒน์
รหัสประจำตัว 56020061
ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรมและการวางแผน
ปีการศึกษา 2560-2561
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ปฐมนิ ขวัญสุวรรณ

บทคัดย่อ

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย เป็นศูนย์ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ สาเหตุ มุมมองและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณีให้สังคมได้ตระหนักและตักตะกอนความคิดจากนั้นนำองค์ความรู้ต่างๆที่ได้รับมาแลกเปลี่ยนซึ่งข้อมูลข้อคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและทางออกที่ดีที่สุดของการค้าประเวณีในสังคมไทย

โดยเนื่องด้วยการค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นยังถือว่าเป็นปัญหาของสังคมทำให้เกิดช่องว่าง ความเหลื่อมล้ำ ความกำกวมในเรื่องศีลธรรม และผลประโยชน์มหาศาลที่เกิดจากวงจรการค้าประเวณี ซึ่งในปัจจุบันการค้าประเวณีในสังคมไทยเป็นเรื่องผิดกฎหมาย แต่ก็ยังสามารถพบเห็นได้ทั่วไป อีกทั้งยังเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาแสวงหาความสุขในประเทศไทย เรื่องเหล่านี้จัดควรได้รับการจัดการที่ถูกต้องเพราะไม่ว่าอย่างไรก็ตามการค้าประเวณีก็ยังคงเกิดขึ้นในสังคมเสมอ

โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย มีที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร บริเวณย่านวงเวียน 22 กรกฎาคม เนื่องจากกรุงเทพมหานครนั้นเป็นศูนย์รวมในหลายๆด้าน ทั้งการศึกษา การท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการค้าประเวณี จึงเลือกที่ตั้งแห่งนี้

โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย มีพื้นที่โครงการประมาณ 8,226.16 ตารางเมตร ให้บริการบุคคลทั่วไป นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว นักวิชาการ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการค้าประเวณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญรูปภาพ	VII
สารบัญตาราง	X
บทที่ 1 บทนำ	
1.1. ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	5
1.3. วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	6
1.4. ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ	6
บทที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ	
2.1. ข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย	9
2.1.1. การศึกษาความหมายและสาเหตุของการค้าประเวณีในสังคมไทย	9
2.1.2. การศึกษารูปแบบและกลไกของการค้าประเวณีในสังคมไทย	14
2.1.3. การศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี	18
2.1.4. การศึกษาข้อมูลเชิงสถิติของการค้าประเวณีในสังคมไทย	22
2.1.5. การศึกษาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการค้าประเวณีในสังคมไทย	26
2.1.6. การศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการค้าประเวณีในสังคมไทย	27
2.2. รายละเอียดโครงการ	
2.2.1. การศึกษาความหมายและลักษณะสำคัญของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี	32
2.2.2. การศึกษาประเภทและลักษณะการใช้งานในศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่าง

3.1. การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกับโครงการ	35
3.1.1. การศึกษาอาคารขนาดเล็ก	35
3.1.2. กรณีศึกษาอาคารขนาดใหญ่	42

บทที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ

4.1. การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ	46
4.1.1. ผู้ให้บริการ	46
4.1.2. ผู้ใช้บริการ	47
4.2. การศึกษารายละเอียดและพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	48
4.2.1 ผู้ให้บริการ	48
4.2.1.1 โครงสร้างบริหารงานโครงการ	48
4.2.1.2 อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ของโครงการ	49
4.2.1.3 พฤติกรรมผู้ให้บริการ	54
4.2.2 ผู้ใช้บริการ	55
4.2.2.1 กลุ่มผู้ให้บริการทั่วไป	55
4.2.2.2 กลุ่มผู้ให้บริการเฉพาะ	57
4.2.3 ผู้ใช้บริการอื่นๆ	57
4.3. การคาดคะเนจำนวนผู้ใช้โครงการ	58
4.4 สรุปผลการศึกษาผู้ใช้โครงการ	59

บทที่ 5 การศึกษารายละเอียดและองค์ประกอบโครงการ

5.1. การกำหนดองค์ประกอบของโครงการ	60
5.1.1 การกำหนดองค์ประกอบจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ	60
5.1.1.1 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	62
5.2. การกำหนดประเภทพื้นที่ที่สอยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและกรณีศึกษา	65
5.3. องค์ประกอบของโครงการ	69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
5.3.1 ส่วนจัดแสดง	69
5.3.2 ส่วนสำนักงานบริหาร	70
5.3.3 ส่วนบริการศึกษาและกิจกรรม	71
5.3.4 ส่วนบริการสาธารณะ	72
5.3.5 ส่วนงานข้อมูลสารสนเทศและไอทีศนะ	73
5.3.6 ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยสถานที่	73
5.4. การวิเคราะห์รายละเอียดของพื้นที่ใช้สอยโรงการ	74
5.4.1. ส่วนจัดแสดง	74
5.4.2. ส่วนสำนักงานบริหาร	77
5.4.3. ส่วนบริการศึกษาและกิจกรรม	78
5.4.4. ส่วนงานข้อมูลสารสนเทศและไอทีศนะศึกษา	80
5.4.5. ส่วนบริการสาธารณะ	80
5.4.6. ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่	81
สรุปพื้นที่รวมของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย	83
บทที่ 6 การศึกษารายละเอียดที่ตั้งโครงการ	
6.1. เกณฑ์การเลือกพิจารณาที่ตั้งโครงการ	85
6.2. การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	87
6.3. การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ	109
6.4. การเลือกที่ตั้งโครงการ	112
6.5. การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเบื้องต้น	115
บทที่ 7 การศึกษาโครงสร้างและงานระบบของโครงการ	
7.1. การศึกษาระบบวิศวกรรมโครงสร้าง	125
7.1.1 ประเภทโครงสร้างในงานสถาปัตยกรรม	125
7.1.2 ระบบโครงสร้างในงานสถาปัตยกรรม	126
7.1.3 การเลือกใช้ระบบโครงสร้างกับโครงการ	126
7.1.4 สรุประบบวิศวกรรมโครงสร้างในการออกแบบศูนย์การเรียนรู้	127

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2. การศึกษาระบบไฟฟ้ากำลังและส่องสว่าง	128
7.3. การศึกษาระบบสุขาภิบาลและบำบัดน้ำเสีย	130
7.4. ระบบโทรศัพท์	134
7.5. ระบบรักษาความปลอดภัย	136

บทที่ 8 สรุปผลงานออกแบบสถาปัตยกรรม

8.1. กระบวนการและแนวความคิดในการออกแบบ	137
8.2. การจัดการและการวางผังโครงการ	139
8.3. รูปด้านและรูปตัดโครงการ	144
8.4. รายละเอียดการจัดแสดงและการออกแบบโครงการ	145

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 2-1 ภาพแสดงหญิงขายบริการ	18
รูปภาพที่ 2-2 ภาพแสดงหญิงขายบริการย่านหัวลำโพง	19
รูปภาพที่ 2-3 ภาพแสดงหญิงขายบริการ 2	19
รูปภาพที่ 2-4 ภาพแสดงสถานบริการ อาบ อบ นวด	20
รูปภาพที่ 2-5 ภาพแสดงสถานบริการ 1	20
รูปภาพที่ 2-6 ภาพแสดงสถานบริการ 2	21
รูปภาพที่ 2-7 ภาพแสดงสถานบริการ 3	21
รูปภาพที่ 3-1 ภาพแสดงภาพแสดงอาคารที่ทำการมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์และพิพิธภัณฑ์นี้คือเรา	37
รูปภาพที่ 3-2 ภาพแสดงบริเวณทางเข้าส่วนจัดแสดง 1	38
รูปภาพที่ 3-3 ภาพแสดงบริเวณทางเข้าส่วนจัดแสดง 2	39
รูปภาพที่ 3-4 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 1	39
รูปภาพที่ 3-5 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 2	40
รูปภาพที่ 3-6 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 3	40
รูปภาพที่ 3-7 ภาพแสดงบริเวณด้านหน้าศูนย์การเรียนรู้เมืองจะเชิงเทรา (KCC)	42
รูปภาพที่ 4-1 โครงสร้างการบริหารศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย	48
รูปภาพที่ 4-2 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการสัจจรของเจ้าหน้าที่	54
รูปภาพที่ 4-3 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการสัจจรของผู้ให้บริการชั่วคราว	55
รูปภาพที่ 4-4 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการสัจจรของผู้ใช้บริการทั่วไป	56
รูปภาพที่ 4-5 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการสัจจรของผู้ใช้บริการเฉพาะ	57
รูปภาพที่ 4-6 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมกรรมการสัจจรของผู้ใช้บริการอื่นๆ	58
รูปภาพที่ 6-1 ภาพแสดงการแบ่งเขตการปกครองและเขตพื้นที่ของกรุงเทพ	90
รูปภาพที่ 6-2 ภาพแสดงขอบเขตของย่านเยาวราช	93
รูปภาพที่ 6-3 ภาพแสดงเขตการปกครอง	93
รูปภาพที่ 6-4 ภาพแสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินจามที่ได้จำแนกทำยกฏกระทรวงให้บังคับใช้ผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2558	94
รูปภาพที่ 6-5 ภาพแสดงวัดคณิกาผล	95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6-6	ภาพแสดงตึกเก่าชั้น	95
รูปภาพที่ 6-7	ภาพแสดงพื้นที่ชุ่มเสี่ยงต่อการพบการค้าประเวณี ย่านเยาวราช ในปัจจุบัน	96
รูปภาพที่ 6-8	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม 1	97
รูปภาพที่ 6-9	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม 2	97
รูปภาพที่ 6-10	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม 3	98
รูปภาพที่ 6-11	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม 4	98
รูปภาพที่ 6-12	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม 5	99
รูปภาพที่ 6-13	ภาพแสดงจุดที่พบหญิงขายบริการ บริเวณย่านวงเวียน 22 กรกฎาคม และสถานีรถไฟหัวลำโพง	99
รูปภาพที่ 6-14	ภาพแสดงพื้นที่ย่านพัฒน์พงษ์	100
รูปภาพที่ 6-15	ภาพแสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินจามที่ได้จำแนกทำกฎกระทรวงให้บังคับ ใช้ผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2558	101
รูปภาพที่ 6-16	ภาพแสดงสถานประกอบการบริเวณถนน ธนินยะ	102
รูปภาพที่ 6-17	ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบสวนลุมพินี	102
รูปภาพที่ 6-18	ภาพแสดงจุดที่พบหญิงขายบริการบริเวณโดยรอบสวนลุมพินี	103
รูปภาพที่ 6-19	พื้นที่บริเวณโดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม	107
รูปภาพที่ 6-20	ภาพแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม	108
รูปภาพที่ 6-21	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากการพิจารณาระดับที่ตั้ง	109
รูปภาพที่ 6-22	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการและบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ 1	109
รูปภาพที่ 6-23	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการและบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ 2	111
รูปภาพที่ 6-24	ภาพแสดงขอบเขตที่ตั้ง	116
รูปภาพที่ 6-25	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 1	117
รูปภาพที่ 6-26	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 2	117
รูปภาพที่ 6-27	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 3	118
รูปภาพที่ 6-28	ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 4	118
รูปภาพที่ 6-29	ภาพแสดงการเข้าถึงโครงการด้วยรถยนต์	119
รูปภาพที่ 6-30	ภาพแสดงการเข้าถึงโครงการด้วยระบบขนส่งมวลชน	120
รูปภาพที่ 6-31	ภาพแสดงผังเมืองรวมกรุงเทพฯ	121
รูปภาพที่ 6-32	ภาพแสดงการวางแผนการใช้งานพื้นที่ตามองค์ประกอบของโครงการ	124
รูปภาพที่ 8-1	ภาพแสดงกระบวนการและแนวความคิดในการออกแบบ 1	137

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 8-2	ภาพแสดงกระบวนการและแนวความคิดในการออกแบบ 2	138
รูปภาพที่ 8-3	ภาพแสดงกระบวนการและแนวความคิดในการออกแบบ 3	138
รูปภาพที่ 8-4	ภาพแสดงผังบริเวณ	139
รูปภาพที่ 8-5	ภาพแสดงผังพื้นที่ 1	139
รูปภาพที่ 8-6	ภาพแสดงผังพื้นที่ G	140
รูปภาพที่ 8-7	ภาพแสดงผังพื้นที่ B1	140
รูปภาพที่ 8-8	ภาพแสดงผังพื้นที่ B2	141
รูปภาพที่ 8-9	ภาพแสดงผังพื้นที่ 2	141
รูปภาพที่ 8-10	ภาพแสดงผังพื้นที่ 3	142
รูปภาพที่ 8-11	ภาพแสดงผังพื้นที่ 4	142
รูปภาพที่ 8-12	ภาพแสดงผังพื้นที่ 5	143
รูปภาพที่ 8-13	ภาพแสดงผังพื้นที่ลาดฟ้า	143
รูปภาพที่ 8-14	ภาพแสดงรูปตัด A	144
รูปภาพที่ 8-15	ภาพแสดงรูปตัด B	144
รูปภาพที่ 8-16	ภาพแสดงรูปตัด C	145
รูปภาพที่ 8-17	ภาพแสดงรูปตัด D	145
รูปภาพที่ 8-18	ภาพแสดงรูปด้าน 1	146
รูปภาพที่ 8-19	ภาพแสดงรูปด้าน 2	146
รูปภาพที่ 8-20	ภาพแสดงรูปด้าน 3	147
รูปภาพที่ 8-21	ภาพแสดงรูปด้าน 4	147
รูปภาพที่ 8-22	ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 1	148
รูปภาพที่ 8-23	ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 2	149
รูปภาพที่ 8-24	ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 3	150
รูปภาพที่ 8-25	ภาพแสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ 1	151
รูปภาพที่ 8-26	ภาพแสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ 2	152
รูปภาพที่ 8-27	ภาพแสดงไดอะแกรมงานระบบ 1	152
รูปภาพที่ 8-28	ภาพแสดงไดอะแกรมงานระบบ 2	153
รูปภาพที่ 8-29	ภาพแสดงไดอะแกรมโครงสร้าง	153

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3-1 ตารางแสดงองค์ประกอบโครงการพิพิธภัณฑน์ที่คือเรา	41
ตารางที่ 3-2 ตารางแสดงการวิเคราะห์กรณีศึกษาพิพิธภัณฑน์ที่คือเรา	41
ตารางที่ 3-3 ตารางแสดงองค์ประกอบโครงการศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา	44
ตารางที่ 3-4 ตารางการวิเคราะห์กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา	45
ตารางที่ 4-1 ตารางแสดงการกำหนดตำแหน่งหน้าที่และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโครงการ	49
ตารางที่ 4-2 ตารางแสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ตามกำหนดเวลาต่างๆ	54
ตารางที่ 4-3 ตารางแสดงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ	55
ตารางที่ 4-4 ตารางแสดงจำนวนผู้เข้าชมต่อวันของโครงการที่มีองค์ประกอบใกล้เคียง	58
ตารางที่ 4-5 ตารางแสดงการสรุปจำนวนผู้ใช้โครงการทั้งหมด	59
ตารางที่ 5-1 ตารางแสดงการกำหนดองค์ประกอบจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ	60
ตารางที่ 5-2 ตารางแสดงการกำหนดรายละเอียดการจัดแสดงและระยะเวลา	63
ตารางที่ 5-3 ตารางแสดงการกำหนดประเภทพื้นที่ใช้สอยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจากกรณีศึกษา	63
ตารางที่ 5-4 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนจัดแสดง	76
ตารางที่ 5-5 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนสำนักงานผู้บริหาร	77
ตารางที่ 5-6 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนบริการศึกษาและกิจกรรม	78
ตารางที่ 5-7 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนโสตทัศนศึกษา	80
ตารางที่ 5-8 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนบริการสาธารณะ	80
ตารางที่ 5-9 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและความปลอดภัยของสถานที่	81
ตารางที่ 5-10 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานทั้งหมดเพื่อหาจำนวนพื้นที่จอดรถ	82
ตารางที่ 5-11 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่จอดรถของโครงการ	83
ตารางที่ 5-12 ตารางแสดงการคำนวณพื้นที่รวมของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเพณีในสังคมไทย	84
ตารางที่ 6-1 ตารางแสดงการวิเคราะห์การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับย่าน	105
ตารางที่ 6-2 ตารางแสดงการวิเคราะห์การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับที่ตั้ง	114

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของโครงการ

สำหรับประเทศไทยนั้น โสเภณีน่าจะมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาแล้ว (พ.ศ. 1893 – 2310) เนื่องจากสมัยนั้นมีบันทึกว่ารัฐบาลยอมให้มีโสเภณีได้แต่ต้องมีการเสียภาษีให้แก่รัฐ จึงทำให้เกิดแหล่งค้าประเวณีขนาดใหญ่ในชุมชนชาวจีนที่อพยพเข้ามา ซึ่งเป็นสถานที่ในการติดต่อซื้อขายบริการโดยมีลูกค้าเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น แหล่งบริการทางเพศที่เห็นได้ชัดเจนคือย่านสำเพ็ง จนมีคำพูดที่กล่าวถึงโสเภณีในสมัยนั้นว่า “หญิงสำเพ็ง” ซึ่งเป็นย่านที่อยู่อาศัยของแรงงานชาวจีนที่อพยพย้ายเข้ามาในประเทศไทยภายหลังการลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริง (พ.ศ. 2398) โดยเป็นช่วงเวลาที่ไทย หรือ สยาม ดำเนินนโยบาย “เปิดประเทศ” และมีการเปลี่ยนแปลงวิถีเศรษฐกิจจากการผลิตเพื่อยังชีพเป็นการผลิตเพื่อส่งออก ดังนั้นทั้งประเทศจึงมีความต้องการแรงงานเพื่อการผลิตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในภาคการเกษตร ส่งผลให้มีการอพยพของแรงงานชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีนเข้ามาในประเทศไทยมากมาย ซึ่งมีการคาดการณ์ไว้ว่าในปลายสมัยของรัชกาลที่ 4 มี แรงงานอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมากถึง 7 หมื่นคน และหนึ่งในแรงงานเหล่านั้นได้รวมถึงเด็กและผู้หญิงชาวจีนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกล่อลวงมาเพื่อค้าประเวณีอีกด้วย

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ผลจากการประกาศเลิกทาสทำให้มีแรงงานออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยหนึ่งในนั้นคือแรงงานที่ค้าบริการทางเพศ จึงส่งผลให้ประชาชนในสมัยนั้นเป็นกามโรคกันอย่างกว้างขวาง รัฐบาลจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องควบคุมโรคดังกล่าว จึงได้ ตราพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ.127 โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2451 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมโสเภณีฉบับแรกของไทยและเป็นจุดเริ่มต้นของการค้าประ

เวณีแบบถูกกฎหมายเป็นครั้งแรก โดยส่งผลให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการและออกใบอนุญาตประจำตัวให้แก่โสเภณี รัฐยินยอมให้สามารถจัดตั้งสำนักโสเภณีขึ้นได้โดยจะต้องแขวนคอมเซียวไว้ด้านหน้าสถานประกอบการ จึงทำให้เกิดคำ ว่า "หญิงคอมเซียว" เพื่อใช้เรียกโสเภณีในสมัยนั้น เจ้าของสถานบริการส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าแม่ ชาวจีน โดยมีลูกค้าเป็นผู้ชายในท้องถิ่นและแรงงานชาวจีนที่อพยพมาอยู่ในไทย ส่วนผู้หญิงที่มาขายบริการคือผู้หญิงและเด็กซึ่งมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยส่วนใหญ่ถูกหลอกลวงมาขายในสถานบริการมากกว่าจะสมัครใจเข้ามาขายเอง

ในปี พ.ศ. 2478 ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลไทยมีการประกาศใช้กฎหมายัวเดียวเมียเดียวเพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์ของประเทศให้เป็นลักษณะสากลตามแบบตะวันตก แต่ผลที่ตามมาคือผู้หญิงที่เคยเป็นเมียนอกสมรสกลับไร้ที่อยู่เพราะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมอีกต่อไปและมีไม่น้อยที่เลือกจะมาเป็นโสเภณี เลยกกลายเป็นว่าจำนวนโสเภณีมีเพิ่มขึ้นอีก

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีมติจากที่ประชุมองค์การสหประชาชาติว่า การค้าประเวณีทำให้ศักดิ์ศรีของมนุษย์ตกต่ำลงและเป็นต้นเหตุแห่งความเสื่อมทรามต่างๆ ในสังคม เช่น การค้าผู้หญิง การบังคับให้หญิงค้าประเวณี อาชญากรรม และการแพร่เชื้ออหิวาต์ ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกขององค์การสหประชาชาติจึงต้องปฏิบัติตามมติดังกล่าว โดยการออก พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2503 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 พ.ย. 2503 ตรงกับสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งใช้แทนพระราชบัญญัติสัญญาโรค ร.ศ. 127 เลยทำให้อาชีพโสเภณีเป็นสิ่งผิดกฎหมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยกฎหมายนี้ถือว่าโสเภณีเป็นสิ่งผิดกฎหมายและต้องกำจัดให้หมดไปจากสังคมไทย ผลกระทบจากการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวส่งผลให้รัฐทำการปราบปรามโสเภณีอย่างหนักทั้งในเมืองหลวงและในเมืองอื่น ๆ ที่มีความเจริญจากการพัฒนา เช่น เมืองพัทยา เป็นต้น แต่สิ่งที่น่าสนใจกลับพบว่า การยกเลิกระบบโสเภณีที่ถูกกฎหมายกลับไม่ได้ช่วยให้จำนวนโสเภณีในประเทศลดจำนวนลงแต่อย่างใด แต่กลับทำให้ "โสเภณีเถื่อน" ระบาดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพวกเถื่อนเหล่านี้ไม่ได้อยู่ในแหล่งสถานบริการหรือสำนักโคมเซียวเหมือนแต่ก่อน แต่เป็นระบบโสเภณีในเปลี่ยนรูปแบบใหม่ขึ้นมา เช่น การออกเดินหาลูกค้า ตามถนนหรือย่านสาธารณะ สำนักโสเภณีในรูปแบบของร้านค้าขายเครื่องดื่ม ร้านอาหาร บาร์ สถานอาบอบนวด ฯลฯ ทั้งนี้ก็เพื่อปรับตัวให้อยู่รอดตามสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในขณะนั้น งานของ บุญส่ง เผ่าทรง(2540) เรื่องปัญหาหญิงโสเภณีในประเทศไทย ได้ให้รายละเอียดของพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2503 ว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ช่วยให้ปัญหาโสเภณีหมดไปจากสังคม แต่เพียงแคื่อยับยั้งไม่ให้เกิดการขยายตัวออกไปมากกว่านี้เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเกิดสงครามเวียดนามในปี พ.ศ. 2503–2512 ประเทศไทยได้กลายเป็นหนึ่งในฐานทัพสำคัญของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเข้ามาของทหารเหล่านี้ทำให้เกิดความต้องการ (Demand) ในตลาดทางเพศเพิ่มขึ้น เลยก่อให้เกิดแรงงานในตลาดเพศเป็นจำนวนมาก ตามมาเพื่อตอบสนองต่อทหารที่มารบในสงครามดังกล่าว ผู้หญิงหลายคนโดยเฉพาะหญิงสาวจากชนบทที่ห่างไกลจึงถูกชักชวนให้เข้าสู่ธุรกิจประเภนี้ โดยมีปัจจัยผลักดันที่สำคัญคือสถานะทางเศรษฐกิจและความยากจน ผลกระทบที่สำคัญอีกประการคือ การประกาศใช้ พระราชบัญญัติ สถานบริการบันเทิง พ.ศ. 2509 ซึ่งในทางหนึ่งดูเหมือนเพื่อควบคุมสถานบริการบันเทิงมิให้มีการค้าประเวณีอย่างเปิดเผยเพื่อรองรับการลงทุนของสถานบริการธุรกิจการค้าบริการทางเพศในรูปแบบใหม่ๆมากขึ้นที่ส่งผลให้การค้าประเวณีได้เปลี่ยนรูปแบบจาก หญิงโรงนวดในโรงยาฝิ่นไปสู่สถานอาบอบนวดและโรงน้ำชา ในทศวรรษ 1960s นักดนตรีประจำคลับ และหญิงพาร์ทเนอร์นั่งคุยกับแขกไปจนถึงโชว์เต้นระบำ เป็นต้น สังคมไทยจึงเริ่มเรียนรู้กับคำว่า ไนท์คลับ คาเฟ่ สถานบริการอาบอบนวด และบาร์เบียร์

ในภายหลังกระทรวงสาธารณสุขจัดสถานบันเทิงเหล่านี้ให้เป็นสถานบริการทางเพศแบบแอบแฝง จำนวนของสถานธุรกิจบริการรูปแบบใหม่นี้เติบโตอย่างรวดเร็วในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งฐานทัพอเมริกัน เช่น อุบลราชธานี นครสวรรค์ สัตหีบ ระยอง พัทยา ชลบุรี ชื่อเสียงของแหล่งสถานบริการทางเพศบางแห่งเริ่มเป็นที่รู้จักกันทั่วไปทั้งในประเทศไทยและในกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยจะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ค้าประเวณีของไทยเกิดควบคู่มากับการอพยพย้ายถิ่นของคนจากพื้นที่ห่างไกลในชนบทโดยเฉพาะทางภาคเหนือและอีสานเพื่อเข้าหาแหล่งรายได้ในเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการ ย้ายถิ่นของผู้หญิงในภาคอีสานนั้นเป็นไปเพื่อการค้าประเวณีโดยเฉพาะ เริ่มจากแหล่งลูกค้าในฐานทัพของอเมริกันต่อมาก็มีเมืองพัทยาที่พัฒนาขึ้นมาจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์กลางของความบันเทิงต่อจากพัฒนาการในกรุงเทพฯ

แม้สงครามเวียดนามจะยุติลงในปี พ.ศ. 2519 อันเนื่องมาจากการประท้วงของนิสิตนักศึกษา ส่งผลให้อเมริกันยอมถอนทัพออกจากประเทศ แต่อุตสาหกรรมทางเพศกลับไม่หยุดตามไปด้วยเพราะผู้หญิงไทยที่ทำอาชีพนี้ต่างก็เลือกที่จะอพยพย้ายถิ่นตามกลุ่มลูกค้าชาวต่างชาติพวกนี้ไปยังต่างแดน เลยกลายเป็นการย้ายถิ่นเพื่อการค้าประเวณีของหญิงไทยในต่างแดนสมัยแรกๆนั่นเองภายหลังจากวิกฤตทางการเมืองในปี พ.ศ. 2519 ประเทศไทยก็เผชิญกับภาวะการณ์ผันผวนทางเศรษฐกิจอย่างหนัก ส่งผลให้ในระยะต่อมารัฐบาลเลือกที่จะดำเนินนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยเฉพาะจากชาติตะวันตก ดังคำปราศรัยของรองนายกรัฐมนตรี บุญชู โรจนเสถียร ในที่ประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ ณ อำเภอหาดใหญ่ ในปี พ.ศ. 2523 โดยเสนอให้มีการทำนุบำรุงและส่งเสริมแหล่งบันเทิงทางเพศ เป็นการยืนยันนโยบายการใช้โสเภณีเป็นเครื่องมือดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นายมีชัย วีระไวทยะ โฆษกรัฐบาลในสมัยนั้นยอมรับว่าถ้าไม่มีธุรกิจการ ขายบริการทางเพศก็คงจะไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเมืองไทยมากเช่นกัน จึงไม่น่าแปลกเมื่อพบว่าช่วงปี พ.ศ. 2523-2535 การเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานบริการบันเทิงทางเพศ โดยมีการระบุรายได้ในปี พ.ศ. 2524 ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถทำรายได้มากกว่า 220 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นรองเพียงข้าวและน้ำตาลเท่านั้น ส่วนงานศึกษาของผาสุก พงษ์ไพจิตร ที่ทำวิจัยเรื่อง หวย ชอง บ่อน ยาบ้า : เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะใน 25 ประเทศไทย(2542) โดยได้ระบุว่าประเทศไทยมีจำนวนโสเภณีกว่า 2 แสนคน ซึ่งมีรายได้หมุนเวียนกว่า 100,000 ล้านบาท ผลจากดำเนินนโยบายดังกล่าวทำให้ประเทศไทยได้รับสมญานามว่า “สยามเมืองเช็ทซ์” ซึ่งโด่งดังไปทั่วโลก ด้วยความอับอายรัฐบาลจึงออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 ซึ่งกว่าที่กฎหมายเกี่ยวกับโสเภณีฉบับนี้จะออกมาที่ห่างจากกฎหมายฉบับที่แล้วไปกว่าสามสิบปี แต่หลังจากการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวก็ไม่ได้ทำให้สถานการณ์ด้านการค้าประเวณีของไทยนั้นดีขึ้นแต่อย่างใด เพียงแต่ธุรกิจนี้ได้เปลี่ยนวิธีการดำเนินธุรกิจไปจากเดิมเท่านั้น มีการเปลี่ยนแปลงเป็นสถานบริการในรูปแบบใหม่ที่ผสมผสานความบันเทิงลงไปควบคู่กับการบริการทางเพศ ซึ่งสามารถแบ่งออก อย่างคร่าวๆ ได้ 5 ประเภท คือ 1.) เต็นท์โชว์ อะโกโก้ และโชว์พิสดารต่างๆ 2.) สาวคาเฟ่ คาราโอเกะ และ บาร์ 3.) ซ้าง ถนน 4.) ชอง 5.) หมอนวด แม้กระนั้นก็ตาม จำนวนโสเภณีก็มีได้ลดลงแต่อยู่ในรูปแบบที่แอบแฝงมากขึ้นเท่านั้น หลังจากประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวก็พบว่า มีช่องโหว่มากมายตามมาเลยทำให้ไทยต้องปรับมาตรการทางกฎหมายเพื่อที่จะพยายามอุดช่องว่างเหล่านั้น โดยตราพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ตลอดจนพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน แม้ว่าพัฒนาการของกระบวนการค้าประเวณีและพัฒนาการทางกฎหมายนั้นเกิดควบคู่กันมาโดยตลอดแต่ก็พบว่าจำนวนทางด้านสถิติของการค้าประเวณีในประเทศยังไม่มีที่ท่าว่าจะลดลงแต่อย่างใด

ในปัจจุบัน การค้าประเวณีนั้นยังฝังรากอยู่กับสังคมไทยและยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการขายบริการทางเพศข้างถนน การขายบริการทางเพศผ่านทางสื่อออนไลน์ และการขายบริการทางเพศรูปแบบอื่นๆ ที่แอบแฝงอยู่ตามสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าการเข้าถึงธุรกิจการบริการทางเพศเหล่านี้เป็นสิ่งที่สะดวก พบเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน และที่สำคัญที่สุด อายุเฉลี่ยโดยรวมของผู้ขายบริการทางเพศนั้นลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากค่านิยมที่ผิดๆ ของสังคมในปัจจุบันผสมผสานกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ทำให้เข้าถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งกันและกันได้ง่าย ทำให้เกิดการขายบริการทางเพศที่สะดวกและหลากหลายมากขึ้น จนควบคุมไม่ได้

การค้าประเวณีนั้น ทำให้เกิดปัญหาในต่างๆตามมา เช่น เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, เกิดการอาชญากรรมและโจรกรรม, ติดยาเสพติดและการพนัน, ครอบครัวยแตกแยก และยังมีผู้เสี่ยงต่อการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ซึ่งผลเหล่านี้เป็นภัยต่อสังคมอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม แม้สังคมไทยจะตระหนักถึงการมีอยู่ของการค้าประเวณีที่แฝงอยู่กับสังคมและมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างเป็นรูปธรรมสักที

ดังนั้น โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาค้าประเวณีในสังคมไทย หรือ Learning Center For Prostitution Problems In Thai Society จึงเป็นโครงการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการแก้ไขปัญหาค้าประเวณีในประเทศไทย ด้วยการให้สังคมได้รับรู้ถึงผลของการค้าประเวณีชัดเจนขึ้น เป็นพื้นที่เรียนรู้เพื่อปลูกฝังค่านิยมและแนวคิดของสังคมเกี่ยวกับการค้าประเวณี เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงคุณและโทษของการค้าประเวณีและยังเป็นพื้นที่ที่ให้สังคมได้มาร่วมหาทางออกที่ดีที่สุดของปัญหาค้าประเวณี ด้วยวิธีข้างต้นนี้ จะส่งผลให้เยาวชนและประชาชนมีภูมิคุ้มกันและมีความเข้าใจต่อการค้าประเวณีมากขึ้น จนทำให้แนวโน้มจำนวนการค้าประเวณีในสังคมไทยและปัญหาที่เกิดขึ้นตามมานั้นลดน้อยลงไปในที่สุด

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 เพื่อเป็นพื้นที่ปลูกจิตสำนึกและความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณีในปัจจุบัน
- 2.2 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิดเห็น เกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการและสังคมได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการค้าประเวณีและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน
- 2.4 เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณีในสังคมไทยและหาทางออกของแนวทางการแก้ไขปัญหาค้าประเวณี

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

- 3.1 เพื่อศึกษาความสำคัญ ปัญหา พร้อมทั้งวิธีการแก้ปัญหาของการค้าประเวณีในสังคมไทย
- 3.2 เพื่อศึกษาที่มาและการมีอยู่ของการค้าประเวณีกับสังคมไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน
- 3.2 เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการพัฒนาเมืองที่สอดคล้องไปกับรูปแบบการค้าประเวณีที่เปลี่ยนแปลง
- 3.3 เพื่อศึกษาแนวความคิดและการยอมรับเกี่ยวกับเรื่องการค้าประเวณีกับสังคมไทยและสังคมโลก
- 3.4 เพื่อศึกษาแนวคิดของรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับ โครงการและสภาพที่ตั้ง
- 3.5 เพื่อศึกษาพฤติกรรมและแนวทางในการดำเนินชีวิตผู้ให้และผู้ให้บริการทางเพศเพื่อให้ใช้
- 3.6 เพื่อศึกษาแนวทางในการออกแบบพื้นที่เรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน
- 3.7 เพื่อศึกษาแนวทางในการวางพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน
- 3.8 เพื่อศึกษาข้อกำหนดและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการ

4. ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ

- 4.1 ด้านการศึกษาข้อมูลทั่วไป
  - ศึกษาแนวคิดในการจัดทำ หลักดำเนินการ ขั้นตอน และวิธีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง โครงการ
  - ศึกษาแนวทางในการจัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ วิธีการดำเนินงานและหน่วยงานสนับสนุน ด้วยวิธีการศึกษาจากคู่มือและหนังสือที่เกี่ยวข้อง
- 4.2 ด้านการศึกษาอาคารตัวอย่าง
  - ศึกษาข้อมูลของอาคารตัวอย่างที่คล้ายคลึงหรือมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบโครงการ
  - ด้วยวิธีการศึกษาจากคู่มือและหนังสือที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งเข้าไปใช้งานในอาคารตัวอย่างด้วยตนเอง
- 4.3 ด้านการศึกษาองค์ประกอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ศึกษาแนวทางในการบริหารโครงการ ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีใน
สังคมไทย

-ศึกษาองค์ประกอบโครงการ

-ศึกษาขนาดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบของโครงการให้เหมาะสมกับสภาพจริง

-ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อจัดระบบการสัญจรภายในและภายนอก
อาคาร โดยให้สอดคล้องกับสภาพโดยรอบ และให้เกิดประโยชน์สูงสุด

-ศึกษาตัวอย่างของโครงการ ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางในการกำหนด
รายละเอียดซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ได้ในการออกแบบโครงการ

ด้วยวิธีการศึกษาจากคู่มือและหนังสือที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

4.4 ด้านการศึกษาที่ตั้งโครงการ

-ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของที่ตั้งโครงการ โดยศึกษาที่ตั้ง เขตการปกครอง สภาพทางกายภาพ

ด้วยวิธีการลงพื้นที่ รั้ววัด เก็บข้อมูลเชิงกายภาพของที่ตั้ง และสอบถามข้อมูลที่ตั้งกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-ศึกษาสภาพพื้นที่ในลักษณะสภาพทางภูมิศาสตร์ และสภาพพื้นที่โดยรอบ

ด้วยวิธีการลงพื้นที่ รั้ววัด เก็บข้อมูลเชิงกายภาพของที่ตั้ง

-ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการ

-ศึกษาเส้นทางคมนาคม การสัญจร และการเข้าถึงโครงการ

ด้วยวิธีการลงพื้นที่ รั้ววัด เก็บข้อมูลเชิงกายภาพของที่ตั้ง และสอบถามข้อมูลที่ตั้งกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-ศึกษาที่ตั้งที่มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับการมีอยู่ของการค้าประเวณี

ด้วยวิธีการลงพื้นที่ เก็บข้อมูลสถิติ รูปแบบการค้าประเวณี และสอบถามข้อมูลจากผู้
ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการค้าประเวณี

4.5 ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกแบบ

-ศึกษาถึงข้อกำหนด เทศบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

-ศึกษารายละเอียดทางโครงสร้างที่เหมาะสมกับอาคาร

ด้วยวิธีการศึกษาจากคู่มือและหนังสือที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อกำหนด

4.6 ด้านการศึกษางานสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม

-ศึกษาถึงเทคโนโลยีทางด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมในการก่อสร้างอาคาร

ด้วยวิธีการศึกษาจากคู่มือและผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมในการก่อสร้างอาคาร

4.7 ด้านการศึกษาการบริหารและดำเนินกิจการโครงการ

-ศึกษาข้อมูลหน่วยงานที่สนับสนุนต่อการดำเนินโครงการ

ด้วยวิธีการสอบถามถึงการบริหารและดำเนินกิจการโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย

ข้อมูลส่วนนี้เป็นการนิยามความหมายการค้าประเวณีเพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใจ ซึ่งข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ความหมายของการค้าประเวณี สาเหตุของการค้าประเวณี และรูปแบบของการค้าประเวณี

2.1.1 การศึกษาความหมายและสาเหตุของการค้าประเวณีในสังคมไทย

การค้าประเวณีหมายถึงการกระทำการใดๆ เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการลำสอน เพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่น

ประเวณีถูกนำมาใช้เพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินหรือทรัพย์สินมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานในสังคมมนุษย์นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน จากที่เป็นการทำเพื่อแสดงความศรัทธาและเสียสละร่างกายตนเองเพื่อการศาสนาในสมัยโบราณประเวณีได้กลายมาเป็นสินค้าและเป็นแหล่งรายได้ของผู้ค้าประเวณีซึ่งเป็นคนยากไร้ ขาดโอกาสในการหารายได้ในทางอื่นเพื่อรักษาเลี้ยงดูชีวิตของตนเองและบุคคลที่ต้องพึ่งพิง และเป็นการฉวยโอกาสหารายได้จากผู้ด้อยโอกาสในสังคมมากกว่าจงอาสาฎากรบางคน แม้ในช่วงเวลาที่ยาวนานที่ผ่านมาได้ทำให้สังคมมนุษย์เกิดการพัฒนาทางสังคมและวัตถุสูงขึ้นกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก การค้าประเวณีก็ดูเหมือนจะเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยที่เกิดค้าประเวณี ตลอดจนรูปแบบการค้าประเวณีให้มากขึ้นกว่าในอดีตไปด้วยเช่นเดียวกัน แต่น่าเสียดายที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกลับเป็นไปในด้านตรงข้ามกับความดีงามที่ควรจะเป็นการค้าประเวณีในปัจจุบันมิได้จำกัดเฉพาะในสังคมใดสังคมหนึ่งหรือเฉพาะกลุ่มคนที่ขาดโอกาสและรายได้เท่านั้น แต่ได้แพร่กระจายไปในทุกภาคส่วนของสังคมไทยและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โลก จึงกล่าวได้ว่าปัจจุบันนี้สภาพปัญหาการค้าประเวณีของหญิงในประเทศไทยมิได้เป็นปัญหา เฉพาะภายในประเทศ แต่มีความเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนกับต่างประเทศอีกด้วย

สาเหตุของการค้าประเวณีในสังคมไทย

ปัญหาการค้าประเวณีที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีที่มาจากหลายสาเหตุ ความยากจนของครอบครัวมิได้เป็นปัญหาหลักเพียงอย่างเดียวดังเช่นในอดีตอีกต่อไป

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการค้าประเวณีเกิดขึ้นจาก ทั้งส่วนในของผู้ค้าประเวณี เศรษฐกิจและสังคม แนวนโยบายของประเทศ รวมทั้ง ผลตอบแทนที่ผู้เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีได้รับซึ่งอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

ปัญหาในสวนของผู้ค้าประเวณี

ปัญหาส่วนนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หญิงหรือชายก้าวเข้าสู่ตลาดค้าประเวณีได้ง่ายขึ้นแบ่งได้เป็น 5 ปัญหาหลัก ได้แก่

1. ปัญหาในด้านทัศนคติของผู้ค้าประเวณี ในบางครอบครัวและบางสังคมได้รับการปลูกฝังเป็นค่านิยมว่าการค้าประเวณีไม่ใช่สิ่งเสียหายหรือเลวร้าย ทั้งยังเป็นสิ่งที่สร้างรายได้แสดงถึงความกตัญญูในการหาเลี้ยงบิดามารดา ทำให้คนในชุมชนนั้นก้าวเข้าสู่การค้าประเวณีได้ง่ายขึ้นโดยไม่เห็นว่าเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด
2. ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษา ทำให้บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถทำงานที่ใช้ความรู้ความสามารถทำได้เพียงใช้แรงงานซึ่งมีรายได้น้อย ทำให้บุคคลเหล่านี้ขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ ไม่มีความรู้และถูกหลอกลวงได้ง่าย ทำให้เกิดการค้าประเวณีทั้งโดยสมัครใจและถูกหลอกลวง
3. ปัญหาความยากจน ผู้ค้าประเวณีส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนบทที่ยากจนซึ่งต้องการมาแสวงหาโอกาสและรายได้ แต่เมื่อบุคคลเหล่านี้ดิ้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาจึงทำให้มีทางเลือกในการหารายได้ไม่มากนัก บางส่วนรักสบายไม่ต้องการทำงานหนัก ทำให้มีคนจำนวนมากเลือกที่จะค้าประเวณีเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตัวแทนการประกอบอาชีพอย่างอื่น

4. ปัญหาความฟุ้งเฟ้อ ปัจจุบันมีผู้ค้าประเวณีจำนวนมากไม่ได้มาจากครอบครัวที่ยากจนหรือขาดโอกาสทางการศึกษา แต่เข้าสู่อาชีพค้าประเวณีเนื่องจากต้องการรายได้จำนวนมากให้เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุต่างๆ เนื่องจากไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้มากดั่งเช่นการค้าประเวณี ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา หรือคนทำงานรายได้น้อย โดยส่วนมากเป็นการค้าประเวณีโดยสมัครใจ

5. ปัญหาทางด้านครอบครัวและจิตใจ ผู้ค้าประเวณีบางส่วนเข้าสู่ตลาดค้าประเวณีเนื่องจากผลกระทบทางครอบครัวในด้านต่างๆ เช่น การหย่าร้างของบิดามารดาหรือคู่รักของตน ทำให้ประชดชีวิตด้วยการค้าประเวณีหรือต้องมาทำงานก่อนวัยอันควร บางส่วนต้องทำเนื่องจากมีภาระในการหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว นอกจากนี้บางส่วนยังเกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการหรือความผิดปกติทางเพศ ซึ่งทำให้บุคคลเหล่านี้เข้าเป็นผู้ค้าประเวณีได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม

นอกจากปัญหาความยากจนและปัญหาทางครอบครัวในส่วนของผู้ค้าประเวณีเองแล้วยังมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้าประเวณีซึ่งมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมในอีกหลายส่วนได้แก่

1. ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยมในสังคม เป็นปัญหาที่มีรากฐานสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยโบราณที่ชายสามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงหรือมีภรรยาได้หลายคน แม้ปัจจุบันกฎหมายให้ชายสามารถมีภรรยาตามกฎหมายได้เพียงคนเดียว ทัศนคติและค่านิยมนี้ก็ยังคงอยู่โดยสะท้อนออกมาในรูปของการมีภรรยาน้อยและการใช้บริการโสเภณี ส่วนชายที่ยังไม่แต่งงานนั้นก็มักมีทัศนคติว่าการไปเที่ยวโสเภณีไม่ใช่ความผิดและเห็นว่าเป็นการสะสมประการณ์ในชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติและค่านิยมสังคมก็ยังเห็นว่าการค้าประเวณีของบุตรหลานหรือคนในสังคมไม่ใช่สิ่งผิดหรือเสียหาย ทำให้เกิดการขายหรือสนับสนุนให้บุตรหลานไปขายบริการทางเพศอีกด้วย นอกจากนี้การที่คนในสังคมมีทัศนคติว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นได้ก็เป็นทัศนคติอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้การค้าประเวณีเป็นเรื่องปกติธรรมดาและยังคงอยู่ในสังคมตราบนานทุกวันนี้

2. ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบดังกล่าวเป็นการให้ความสำคัญกับรายได้และวัตถุ ทำให้เกิดการแสวงหารายได้และวัตถุให้มากที่สุดเพื่อนำมาอุปโภคและบริโภค เกิดเป็นค่านิยมในการใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย ชอบความสะดวกสบายและรังเกียจงานหนัก ทำให้คนบางกลุ่มยินยอมที่จะค้าประเวณีหรือส่งบุตรหลานของตนเข้าสู่สถานค้าประเวณี ซึ่งสามารถทำรายได้ให้แก่ผู้ค้าประเวณีและบุคคลเหล่านั้นได้เป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็ว

ปัญหาจากแนวนโยบายของประเทศ

แนวนโยบายของประเทศตั้งแต่ในอดีตไปจนถึงปัจจุบัน บางส่วนได้ช่วยส่งเสริมให้การค้าประเวณีดำรงอยู่และเติบโตขึ้น ซึ่งได้แก่

1. การพัฒนาประเทศโดยมุ่งที่เศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมเป็นหลัก ทำให้เกิดความแตกต่างทางรายได้ของคนในกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศส่งผลให้บุคคลเหล่านี้หันเข้าหาธุรกิจการค้าประเวณีซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวมากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจทางเพศเองก็ยังเป็นตัวช่วยค้ำจุนความอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจในภาวะวิกฤตการณ์ อันเป็นผลพวงของความพยายามในการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เข้ามาในประเทศไทย จนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีเครือข่ายการค้าดำเนินงานอย่างกว้างขวางครอบคลุมจำนวน เงินทุนหมุนเวียนขนาดใหญ่ และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของคนหลายฝ่าย ทั้งยังมีบทบาทในการลดช่องว่างระหว่างเหมือนกับชนบท คนรวยกับคนจน และช่องว่างในดุลการชำระเงินระหว่างประเทศอีกด้วย

2. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สนับสนุนสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าประเวณีหรือการค้าบริการทางเพศ อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้มีการค้าหญิงและเด็กเพื่อการค้าบริการทางเพศมากขึ้น ทั้งนี้เพราะมากกว่าร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยในแต่ละปีเป็นเพศชาย ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เข้ามาในประเทศไทยโดยมุ่งหวังการท่องเที่ยวตามแหล่งสถานค้าบริการทางเพศด้วย โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวเอเชียและอาหรับ

3. นโยบายการนำเข้าแรงงาน นับแต่ประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับประเทศอังกฤษเมื่อปี พ.ศ.2389 ก่อให้เกิดการค้าและการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ ทำให้เกิดภาวะที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากจนต้องมีการนำเข้าแรงงานต่างชาติเข้ามายังประเทศไทย จึงมีแรงงานย้ายถิ่นจากประเทศจีนจำนวนมากเข้ามาทำงานในประเทศไทย เช่น เฉพาะในปี พ.ศ. 2472 มีจำนวนประมาณ 450,000 คน ในจำนวนนี้มีผู้หญิงอยู่ในอัตราร้อยละ 29 ซึ่งส่วนหนึ่งก็ได้ถูกนำมาเพื่อค้าประเวณี

4. นโยบายการส่งออกแรงงาน ประเทศไทยมีนโยบายส่งออกแรงงานไทยไปต่างประเทศตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา โดยได้อนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทส่งคนงานซึ่งมีหน่วยงานรัฐเป็นผู้กำกับดูแล แรงงานที่ส่งออกไปบางส่วนเป็นแรงงานหญิงซึ่งมี 2 ลักษณะ คือแรงงานลักษณะที่เป็นทางการสำหรับการจ้างงานประเภทแม่บ้าน ทำความสะอาด กับลักษณะที่ไม่เป็นทางการและส่วนใหญ่ผิดกฎหมายสำหรับการทำงานให้บริการทางเพศและการค้าประเวณี ส่งผลให้กลายเป็นการล่อวงค้าหญิงระดับข้ามชาติไปในที่สุด

2.1.2 การศึกษารูปแบบและกลไกของการค้าประเวณีในสังคมไทย

กระบวนการเข้าเป็นผู้ค้าประเวณี

การเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีของหญิงหรือชายแล้วแต่กรณีเกิดขึ้นจากหลายรูปแบบ อาจแบ่งได้ตามลักษณะของความสมัครใจดังนี้

1. การเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีโดยสมัครใจ เกิดขึ้นจากหลายรูปแบบ ได้แก่

(1) การเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีด้วยตนเอง ปัจจุบันมีทั้งหญิงและชาย จำนวนมาก สมัครใจเป็นผู้ค้าประเวณีด้วยตนเอง ผู้ค้าประเวณีเหล่านี้อาจสมัครเข้าทำงานในสถานบริการที่มีการค้าประเวณี เช่น พนักงานในร้านคาราโอเกะ แล้วอาศัยโอกาสนี้ค้าประเวณีกับแขกที่มาเที่ยวหรือเป็นพนักงานประจำหรือเป็นพนักงานที่ทำเป็นอาชีพเสริม (side line) ในสถานบริการอาบ อบ นวด เป็นต้น เนื่องจากเห็นว่าเป็นงานที่มีรายได้ดี โดยการเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีในรูปแบบนี้ กำลังทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมไทย

(2) การชักนำมาเพื่อค้าประเวณีภายในประเทศโดยผ่านนายหน้า ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการมี นายหน้าทำหน้าที่จัดหาหญิงสาวจากชนบทให้เข้ามาทำงานในสถานค้าประเวณี โดยนายหน้าจะได้รับค่าตอบแทนจากสถานค้าประเวณีเมื่อนำหญิงสาวไปส่งให้ นายหน้าเหล่านี้ส่วนใหญ่มักเป็นผู้หญิงค้าประเวณี ผู้ที่ทำงานในสถานค้าประเวณี หรือญาติพี่น้องบุคคลเหล่านั้นเองที่ทำตนเป็นนายหน้าด้วย นายหน้ามักชักจูงให้หญิงที่มีภูมิลำเนาเดียวกับตนเข้ามาทำงานค้าประเวณีในช่วงที่นายหน้าเหล่านั้นกลับไปภูมิลำเนาของจนในงานเทศกาลต่างๆ นายหน้าเหล่านี้จะอาศัยโอกาสที่ตนมีฐานะดีกว่าเพื่อสร้างความสนิทสนมกับหญิงและครอบครัวของหญิง จากนั้นจึงชักชวนหญิงเหล่านั้นให้ไปค้าประเวณีกับตนโดยชี้ให้หญิงและครอบครัวของหญิงเห็นถึงรายได้จำนวนมากที่จะได้รับและในบางครั้งนายหน้าเหล่านี้ก็อาจมีค่าตอบแทนสำหรับครอบครัวของหญิงที่ยินยอมให้ตนนำมาค้าประเวณีอีกด้วย

นอกเหนือจากการชักนำให้ชายหรือหญิงในชนบทของประเทศมา

ค้าประเวณีในกรุงเทพมหานครหรือหัวเมืองใหญ่แล้ว ยังมีการชักนำคนต่างด้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้ามาในประเทศเพื่อค้าประเวณี รวมถึงการนำคนไทยหรือคนต่าง ด้าวใน ประเทศเพื่อนบ้านไปค้าประเวณีภายนอกประเทศอีกด้วย การเข้าเป็นผู้ ค้าประเวณีในรูปแบบเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการผ่านนายหน้าด้วย เช่นกัน แต่จะมีวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้ค้าประเวณีเข้ามาในประเทศไทยหรือออกไป ต่างประเทศได้ เช่น การแต่งการหลอกๆกับคนต่างชาติ การหลบหนีเข้าเมือง เป็น ต้น

2. การเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ เกิดขึ้นหลายรูปแบบได้แก่

(1) การหลอกลวงหรือบังคับให้มาค้าประเวณี เกิดขึ้นจากหลายวิธีการ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับครอบครัวที่อยู่ในชนบทที่มีฐานะยากจน เป็นช่องทางให้ นายหน้าค้าหญิงและเด็กเข้ามาหลอกลวงชักชวนให้ไปทำงานในร้านอาหารหรือ สถานบริการต่างๆ โดยนำรายได้จากการทำงานเป็นเครื่องล่อใจ แต่เมื่อมาถึง ร้านอาหารหรือสถานบริการเหล่านั้นแล้ว

กลับถูกบังคับให้ค้าประเวณี หากขัดขืนจะถูกทำร้าย ข่มขู่ และบางกรณีอาจเป็น การลักพาตัวหญิงหรือเด็กมาเพื่อค้าประเวณีอีกด้วย

(2) การซื้อตัวมาจากบิดามารดาหรือญาติพี่น้อง กรณีเหล่านี้ส่วนใหญ่ เกิดขึ้นกับเด็กหญิงและเด็กชายในชนบทที่มีฐานะยากจน โดยเฉพาะในสังคม หรือครอบครัวที่มีทัศนคติว่าการค้าประเวณีไม่ใช่สิ่งผิด นายหน้าผู้จัดหาบุคคลไป ค้าประเวณี จะติดต่อชักชวนให้บิดามารดา หรือญาติพี่น้องของเด็กแล้วแต่กรณี ส่งบุตรหลานไปค้าประเวณีหรือหลอกว่าจะให้ไปร่วมทำงานกับตน โดยมี ค่าตอบแทนให้แก่บิดามารดาหรือญาติพี่น้องของเด็กเหล่านั้น ส่วนเด็กเองก็อยู่ใน ฐานะที่ไม่สามารถขัดขืนคำสั่งหรือคำขอร้องของบิดามารดา หรือญาติพี่น้องได้ และเห็นว่าเป็นเรื่องของการแสดงความกตัญญูหรือตอบแทนบุญคุณ

รูปแบบของการค้าประเวณีในปัจจุบัน

การค้าประเวณีในปัจจุบันมีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งที่ดำเนินการภายในสถาน
 บริหารต่างๆ สถานทีี่สาธารณะและสถานทีี่อื่น มีทั้งทีี่เป็นการบริการทางเพศโดยตรงและ
 แอบแฝง กิจการเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจบริการที่ต้งใช้แรงต้งดูดทางเพศเป็น
 เครื่องมือในการเรียกลูกค้าให้มาใช้บริการ จึงเป็นปัจจัยสำคัญทีี่มีผลให้เกิดการค้า
 ประเวณีของหญิงเหล่านั้น แต่ได้รวมไปถึงการค้าประเวณีของชายอีกด้วย แต่เดิมทีการค้า
 ประเวณีนั้นเจ้าของสถานบริการจะจัดทีี่นอนให้แก่ลูกค้า โดยมีการตกลงซือขายบริการ
 ทางเพศระหว่างผู้ดำเนินกิจการสถานบริการกับลูกค้าโดยตรง ได้ถูกเปลี่ยนมาสู่แบบแอบ
 แฝงหรือเป็นอาชีพทีี่เจ้าของสถานค้าบริการจะไม่จัดทีี่นอนให้แก่ลูกค้า โดยจะจ้างหญิง
 หรือชายไว้บริการตามวัตถุประสงค์ของสถานบริการ ทั้งนี้เจ้าของกิจการก็คาดหวังทีี่จะใช้
 หญิงหรือชายที่จ้างมาในอัตราค่าจ้างต่ำต้งดูดลูกค้าด้วยการยอมขายบริการทางเพศ
 นอกจากจะค่าอาหาร เครื่องดื่ม หรือค่าบริการต่างๆแล้ว เจ้าของกิจการยังได้
 ค่าธรรมเนียมจากการทีี่ลูกค้าพาลูกจ้างของตนไปนอกสถานทีี่จ้างงาน ซึ่งลูกจ้างตกลงซือ
 ขายบริการทางเพศโดยตรงกับลูกค้า กรณีนี้เจ้าของสถานบริการไม่ต้องเสี่ยงกับการถูก
 ดำเนินคดีอาญาฐานเป็นธุระจัดหาอีกด้วย ด้วยเหตุนี้สถานบริการได้ใช้กลยุทธ์ต้งดูด
 ลูกค้าเดิมให้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดบริการให้ลูกค้าประเวณีทีี่ไม่ใช่ลูกจ้างมา
 ต้งดูดทางเพศเพิ่มเติม ทำให้ลูกค้าเก่ามาทีี่เดิมอย่างสม่ำเสมอ ให้ลูกค้าประเวณีรายใหม่ๆ
 เปลี่ยนหน้าเข้ามาเป็นต้น ล้วนมีส่วนทำให้การค้าประเวณีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยการค้า
 ประเวณีดังกล่าวมีทั้งทีี่ทำเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม

การปรับเปลี่ยนรูปแบบการค้าประเวณีทีี่หลากหลายเช่นนี้เห็นได้อย่างชัดเจนจากการจัดแบ่ง
 สถานบริการทางเพศ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมกับสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
 ทำงานสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศในประเทศไทยไว้ โดยแบ่งเป็น
 25 ประเภท ได้แก่

1. สำนักค้าประเวณี
2. โรงแรม
3. บังกะโล
4. เกสเฮ้าส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารทีี่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. บาร์อะโกโก้
6. บาร์ร้าว
7. ดิสโก้เธค
8. ไนท์คลับ
9. อาบ อบ นวด
10. นวดแผนโบราณ
11. ซาวน่า
12. คอฟฟี่ชอป
13. โรงน้ำชา
14. บาร์เบียร์
15. บาร์เกย์
16. ผับ
17. คาราโอเกะ
18. ดอกเทลเลาจน์
19. คาเฟ่
20. ร้านอาหาร / สวนอาหาร
21. ร้านตัดผมชาย
22. ร้านเสริมสวย
23. นางทางโทรศัพท์
24. เตรีตเตร่
25. อื่นๆ

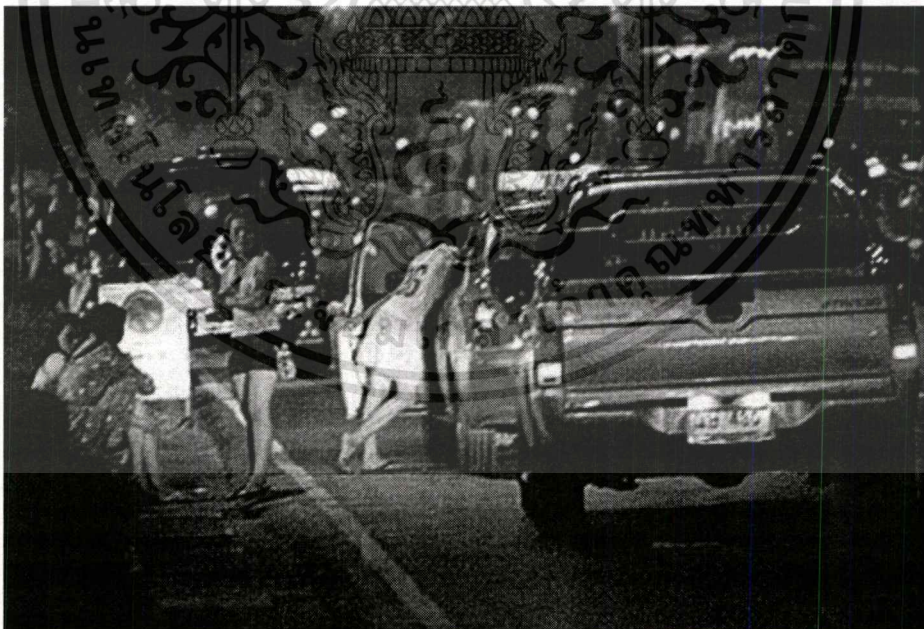
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3. การศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

รูปแบบของการค้าประเวณีนั้นมีหลากหลาย ซึ่งในแต่ละรูปแบบก็อยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกันไป เราสามารถจำแนกพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีเหล่านั้นได้เป็น 3 ประเภท คือ

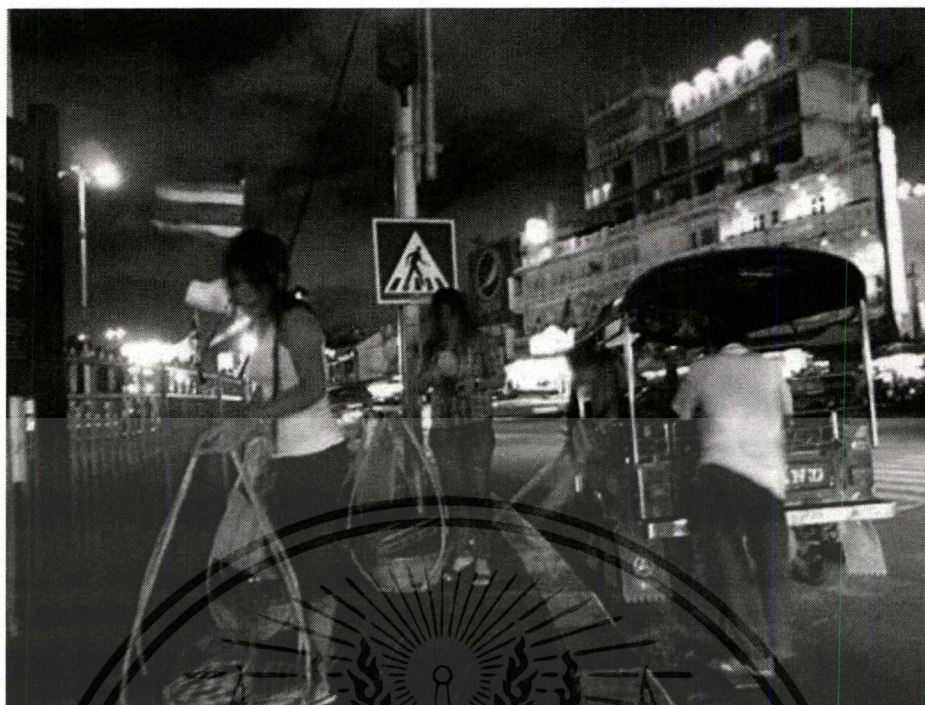
1. พื้นที่สาธารณะ

ลักษณะการค้าประเวณีบนพื้นที่สาธารณะส่วนมากเป็นรูปแบบการค้าประเวณีแบบเตร็ดเตร่ โดยที่ผู้ค้าประเวณีนั้นจะยืนอยู่บริเวณข้างถนนเพื่อรอและเรียกผู้ซื้อบริการเข้ามาเจรจาต่อรองการบริการ หากการเจรจาเป็นที่สำเร็จผู้ค้าและผู้ซื้อบริการจะต้องเปิดบริการห้องพัก ณ โรงแรมบริเวณใกล้เคียง เมื่อเสร็จสิ้นการบริการ ผู้ค้าประเวณีจะกลับมาที่จุดเดิมเพื่อรอผู้ซื้อบริการรายต่อไป ซึ่งลักษณะการค้าประเวณีในรูปแบบนี้ พบมากบริเวณ สนามหลวง หัวลำโพง สวนลุมพินี ริมฟุตบาทหน้าวังสราญรมย์ กรมแผนที่ทหาร กรมการรักษาดินแดน ตลอดแนววิมรั้ววัดโพธิ์ไปสิ้นสุดที่หน้ากระทรวงกลาโหม คลอง หลอด ถนนเพชรบุรีตัดใหม่บริเวณหน้าโรงแรมสยาม เป็นต้น

รูปภาพ 2-1 ภาพแสดงหญิงขายบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 2-2 ภาพแสดงหญิงขายบริการย่านหัวลำโพง

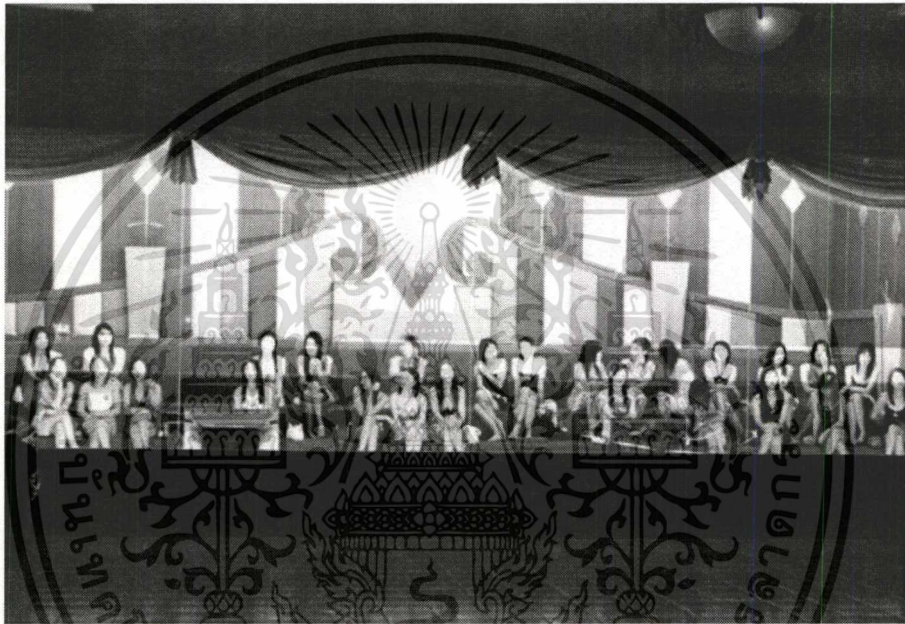

รูปภาพ 2-3 ภาพแสดงหญิงขายบริการ 2

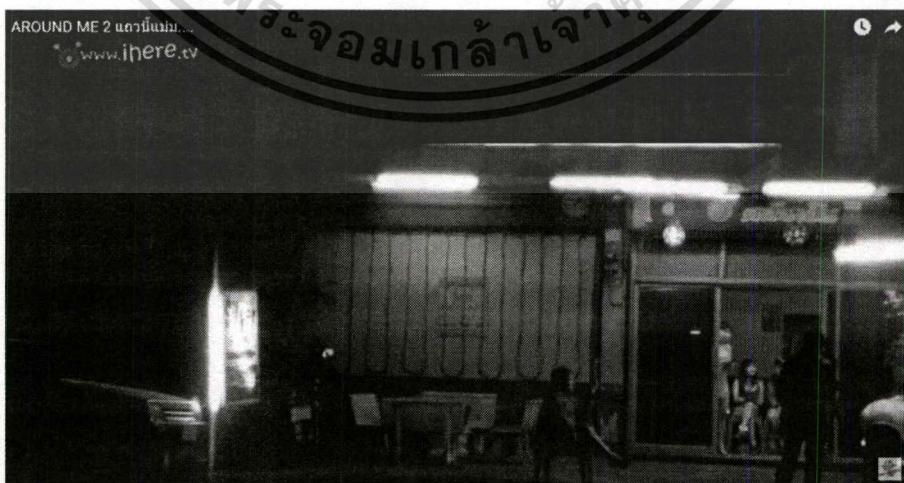
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สถานบริการทางเพศ

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของสถานบริการทางเพศนั้น มีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับการประกอบการ ส่วนมากเป็นอาคารที่ปิดทึบ มีช่องเปิดน้อย เน้นการดึงดูดสายตาด้วยรูปด้านอาคารและการตกแต่งด้วยแสงไฟ ภายในอาคารนั้นถูกตกแต่งให้ได้บรรยากาศ ซึ่งสถานบริการทางเพศเหล่านี้ส่วนใหญ่มีการค้าประเวณีแอบแฝงอยู่ด้วย

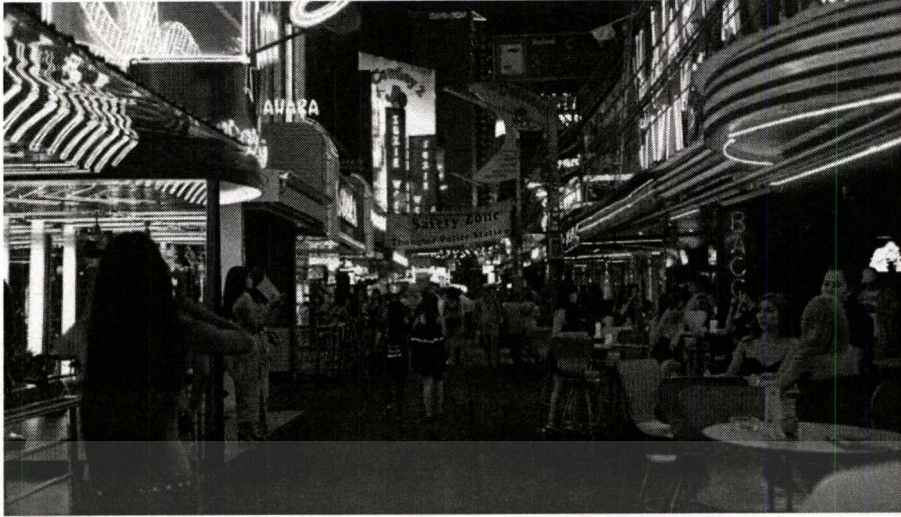

รูปภาพ 2-4 ภาพแสดงสถานบริการ ออบ ออบ นวด

รูปภาพ 2-5 ภาพแสดงสถานบริการ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 2-6 ภาพแสดงสถานบริการ 2

รูปภาพ 2-7 ภาพแสดงสถานบริการ 3

3. อื่นๆ

การค้าประเวณีแบบติดต่อกันทางสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชัน เพื่อที่นัดเจรจาตกลงทำการซื้อขายประเวณี โดยการค้าประเวณีในรูป

แบบนี้มันไม่ได้เกิดขึ้นในสถานที่เฉพาะเจาะจง เป็นสถานที่ที่เกิดการตกลงกันทั้งสองฝ่าย ส่วนมากสถานที่นัดพบจะเป็นโรงแรม โดยผู้ค้าได้เปิดบริการห้องไว้แต่แรกอยู่แล้วเพื่อรองรับลูกค้า บางสถานที่ก็เป็นห้องพักของผู้ค้าหรือผู้ซื้อเอง หรือแม้กระทั่งนัดพบกันในพื้นที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ บัมบ้ามัน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4. การศึกษาข้อมูลเชิงสถิติของการค้าประเวณีในสังคมไทย

สถานค้าประเวณีทั้งโดยตรงและแอบแฝงเหล่านี้มีกระจายไปอยู่ทั่วประเทศ มีผู้ค้าประเวณีและผู้ทำงานเกี่ยวข้องอยู่ในสถานบริการเหล่านี้เป็นจำนวนมาก โดยคณะกรรมการพัฒนาการสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศ ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รายงานผลการสำรวจสถานบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศจำแนกตามประเภทของสถานบริการทั่วประเทศ ปี 2543 – 2547 สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนสถานบริการทางเพศแต่ละรูปแบบจำแนกเป็นรายปี

ประเภทสถานบริการ	จำนวนสถานบริการทางเพศ (แห่ง)				
	2543	2544	2545	2546	2547
1. สำนัก	625	603	595	563	369
2. โรงแรม	313	291	323	293	383
3. บังกะโล	82	110	117	113	144
4. เกสเฮ้าส์	28	61	41	38	55
5. โรงน้ำชา	14	16	13	15	11
6. บาร์เบียร์	855	1,253	1,162	1,286	1,302
7. บาร์เกย์	116	127	88	75	112
8. บาร์อโกโก้	153	176	177	168	175
9. บาร์ริวอง	4	7	4	4	2
10. ดิสโก้เทค	83	94	88	38	33
11. ไนต์คลับ	66	65	48	64	99
12. ผับ	249	308	308	286	327
13. คาราโอเกะ	2,165	3,397	4,301	4,693	4,888
14. คอกเทลเลาจ์	67	66	52	45	51
15. อาบอบนวด	136	136	149	151	133
16. นวดแผนโบราณ	1,070	1,136	1,194	1,205	1,167
17. ชาวนา	6	10	21	13	17
18. คีอพีซีเอฟ	42	37	38	44	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. คาเฟ่	493	483	457	432	390
20. ร้านอาหาร	2,965	2,776	2,594	2,342	2,730
21. ร้านเสริมสวย	34	128	129	138	182
22. ร้านตัดผมชาย	49	63	57	71	99
23. นางทางโทรศัพท์	22	22	27	17	8
24. เตรี๊ดเตร่	46	40	37	41	28
25. อื่นๆ	104	75	70	94	98
รวม	9,787	11,480	12,090	12,229	12,847

ที่มา : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้ให้บริการทางเพศในสถานบริการแต่ละรูปแบบจำแนกเป็นรายปี

ประเภท สถาน บริการ	จำนวนผู้ให้บริการทางเพศ (คน)									
	ชาย / หญิง					รวม				
	2543	2544	2545	2546	2547	2543	2544	2545	2546	2547
1.สำนัก	10 / 4,75 1	59 / 4,585	1 / 4,296	2 / 2,765	2,761	4,64 4	4,55 1	4,297	2,767	
2.โรงแรม	3 / 1,44 1	1 / 1,381	8 / 1,419	7 / 1,152	1 / 1,288	1,444	1,38 8	1,42 7	1,159	1,289
3.บังกะโล	- / 97	- / 81	- / 114	- / 116	- / 119	94	81	114	116	119
4.เกส เฮ้าส์	- / 27	- / 26	- / 16	- / 47	- / 16	27	26	16	47	46
5.โรงน้ำ ชา	- / 263	- / 371	- / 307	- / 233	- / 232	263	371	307	233	232

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.บาร์ เบียร์	360 / 7,60 3	305 / 11,83 4	285 / 9,482	422 / 10,71 2	129 / 11,81 6	7,963	12,1 39	9,76 7	11,13 4	11,94 5
7.บาร์เกย์	2,71 0/ -	2,582 / 16	1,883 / 46	1,555 / 18	1,919 / 8	2,710	2,59 8	1,92 9	1,573	1,927
8. บาร์อโกโก้	30 / 3,66 0	385 / 4,245	499 / 5,290	132 / 5,123	1,222 / 4,486	3,690	4,63 0	5,78 9	5,255	5,708
9. บาร์ริว วง	- / 85	- / 4,245	- / 65	- / 55	- / 12	85	147	65	55	12
10. ดิสโกเธค	40 / 222	40 / 284	26 / 212	25 / 99	60 / 70	262	324	238	124	130
11. ไนท์คลับ	7 / 1,09 5	6 / 1,101	- / 896	61 / 1,340	34 / 1,341	1,102	1,10 7	896	1,401	1,375
12. ผับ	142 / 1,20 2	371 / 1,550	315 / 1,617	142 / 931	201 / 767	1,344	1,92 1	1,93 2	1,073	968
13. คาราโอ เกะ	264 / 12,2 64	338 / 14,06 3	278 / 14,34 7	608 / 14,22 8	441 / 13,33 2	12,52	14,4 8 01	14,6 25	14,83 6	13,77 3
14. คอก เทลเลาจ์	- / 755	6 / 888	2 / 649	3 / 523	- / 596	755	894	651	526	596
15. อาบอบ นวด	12 / 6,92 8	- / 6,409	20 / 3,836	7 / 6,367	21 / 4,591	6,940	6,40 9	6,85 6	6,387	4,612
16. นวด แผน โบราณ	149 / 9,40 8	62 / 9,943	82 / 8,340	116 / 8,271	74 / 6,085	9,557	10,0 05	8,42 2	8,387	6,159

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ซา วนา	11 / 51	84 / 71	111 / 184	33 / 107	48 / 112	62	155	295	140	160
18. ค็อฟ พีช็อฟ	- / 63	- / 65	- / 67	- / 154	- / 163	63	65	67	154	163
19. คาเฟ้	137 / 3,41 1	240 / 3,045	129 / 2,524	106 / 2,247	135 / 1,584	3,548	3,28 5	2,65 3	2,353	1,719
20. ร้านอาหา ร	101 / 10,8 35	151 / 8,901	107 / 7,203	55 / 5,613	93 / 5,170	10,93 6	9,05 2	7,13 0	5,668	5,263
21. ร้าน เสริมสวย	- / 129	2 / 129	10 / 21	6 / 58	1 / 73	129	131	31	64	74
22. ร้าน ตัดผมชาย	- / 290	- / 18	- / 63	2 / 47	1 / 45	290	18	63	49	46
23. นางทาง โทรศัพท์	- / 258	- / 216	- / 268	- / 134	- / 58	258	216	268	134	58
24. เตีร็ดเตีร่	89 / 452	58 / 627	33 / 610	105 / 889	76 / 624	541	685	643	994	700
25. อื่นๆ	67 / 702	69 / 284	- / 239	94 / 235	2 / 329	769	353	239	329	331
รวม	4,13 2 / 65,9 92	4,759 / 70,28 6	3,788 / 65,18 6	3,480 / 62,99 5	4,460 / 55,71 2	70,12 4	75,0 45	68,9 74	66,47 5	60,17 2

ที่มา : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไรก็ดีการศึกษายังพบว่าจำนวนของผู้ให้บริการทางเพศตามข้อมูลของกรมควบคุมโรคนี้ยังมีความแตกต่างกับข้อมูลให้แหล่งอื่นๆ อยู่บ้างเช่น

- กองกามโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำการสำรวจเมื่อต้นปี พ.ศ.2539 พบว่ามีผู้ให้บริการทางเพศทั้งชายและหญิงจำนวน 66,190 คน (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา , คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา , 2546 : 11)
- ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ ประมาณว่ามีหญิงบริการทางเพศทั้งหมดประมาณ 200,000 คน (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ , 2543 : 73)
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคมของมหาวิทยาลัยมหิดลระบุว่า มีโสเภณีประมาณ 100,000 – 200,000 คน เป็นโสเภณีเด็กประมาณ 20,000 – 40,000 คน (อาทร จันทรวิมล , 2537 : 35)
- มูลนิธิเด็กระบุว่า มีโสเภณีประมาณ 2,820,000 คน เป็นโสเภณีเด็กประมาณ 800,000 คน (อาทร จันทรวิมล , 2537 : 35)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าข้อมูลสถิติของกรมควบคุมโรคดังกล่าวอาจจะต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากยังมีผู้ขายบริการทางเพศอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถสำรวจได้โดยเฉพาะโสเภณีเด็ก นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่ขายบริการทางเพศเป็นครั้งคราว หรือผู้ที่ทำอาชีพเสริม (side line) โดยส่วนใหญ่ขายบริการทางเพศโดยสมัครใจ อันเนื่องมาจากขาดความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอื่น และความยากจน นอกจากนี้รูปแบบการค้าประเวณีที่หลากหลาย และการค้าประเวณีเป็นอาชีพซึ่งไม่มีผู้ใดประสงค์จะเปิดเผยตัวเอง จึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบจำนวนที่แท้จริงได้

2.1.5. การศึกษาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการค้าประเวณีในสังคมไทย

การศึกษาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการค้าประเวณีสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทดังนี้

1. ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง

หมายถึงบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นการซื้อบริการหรือการขายบริการทางเพศหรือเป็นผู้จัดจ้างเพื่อประกอบการค้าประเวณี ดังนี้

- ผู้ค้าประเวณี
- ผู้ซื้อบริการ
- ผู้จัดจ้างและประกอบการเพื่อค้าประเวณีโดยเจตนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อม

หมายถึงบุคคลที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้าประเวณี ส่วนมากเป็นการเจตนาทางอ้อม โดยถือว่าการค้าประเวณีเป็นเรื่องของผู้ค้าและผู้ซื้อบริการไม่เกี่ยวข้องกับตน โดยที่ตนเองมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเวณีนั้นๆ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนที่มีการรับสินบนจากสถานประกอบการดังกล่าว อีกทั้งภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการค้าประเวณี เช่น สุ่มเสี่ยงต่อโรคทางเพศสัมพันธ์ ความรุนแรง ทางอ้อม ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

- สถานประกอบการบริการต่างๆ
- เจ้าหน้าที่รัฐ
- ประชาชน

2.1.6. การศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการค้าประเวณีในสังคมไทย

สภาพปัญหาของการค้าประเวณี

แม้ปัจจุบันการค้าประเวณีเกือบทุกกรณีเป็นเรื่องผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แต่การค้าประเวณีก็ยังเป็นสิ่งผิดกฎหมายที่เป็นเรื่องปกติในสังคม นอกจากนี้ในมุมมองทางสังคมการค้าประเวณียังเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจที่เราไม่อาจปฏิเสธว่าเป็นเรื่องธรรมดาในสังคมอีกด้วย จากสภาพดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาประการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการค้าประเวณีได้แก่

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ค้าประเวณี มีหลายกรณี ได้แก่

- (1) ปัญหาขาดการยอมรับจากสังคม เนื่องจากสังคมยังมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ แม้จะเป็นอาชีพที่สุจริตแต่ก็ไม่มีศักดิ์ศรี ผู้สมาคมกับผู้ค้าประเวณีจะถูกมองว่าเป็นกลุ่มผู้ค้าประเวณีหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีด้วย ทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่ยอมรับในสังคม อาชีพ และการค้าประเวณีนั่น การตั้งข้อรังเกียจดังกล่าวยังส่งผลรวมไปถึงบิดามารดา และลูกหลานของผู้ค้าประเวณีนั่นอีกด้วย ทำให้ผู้ค้าประเวณีส่วนใหญ่ต้องตกอยู่ในวังวนของกลุ่มผู้ค้าประเวณีด้วยกันเท่านั้น

(2) ปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย นอกจากการค้าประเวณีในเกือบทุกกรณีจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แล้ว ผู้ค้าประเวณีบางส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนต่างก้าวยังกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นคือ ความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย ความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 และความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญาอีกด้วย

เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศย่อมไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทยเพื่อค้าประเวณี ดังนั้นหากบุคคลต่างด้าวต้องการเข้ามาในประเทศไทยหรือ คนไทยต้องการไปค้าประเวณีในต่างประเทศก็จำเป็นต้องปลอมเอกสารการเข้าเมืองเพื่อเข้ามาในประเทศไทยหรือออกไปนอกประเทศไทยเพื่อค้าประเวณี นอกจากนี้ยังส่งผลถึงการหลอกลวงคนต่างด้าวหรือคนไทยให้เข้ามาในประเทศไทยหรือออกไปนอกประเทศโดยผิดกฎหมายเพื่อมาค้าประเวณีอีกด้วย เนื่องจากเมื่อคนต่างด้าวหรือคนไทยแล้วแต่กรณีเข้ามาหรือออกไปนอกประเทศโดยผิดกฎหมายแล้ว แม้ภายหลังจะพบว่าตนเองถูกหลอกลวงให้มาค้าประเวณีก็จะไม่สามารถต่อรอง ชดเชิน หรือแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจได้ เพราะตนเองก็ได้กระทำความผิดอยู่ด้วย หากชดเชินหรือแจ้งความก็จะได้รับโทษด้วยเช่นกัน จึงเป็นช่องทางให้เกิดการหลอกลวงมาค้าประเวณีและค้ามนุษย์

(3) ปัญหาการไม่ได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย ด้วยเหตุที่การค้าประเวณีในสถานบริการหรือโดยมีผู้จัดการควบคุมดูแลเป็นความผิดทางกฎหมาย ทำให้เจ้าของสถานบริการต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้ค้าประเวณีเข้าสู่ระบบควบคุมดูแลด้วยกฎหมายแรงงานหรืออาจเป็นลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานแต่ก็เป็นลูกจ้างตามสภาพธุรกิจที่อำพรางการค้าประเวณีนั้นๆ เช่น พนักงานอาบ อบ นวด ลูกจ้างในร้านอาหาร ลูกจ้างในร้านคาราโอเกะ เป็นต้น ส่วนผู้ค้าประเวณีโดยไม่มีผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควบคุมดูแลหรือการเตรียมตัวค้าประเวณีนั้นโดยสภาพย่อมไม่อาจเป็น
 ลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานได้อยู่แล้ว ดังนั้นผู้ค้าประเวณีเหล่านี้จึง
 ทำงานโดยไม่มีหลักประกันสำหรับอาชีพหรือชีวิตของตนที่ดีเพียงพอ
 ตามกฎหมาย ทั้งที่งานดังกล่าวเป็นงานที่ทำให้ในช่วงระยะเวลาค่อนข้าง
 สั้น เนื่องจากหากมีอายุมากก็ย่อมไม่เป็นที่ต้องการของผู้มาใช้บริการ อีก
 ทั้งยังต้องเสี่ยงต่อโรคติดต่อต่างๆ ซึ่งก็จะได้ไม่ได้รับค่าชดเชยหรือเงิน
 ทดแทนใดๆ แม้การติดโรคนั้นจะเกิดขึ้นจากการทำงานก็ตาม
 นอกจากนี้การค้าประเวณีโดยผิดกฎหมายดังกล่าวมายังส่งผลให้นิติ
 กรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีเป็นโมฆะไปด้วยตามประมวล
 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 150 ดังนั้นหากผู้ค้าประเวณีตกลง
 ค่าตอบแทนในการให้บริการทางประเวณีกับ ผู้ใช้บริการไว้อย่างไร
 แม้ต่อมาเมื่อได้รับบริการแล้วผู้ให้บริการไม่ชำระค่าบริการตามสัญญา ผู้
 ค้าประเวณีก็ไม่อาจเรียกร้องเงินค่าบริการตามกฎหมายได้ หรือในกรณีที่
 ผู้ค้าประเวณีไปตกลงส่วนแบ่งรายได้จากการขายบริการทางเพศของตน
 กับเจ้าของสถานบริการค้าประเวณีซึ่งเป็นผู้ได้รับเงินจากผู้มาใช้บริการ
 นั้น หากภายหลังเจ้าของสถานบริการไม่จ่ายค่าตอบแทนให้ตาม
 ข้อตกลง ผู้ค้าประเวณีก็ไม่อาจเรียกร้องจากเจ้าของสถานบริการได้
 เช่นกัน ในบางครั้งเจ้าของสถานบริการเหล่านั้นเองก็เป็นผู้แจ้งให้เจ้า
 พนักงานตำรวจมาจับกุมคนต่างด้าวที่มาค้าประเวณีในเครื่องความผิด
 ฐานเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อที่ตนจะไม่ต้องจ่าย
 ค่าบริการตามที่ตกลงกับผู้ค้าประเวณีไว้อีกด้วย

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการ ด้วยสภาพของการค้าประเวณี
 ที่ขัดต่อกฎหมายและในบางกรณีเป็นการบังคับข่มขู่ให้มีการค้าประเวณี
 การไม่มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้ค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ รวมทั้งสถานะ
 ทางสังคมที่ผู้ค้าประเวณีเป็นอยู่ในปัจจุบันทำให้ผู้ค้าประเวณีจำนวนมาก
 ไม่อาจเลือกผู้มาใช้บริการและไม่อาจปฏิเสธการกระทำของ
 ผู้ใช้บริการแม้ว่าสภาพการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลต่อความปลอดภัย
 ในชีวิตและสุขภาพของผู้ค้าประเวณีก็ตาม เช่น การให้บริการแก่ผู้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความผิดปกติทางเพศต่างๆ ต้องให้บริการแม้มีสภาพร่างกายหรือจิตใจที่ไม่พร้อมจะทำงาน หรือต้องให้บริการแม้ผู้ใช้บริการไม่ยอมใช้ถุงงานอนามัย เป็นต้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นทางสังคม มีหลายกรณี ได้แก่

(1) ปัญหาโรคติดต่อ การค้าประเวณีเป็นแหล่งแพร่เชื้อ

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หลายๆประเภท เช่น โรคเอดส์ ซิฟิลิส หนองใน เป็นต้น ทำให้รัฐต้องใช้จ่ายเงินและบุคลากรจำนวนมากในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ ในส่วนของผู้ใช้บริการเองก็มีโอกาสติดโรคเหล่านี้ และไปแพร่เชื้อให้แก่บุคคลอื่นได้อีกจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมและปัญหาสาธารณสุขตามมา

(2) ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน รายได้จำนวนมากศาลในธุรกิจการค้าประเวณีนอกจากจะตกเป็นของเจ้าของกิจการและผู้ค้าประเวณีแล้ว ส่วนหนึ่งยังถูกใช้เพื่อคุ้มครองป้องกันเจ้าของกิจการและผู้ค้าประเวณีจากการจับกุมดำเนินคดีของเจ้าพนักงานตำรวจและหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอีกด้วย การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้การค้าประเวณียังคงมีอยู่ในสังคมเป็นจำนวนมาก ในสถานบริการบางประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาบ อบ นวด จึงได้กลายเป็นสถานค้าประเวณีที่คนในสังคมทราบดี แต่เจ้าหน้าที่รัฐกลับไม่ดำเนินคดีมากนัก

(3) ปัญหาครอบครัว การค้าประเวณีนอกจากจะเป็นอาชีพที่รังเกียจของคนในสังคมแล้ว คนในครอบครัวของผู้ค้าประเวณีเองบางส่วนก็ตั้งข้อรังเกียจผู้ค้าประเวณีซึ่งเป็นคนในครอบครัวของตนอีกด้วย นอกจากนี้การการค้าประเวณีในบางกรณีก็เกิดขึ้นจากการขายบุตรหลานของพ่อแม่ญาติพี่น้อง ส่งผลให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวผิดปกติ เป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมของคนภายในครอบครัวและชุมชนนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) ปัญหาแหล่งช่องสุมและก่ออาชญากรรม การค้าประเวณี โดยบังคับหรือไม่สมัครใจของผู้ค้าประเวณี ทำให้ต้องมีนักเลงอันธพาล เป็นผู้ควบคุมดูแลผู้ค้าประเวณีเหล่านี้ไม่ให้ขัดขึ้นได้แย่ง ประกอบกับ เจ้าของสถานค้าประเวณีส่วนใหญ่ต้องจ่ายเงินสินบนให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้เจ้าพนักงานตำรวจไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวในสถานค้าประเวณี เหล่านี้มากนัก จึงเป็นโอกาสให้เจ้าของสถานค้าประเวณีสร้างอิทธิพล และนำไปสู่การก่ออาชญากรรมทั้งในสถานค้าประเวณีและใกล้เคียงมากขึ้น

(5) ปัญหาความเสื่อมโทรมทางจริยธรรม การค้าประเวณีทำให้เกิดความล่าช้าทางเพศมากขึ้น เนื่องจากบุคคลที่มีคู่สมรสแล้วก็สามารถใช้บริการในสถานค้าประเวณีโดยไม่มีข้อห้ามใดๆ และที่มีการค้าประเวณีอย่างแพร่หลายยังทำให้คนในสังคมมองว่าการค้าประเวณีเป็นเรื่องปกติธรรมดาทำให้ปัจจุบันมีผู้ค้าประเวณีโดยสมัครใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะทำให้คนบางกลุ่มในสังคมเห็นเป็นช่องทางในการหารายได้ให้แก่ตนเองโดยไม่ต้องทำงานหนักแล้ว ยังทำให้บิดารมารดาบางคนใช้บุตรหลานของตนเป็นช่องทางในการหารายได้โดยไม่คำนึงถึงจริยธรรมอีกด้วย

(6) ปัญหาในการดูแลประชากรของรัฐ เกิดขึ้นได้จากหลายกรณี โดยอาจเกิดจาก การมีลูกโดยไม่ได้ตั้งใจของหญิงผู้ค้าประเวณีบางส่วนที่มีความผิดพลาดในการคุมกำเนิด ทำให้เด็กที่เกิดขึ้นไม่มีบิดาตามกฎหมายและอาจต้องอยู่ในสังคมสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะแก่การเจริญเติบโตของเด็ก นอกจากนี้การที่ผู้ค้าประเวณีส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษาหรือความสามารถในการจัดเก็บรายได้ที่ได้รับมาในขณะที่ระยะเวลาในการหารายได้จากการค้าประเวณีมีเพียงไม่มากนัก ทำให้เมื่อไม่สามารถค้าประเวณีได้หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง ผู้ค้าประเวณีเหล่านี้ก็ไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต้องตกเป็นภาระของรัฐและสังคมในการช่วยเหลือต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1. การศึกษาความหมายและลักษณะสำคัญของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

ความหมายของศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดพื้นที่การเรียนรู้ทางกายภาพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุม การเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคลหรือผู้เรียนในกลุ่มเล็ก ตามงานที่โปรแกรมกำหนดให้ โดยจัดเป็นคูหาหรือโต๊ะ และมีสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบสื่อประสม ช่วยในการเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำ

ลักษณะของศูนย์การเรียนรู้มีพื้นฐานจากแนวคิดการศึกษาระบบเปิดในช่วงทศวรรษ

1960s ถึง 1970s โดยการจัดพื้นฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสควบคุมการเรียนรู้ เพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมด้วยตนเองหรือโดยกลุ่ม จะจัดโดยแบ่งกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย การจัดพื้นที่นี้สามารถจัดภายในห้องเรียนในห้องปฏิบัติการ จะจัดโดยแบ่งออกเป็น 4-6 ศูนย์ ภายในห้องหรือศูนย์เดี่ยวกลางห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องหรือแม้แต่วะเบียบทางเดิน ก็ทำได้ แต่ต้องสามารถกำจัดเสียงรบกวนต่าง ๆ ได้ หรือจัดไว้ในห้องสมุด แต่ละศูนย์จะจัดในลักษณะเป็นโต๊ะ 1 ตัว และมีเก้าอี้ล้อมรอบเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียน อภิปราย วิจัย แก้ปัญหา หรือ ทดลองร่วมกัน หรืออาจจัดโต๊ะคอมพิวเตอร์ที่ต่อเนื่องเป็น เครือข่ายหรือในลักษณะที่สามารถทำกิจกรรมคนเดียวหรือเป็นกลุ่มเล็กได้ นอกจากนี้ยังจัดในลักษณะเป็นคูหาเพื่อกำจัดเสียงรบกวนในขณะที่เรียนหรือทำกิจกรรมจากศูนย์ใกล้เคียง หรือเสียงรบกวนอื่น ที่จะทำให้เกิดเสถียรภาพในการเรียน คูหาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ คูหาแห้ง (Dry Carrel) และ คูหาเปียก (Wet Carrel) คูหาแห้งจะประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ที่ไม่มีวัสดุอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ส่วนคูหาเปียกจะประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ที่เป็นวัสดุอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เทปเสียง ทีวีมอนิเตอร์ เครื่องเล่น แถบวีดีทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น สื่อการเรียนรู้ที่ประจำในแต่ละศูนย์จะอยู่ในรูปแบบสื่อประสมที่แยกตามกิจกรรม หรือเป็นชุดการเรียนรู้ก็ได้ ในการเรียนที่แต่ละศูนย์แยกตามกิจกรรมการเรียนออกจากกัน ผู้เรียนที่แบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มต้องเรียนให้ครบทุกศูนย์ ส่วนศูนย์การเรียนรู้ที่จัดทุกกิจกรรมไว้ในศูนย์เดียว แต่ละกลุ่มต้องเปลี่ยนกันเข้าไปเรียน

ความหมายของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยด้วยการให้ผู้เข้าใช้โครงการได้เข้าใจถึงรูปแบบและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณี และชี้ให้เห็นถึงต้นเหตุของปัญหาที่เกิดจากปัจจัยทางสังคม ค่านิยมในปัจจุบัน และการจัดการปัญหาที่ผิดรูปแบบจนเป็นหนทางไปสู่การค้าประเวณี เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสนอทางเลือกให้แก่ผู้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในวงจรของการค้าประเวณีและผู้ที่พยายามจะออกจากวงจรเหล่านั้น ด้วยการชี้แนะ แฝงคติ คำสอน ปลูกฝังแนวความคิด ด้วยที่ว่างทางสถาปัตยกรรมและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

ลักษณะสำคัญของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

เป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่ต้องการเปิดโปงและจุดประเด็นทางสังคมเรื่องการค้าประเวณีให้สังคมได้รับรู้และหยุดมองข้าม เพื่อหาแนวทางในการจัดการปัญหาร่วมกันเพราะธุรกิจสีเทาเหล่านี้คือ *“สิ่งที่มีตัวตน แต่ไม่มีตัวตน ในสังคมไทย”*

2.2.2. การศึกษาประเภทและลักษณะการใช้งานในศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

ประเภทของศูนย์การเรียนรู้

1. ศูนย์การเรียนรู้สามารถนำไปใช้กับทุกระดับการศึกษา ทุกรายวิชา
2. ศูนย์ฝึกทักษะ (Skill Centers) ศูนย์นี้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะเพิ่มขึ้น โดยได้รับการสอนจากบทเรียนผ่านสื่อหรือวิธีการอื่นมาก่อน ทักษะพื้นฐานจะทำให้ฝึกและปฏิบัติในศูนย์จนทำให้มีความชำนาญด้วยตัวผู้เรียนเอง
3. ศูนย์ความสนใจ (Interest Centers) เป็นศูนย์ที่สร้างขึ้นมากเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจใหม่ๆ และให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
4. ศูนย์สอนเสริม (Remedial Centers) เป็นศูนย์ที่จะช่วยผู้เรียนที่ต้องการช่วยเสริมความรู้หรือทักษะที่ยังไม่เพียงพอจากการเรียนปกติ หรือแยกผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
5. ศูนย์เพิ่มพูนความรู้ (Enrichment Centers) ศูนย์นี้จะกระตุ้นประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ผู้เรียน ได้เรียนหรือทำกิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว เช่นผู้เรียนที่มีความสามารถสูงเรียนบทเรียนคณิตศาสตร์จบแล้ว แต่ยังมีเวลาให้ไปเรียนใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์นั้นที่มีบทเรียนยากเพิ่มขึ้นหรือมีกิจกรรมอื่นให้ทำเพิ่มความชำนาญ หรืออาจจะเป็นศูนย์ที่มีคอมพิวเตอร์ที่มีเกมทางคณิตศาสตร์

6. ศูนย์สำรอง (Reserved Centers) อาจจะมีศูนย์สำรองไว้ในกรณีที่มีศูนย์แยก

กิจกรรมเมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมในศูนย์ใดเสร็จแล้วจะเข้าไปทำกิจกรรมในศูนย์อื่น แต่ศูนย์นั้นยังไม่ว่างเนื่องจากผู้เรียนในศูนย์นั้นยังทำกิจกรรมไม่เสร็จ ก็ให้มารอในศูนย์สำรองนี้ โดยมีกิจกรรม ที่สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษาเตรียมไว้อาจเป็นกิจกรรมในลักษณะผ่อนคลาย ซึ่งจะ ทำให้ไม่ว่างในขณะที่รอหรือรบกวนผู้ที่กำลังทำกิจกรรมในศูนย์อื่น

ประเภทของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการคำนวณ

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการคำนวณนั้นเข้าข่ายประเภทของศูนย์การเรียนรู้ดังนี้

1. ศูนย์ความสนใจ (Interest Centers)
2. ศูนย์เพิ่มพูนความรู้ (Enrichment Centers)

โดยการใช้งานในศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการคำนวณนั้น เป็นพื้นที่ที่กระตุ้นให้ผู้ใช้งานได้เกิดการตั้งคำถามต่อสังคมในด้านการคำนวณ ด้วยที่ว่างทางสถาปัตยกรรมที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคมหรือพฤติกรรมบางอย่างซึ่งทำให้ผู้ใช้งานได้รับรู้จนเกิดการตั้งคำถามในที่สุด อีกทั้งยังเป็นพื้นที่จัดแสดงเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับการคำนวณ เช่น ประวัติความเป็นมาของการคำนวณ รูปแบบของการคำนวณ ข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคำนวณเพื่อให้ผู้ใช้งานได้รับรู้ข้อมูลโดยตรง ด้วยสื่อการเรียนรู้ต่างๆที่ถูกส่งเสริมอารมณ์ ความรู้สึก ด้วยที่ว่างทางสถาปัตยกรรม และยังมีการจัดกิจกรรมต่างๆที่ เช่นการอบรม กิจกรรมนันทนาการ นิทรรศการชั่วคราว การจัดสัมมนา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน การความรู้ ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการคำนวณ เพื่อหาทางออกของแนวทางการจัดการปัญหาการคำนวณในสังคมไทยต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

กรณีศึกษาอาคารตัวอย่าง

3.1 การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกับโครงการ

การศึกษาอาคารตัวอย่างเป็นการศึกษาอาคารที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโครงการ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดอาคาร แนวคิดการออกแบบ กับองค์ประกอบที่เกิดขึ้น โดยจะให้ความสนใจในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ องค์ประกอบของโครงการ การออกแบบพื้นที่จัดแสดง รวมถึงการจัดการในเรื่องงานบริการ และงานระบบประกอบอาคารและทำการวิเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสีย และข้อสรุปการศึกษาอาคารตัวอย่างเพื่อนำไปใช้กับโครงการต่อไป

3.1.1 กรณีศึกษาอาคารขนาดเล็ก

3.1.1.1 พิพิธภัณฑน์ี่คือเรา

1.ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

-ประเภท	พิพิธภัณฑน์
-สถาปนิก	-
-ที่ตั้งโครงการ	พิพิธภัณฑน์เอ็มพาวเวอร์ 57/60 ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
-เวลาทำการ	เปิดบริการ พุธ-ศุกร์ 10.00-16.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ขนาดพื้นที่	84 ตารางเมตร
-เปิดให้บริการ	พ.ศ. 2559
-ผู้ให้บริการ	-
-เจ้าของ	มูลนิธิ เอ็มพาวเวอร์
-ผู้รับผิดชอบ	มูลนิธิ เอ็มพาวเวอร์

2.ความเป็นมา

เอ็มพาวเวอร์ (Empower) เป็นองค์การพัฒนาเอกชนที่ทำงานเพื่อส่งเสริมโอกาสด้านต่างๆ ให้กับผู้หญิงที่ทำงานในสถานบริการในประเทศไทย ก่อตั้งในปี 2528 ในขณะที่เพลง One Night in Bangkok กำลังฮิตโดยเฉพาะในบาร์อะโกโก้ย่านพัฒนาพงษ์ ย่านราตรีที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น ปัจจุบันเอ็มพาวเวอร์มีศูนย์อยู่ที่กรุงเทพฯ เชียงใหม่ แม่สาย ป่าตอง มุกดาหาร และแม่สอด ตลอดการทำงานกว่าสามสิบปีทั้งการเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ของพนักงานบริการ เป็นโรงเรียนกศน. สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเวทีสนทนานำเสนอเสียงสะท้อนและมุมมองจากพนักงานบริการ เป็นองค์กรตัวแทนในการประสานความร่วมมือกับองค์ภาครัฐและเอกชนที่ทำงานในประเด็นปัญหาใกล้เคียงกัน เป็นสำนักพิมพ์ที่ผลิตสื่อเผยแพร่มุมมองเกี่ยวกับธุรกิจบริการทางเพศ

การทำงานของมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ กลายเป็นที่สนใจของกลุ่มคนและองค์กรทั้งในและนอกประเทศ เป็นที่อบรม/ฝึกงาน/ดูงานของนักศึกษาด้านสังคมศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน!! ทำให้มูลนิธิรู้สึกว่าคุณค่าต่างๆ เหล่านี้เป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่เข้ามาใช้บริการและแสวงหาความรู้จากมูลนิธิมากขึ้นนอกเหนือไปจากหญิงบริการที่เป็นเป้าหมายแรกเริ่ม ด้วยเหตุนี้เองจึงนำไปสู่การก่อตั้ง “นี่คือเรา” พิพิธภัณฑ์เอ็มพาวเวอร์ขึ้น เปิดบริการอย่างเป็นทางการในเดือนสิงหาคม ปี 2559

พื้นที่จัดแสดงอยู่บนชั้น 3 ของมูลนิธิ แบ่งการจัดแสดงออกเป็น 2 เรื่อง คือ ประวัติศาสตร์การค้าประเวณีในประเทศไทย รูปแบบต่างๆ ของสถานบริการในไทย และโครงการต่างๆ ของมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ วางอยู่บนแนวคิดพื้นฐานที่มองว่าหญิงบริการหรือพนักงานบริการคือ “อาชีพ” หนึ่งที่ควรได้รับสิทธิและโอกาสทางสังคมที่เท่าเทียมเช่นเดียวกับอาชีพอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 3-1 ภาพแสดงอาคารที่ทำการมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์และพิพิธภัณฑน์คือเรา

ที่มา ผู้จัดทำ

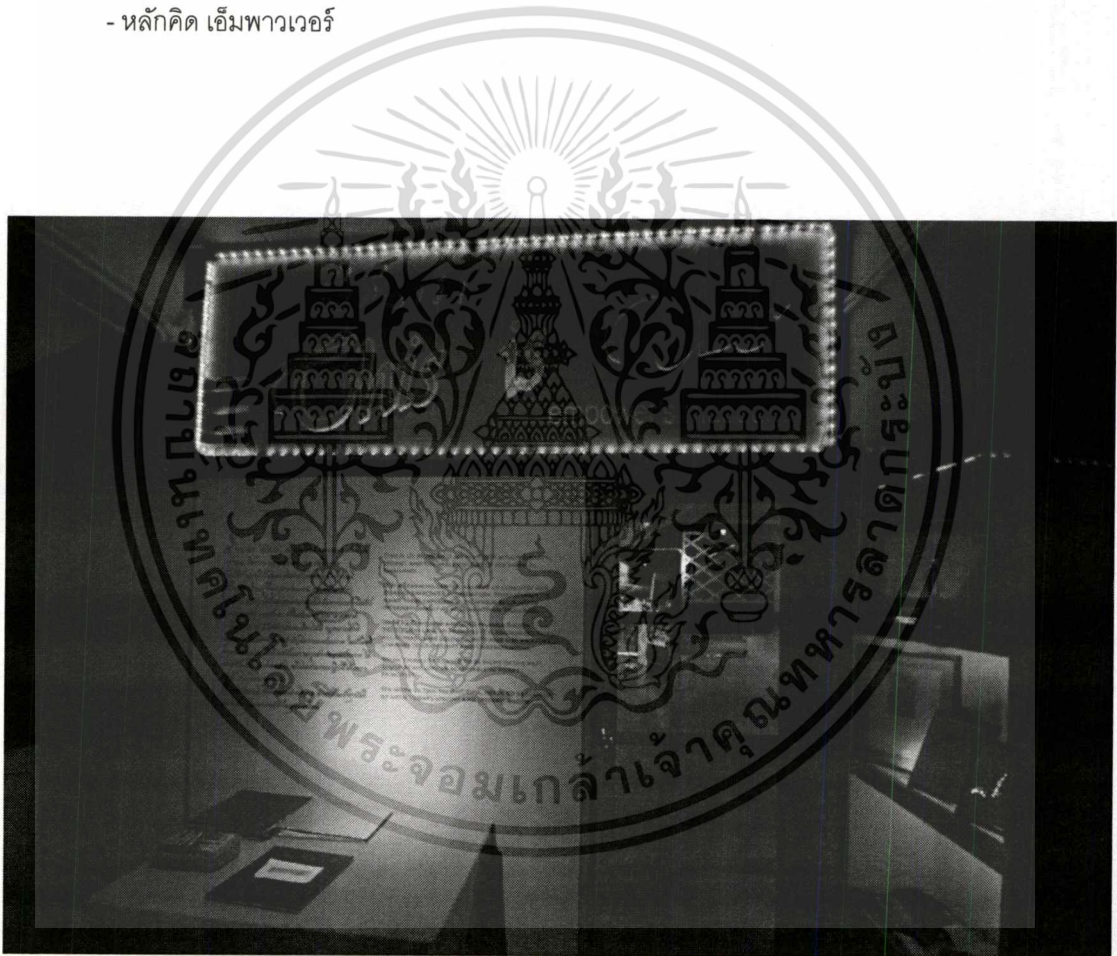
3.แนวความคิดในการออกแบบ

พิพิธภัณฑน์คือเราเป็นพิพิธภัณฑน์ที่จัดตั้งขึ้นโดย มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ตั้งอยู่ในอาคารสำนักงานของมูลนิธิบริเวณชั้น 3 ซึ่งเป็นที่เก็บรวบรวม เรื่องราว ความเป็นมา และบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นคุณค่าที่สำคัญของการค้าประเพณี เป็นแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมผลงาน แนวคิดในการทำโครงการต่างๆที่เป็นผลงานของมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ โดยมีแนวคิดในการจัดแสดงคือ หิ้งบริการหรือพนักงานบริการคือ อาชีพ หนึ่งควรได้รับสิทธิที่เท่าเทียมในสังคม โดยมีเนื้อหาจัดแสดงดังนี้

- จักรเย็บผ้าและคุณค่าของผู้หญิง
- สมัยอยุธยา ถึงกรุงเทพฯตอนต้น
- ทำไมถึงโคมเขียว Why Green Lantern
- กรุงเทพก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง Bangkok During The WWII
- สงครามโลกครั้งที่สองยุคตี
- พัทยา Pataya
- อะโกโก้ A-go-go ; Augogo ;Gacore

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อะโกโก้ในประเทศไทย A-Go-Go in Thailand
- อาบ อบ นวด
- การแสดงเจ้าสวาท
- Karaoke ดนตรีเปล่า empty orchestra
- บาร์เล็กๆที่ยิ่งใหญ่ Big Mini Bars
- ฤงยางในประวัติศาสตร์
- ถูกบังคับให้รณรงค์เรื่องเอดส์
- หลักคิด เอ็มพาวเวอร์

รูปภาพ 3-2 ภาพแสดงบริเวณทางเข้าส่วนจัดแสดง 1

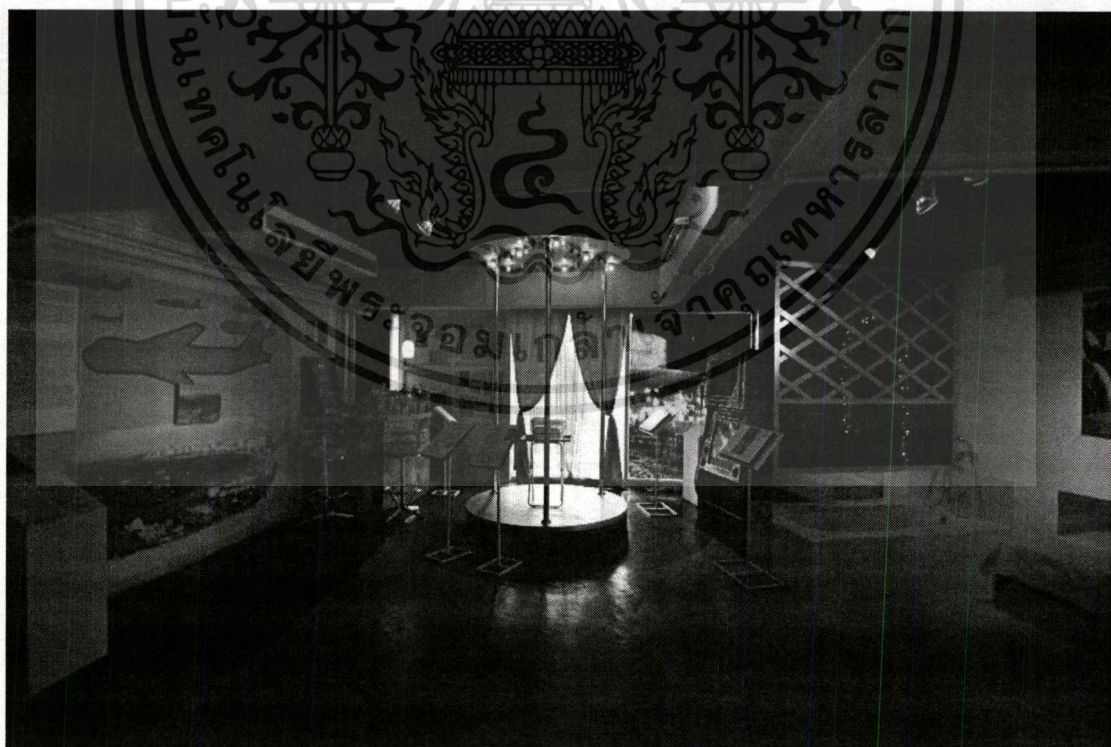
ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 3-3 ภาพแสดงบริเวณทางเข้าส่วนจัดแสดง 2

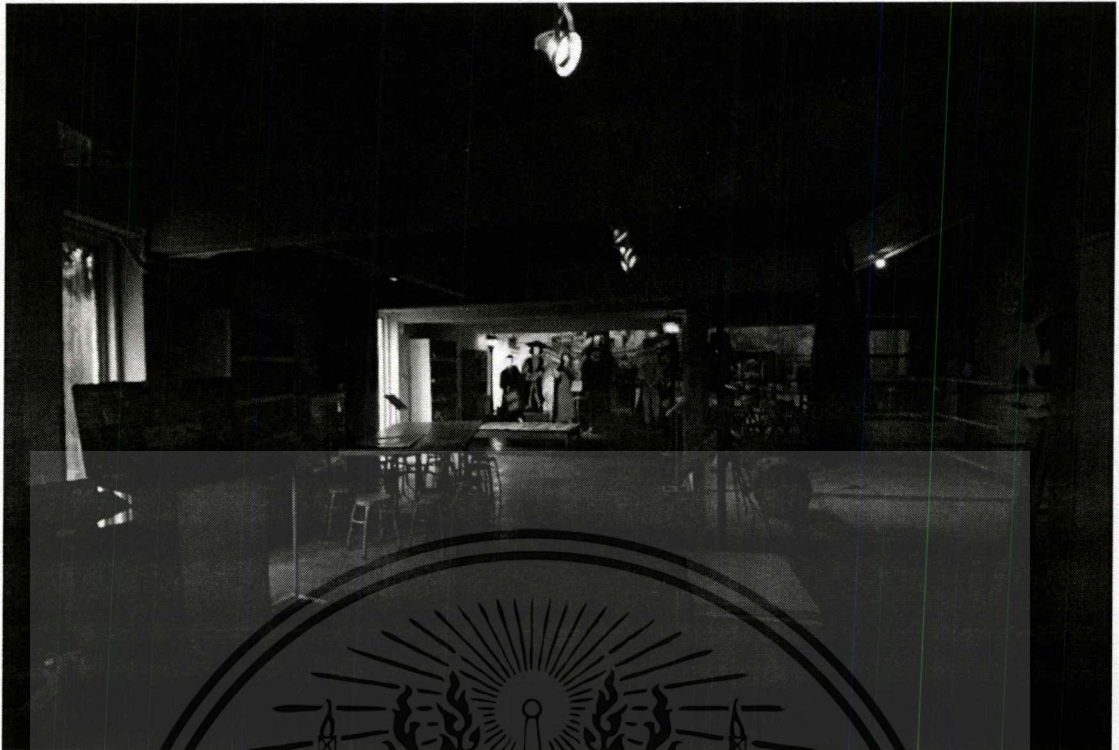
ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 3-4 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 1

ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 3-5 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 2
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 3-6 ภาพแสดงบริเวณส่วนจัดแสดง 3
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. องค์ประกอบของโครงการ

เนื่องจากนี่คือเราเป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในอาคารสำนักงานของมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ จึงมีลักษณะการจัดแสดงในห้องนิทรรศการเพียงห้องเดียว ส่วนประกอบอื่นในโครงการเป็นอาคารสำนักงานของมูลนิธิซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงจึงไม่นำมาพิจารณาในส่วนขององค์ประกอบโครงการ

ตารางที่ 3-1 ตารางแสดงองค์ประกอบโครงการพิพิธภัณฑ์นี่คือเรา 1

องค์ประกอบโครงการ	พื้นที่ (ตร.ม.)	หมายเหตุ
1. ส่วนให้ข้อมูลแผ่นพับและขายของที่ระลึก	10.00	-
2. ส่วนจัดแสดง	64.00	-
3. พื้นที่สำหรับใช้จัดประชุม บรรยายองค์ความรู้	10.00	-
รวม	84.00	-

5. วิเคราะห์กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์นี่คือเรา

การวิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อจุดประสงค์ที่ตั้งไว้แล้วนำไปปรับใช้ในการออกแบบโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3-2 ตารางแสดงการวิเคราะห์กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์นี่คือเรา

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลลัพธ์
แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดแสดงนิทรรศการ	- จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการค้าประเวณี ในแง่มุมต่างๆ ได้ไม่ละเอียดนัก เนื่องด้วยพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด
ผู้เข้าใช้บริการ	- เนื่องจากการเข้าถึงพิพิธภัณฑ์นั้น ต้องติดต่อมูลนิธิเพื่อนัดเวลาเข้ารับชม ประกอบกับลักษณะอาคารที่ไม่ดึงดูดให้เข้าใช้บริการ ส่งผลให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ในฐานะประชาชนทั่วไป หรือคนในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	โดยรอบ ไม่เข้าใช้บริการมี เพียงแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะ
ระดับความเป็นสาธารณะ	- เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ใน อาคารสำนักงานทำให้ระดับ ความเป็นสาธารณะนั้นน้อยมาก

จากการศึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์นี้คือเรา พบว่าโครงการมีจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี โดยการจัดแสดงถึงเนื้อหาเกี่ยวกับการค้าประเวณี และการเรียกร่องสิทธิของหญิงบริการหรือพนักงานบริการให้มีความทัดเทียมในสังคม มองว่าการบริการทางเพศคือ อาชีพ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยพื้นที่ของอาคารนั้นมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การจัดพื้นที่จัดแสดงนั้นถูกจำกัดไปด้วยเช่นกัน ส่งผลให้ ชาติความต่อเนื่องและเนื้อหาการจัดแสดงในแต่ละเรื่องราวสั้นเกินไปที่จะทำให้ผู้เข้าชมตลกผลึกทางความคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย

3.2 กรณีศึกษาอาคารขนาดใหญ่

3.2.1 ศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา (KCC)

รูปภาพ 3-7 ภาพแสดงบริเวณด้านหน้าศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา (KCC)

ที่มา <https://www.tkpark.or.th>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

-ประเภท	ศูนย์การเรียนรู้
-สถาปนิก	รศ.ดร.ต้นข้าว ปาณินท์ , วิศวกร โมกษะสมิต
-ที่ตั้งโครงการ	ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
-เวลาทำงาน	อังคาร-ศุกร์ 10.00 - 18.00 น. เสาร์ – อาทิตย์ 09.00 – 18.00 น.

(ปิดทำการทุกวันจันทร์)

-ขนาดพื้นที่	6,100 ตารางเมตร
-เปิดให้บริการ	พ.ศ.2557
-ผู้ใช้บริการ	เฉลี่ย 110,000 คน/ปี
-เจ้าของ	เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
-ผู้รับผิดชอบ	เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา

2. ความเป็นมาของโครงการ

สืบเนื่องจาก "วิสัยทัศน์" ของนายกเมืองฉะเชิงเทราที่ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า ทุกคนต้องได้รับโอกาสอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาตนเอง จึงได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เมือง ฉะเชิงเทรา หรือ KCC ขึ้น

3. แนวคิดในการออกแบบอาคาร

โครงการศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรานั้นมีแนวความคิดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีชีวิต มีบรรยากาศที่แตกต่างจากโรงเรียน และเป็นพื้นที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งส่งผลให้การวางผังอาคารในทุกส่วนเป็นลักษณะ โถงโล่ง เน้นสร้างความต่อเนื่องของการใช้งานในแต่ละชั้น

4. องค์ประกอบของโครงการ

เนื่องจากโครงการศูนย์การเรียนรู้เมืองจะเชิงเทรานั้นมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกับโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี จึงศึกษาเพียงพื้นที่องค์ประกอบต่างๆในโครงการ

ตารางที่ 3-3 ตารางแสดงองค์ประกอบโครงการศูนย์การเรียนรู้เมืองจะเชิงเทรา

องค์ประกอบโครงการ	พื้นที่ (ตร.ม.)	หมายเหตุ
1. ส่วนห้องประวัติศาสตร์เมืองจะเชิงเทรา	192.00	-
2. พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน	320.00	-
3. พื้นที่สำหรับการจัดนิทรรศการชั่วคราว	168.00	-
4. ห้องสมุดเด็ก	144.00	
5. ห้องสมุดสำหรับบุคคลทั่วไป	384.00	
6. ห้องสมุด IT	96.00	
7. แผนกต้อนรับและโซนมัลติมีเดีย	144.00	
8. ห้องสมุดดนตรี	72.00	
9. โรงละคร KCC	192.00	
10 ส่วนต่อขยายห้องสมุด (ระยะที่2)	1,096.00	ยังไม่เริ่ม
11. ส่วนต่อขยายศูนย์ประชุม (ระยะที่3)	1,160.00	ก่อสร้าง
12. สำนักงานบริหาร	112.00	
1.3 ส่วนบริการงานระบบ	96.00	
1.4 มุมอาหารและเครื่องดื่ม	192.00	
1.5 ร้านขายของที่ระลึก	72.00	
ส่วนบริการ เส้นทางสัญจรและอื่นๆ	1,660.00	
รวม	6,100.00	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.วิเคราะห์กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา

การวิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
แล้วนำไปปรับใช้ในโครงการ

ตารางที่ 3-4 ตารางแสดงการวิเคราะห์กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทรา

เกณฑ์การวิเคราะห์	ผลลัพธ์
ศึกษารูปแบบหรือองค์ประกอบที่ใช้ในการ ออกแบบอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนนิทรรศการให้ความรู้ - องค์ประกอบต่างๆส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน - พื้นขององค์ประกอบเพียงพอต่อการใช้งานของผู้ใช้บริการ
ระดับความเป็นสาธารณะของโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่สำหรับชุมชนใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นสาธารณะของโครงการ - มีการจัดกิจกรรมหมุนเวียนอย่างต่อเนื่องภายในโครงการ

จากการศึกษาโครงการศูนย์การเรียนรู้เมืองฉะเชิงเทราพบว่า โครงการประเภทศูนย์การเรียนรู้ควรเข้าถึงได้ง่ายมีความเป็นสาธารณะ ส่งเสริมการใช้งานของคนในชุมชน และส่งเสริมให้คนเรียนรู้นอกห้องเรียน อีกทั้งขนาดพื้นที่ขององค์ประกอบที่พอดี จึงสามารถนำไปปรับใช้ในการออกแบบโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ

การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการจะศึกษาประเภทของผู้ใช้งาน พฤติกรรม กิจกรรมใน แต่ละช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในโครงการ รวมถึงผู้ใช้งานโครงการ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและกำหนดองค์ประกอบของโครงการต่อไป

4.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี นั้นเป็นที่เก็บข้อมูล ความรู้ เผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทยและเป็นสถานที่ถก ประเด็นทางออกของการค้าประเวณีในอนาคต ดังนั้นสามารถจำแนกผู้ใช้โครงการออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1.1 ผู้ให้บริการ

หมายถึง เจ้าหน้าที่โครงการซึ่งทำหน้าที่บริการในส่วนต่างๆ สามารถแบ่งกลุ่มผู้ ให้บริการออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

4.1.1.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ผู้ดำเนินงานบริหารโครงการให้ดำเนินไปตาม นโยบายและวัตถุประสงค์

4.1.1.2 เจ้าหน้าที่ทั่วไป เป็นผู้ที่ทำงานในส่วนต่างๆ มีหน้าที่รับคำสั่งจาก เจ้าหน้าที่บริหาร

4.1.1.3 นักวิชาการ เป็นผู้อบรมบรรยายให้ความรู้ทางด้านวิชาการ และพัฒนา องค์ความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ผู้ใช้บริการ

หมายถึงผู้มาใช้งานเพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยการเข้าชมใน ส่วนของการจัดแสดงนิทรรศการ เข้ารับฟังสัมมนาและการใช้พื้นที่ทำกิจกรรมภาคประชาสังคม โดยสามารถแบ่งกลุ่มผู้ให้บริการออกเป็นประเภทต่างๆดังนี้

4.1.2.1 ประชาชนทั่วไป เป็นกลุ่มผู้เข้าชมที่เข้ามาใช้บริการโครงการ โดยอาจ มาเป็นกลุ่มหรืออาจมาคนเดียว มีจุดประสงค์เพื่อการพักผ่อน แสวงหาความรู้เพิ่มเติมหรือเข้าชม นิทรรศการชั่วคราวเพื่อมีส่วนร่วมในการหาทางออกของปัญหาการค้าประเวณี

4.1.2.2 นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นกลุ่มที่เข้ามาใช้โครงการเพื่อแสวงหา ความรู้เป็นสำคัญ อาจมาเป็นรายบุคคลหรือมาเป็นหมู่คณะโดยทางสถาบันศึกษาติดต่อมา ดังนั้น จึงมักจะจัดให้มีการบรรยายทางวิชาการหรือมีวิทยากรนำชมและให้ความรู้

4.1.2.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวซึ่งมีความสนใจ ทางในเรื่องการค้าประเวณีในสังคมไทย โดนอาจเข้าชมเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม

4.1.2.4 นักวิชาการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เป็นผู้ที่มีความรู้ เกี่ยวกับการค้าประเวณีและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเข้ามาใช้โครงการด้วยจุดประสงค์เฉพาะทาง เพื่อ ทำกิจกรรม จัดนิทรรศการชั่วคราว เผยแพร่ความรู้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้สร้างความเคลื่อนไหว ในประเด็นการค้าประเวณี ซึ่งกลุ่มผู้ให้บริการประเภทนี้ประกอบด้วย กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจาก ภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4.1.3 ผู้ให้บริการด้านอื่นๆ

หมายถึง บุคคลที่มีได้เข้ามาใช้บริการโดยตรง จุดประสงค์ของกลุ่ม ผู้ใช้บริการกลุ่มนี้คือเข้ามาติดต่อเจ้าหน้าที่ในส่วนต่างๆหรือมาใช้งานบริการในส่วนอื่นๆ

4.2 การศึกษารายละเอียดและพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

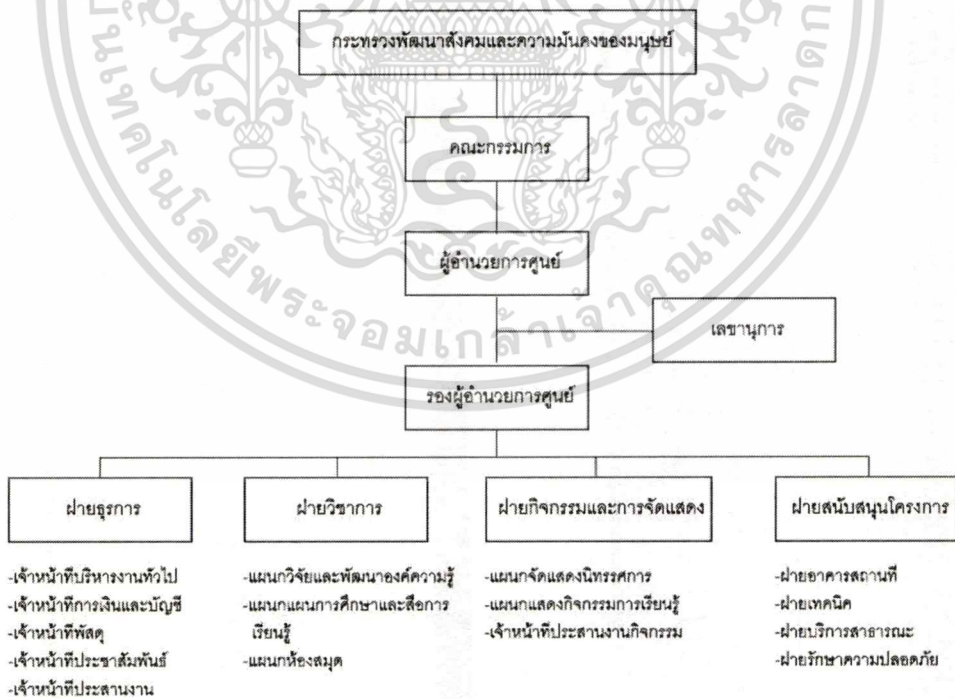
การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร เพื่อนำไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ และพื้นที่ใช้สอยของโครงการ โดยสามารถแบ่งพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการได้ ดังนี้

4.2.1 ผู้ให้บริการ

การศึกษารายละเอียดและพฤติกรรมของผู้ให้บริการภายในโครงการนั้นจำเป็นต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารโครงการ อัตรากำลังและเข้าหน้าที่ของโครงการ แล้วจึงทำการวิเคราะห์แจกแจงพฤติกรรมผู้ให้บริการโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1.1 โครงสร้างบริหารงานโครงการ

โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยเป็นโครงการเสนอแนะ ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ ความรู้ถึงเหตุและผลของการค้าประเวณีให้สังคมได้ตระหนักถึงคุณและโทษที่ตามมา และเป็นพื้นที่ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาสังคมเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี โดยมีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

รูปภาพ 4-1 โครงสร้างการบริหารศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.1.2 อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ของโครงการ

จากแผนผังองค์ สามารถแจกแจงอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่และบุคลากร
ผู้ให้บริการในโครงการ โดยแบ่งตามฝ่ายต่างๆได้ดังนี้

ตารางที่ 4-1 ตารางแสดงการกำหนดตำแหน่งหน้าที่และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโครงการ

1.ฝ่ายบริหารโครงการ			
ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่	อัตรา
ฝ่ายบริหาร	ผู้อำนวยการ	-เป็นผู้บริหารสูงสุด -วางแผนและดูแลการบริหาร โครงการตามนโยบายของคณะ กรรมการบริหาร	1
	รองผู้อำนวยการ	-ช่วยงานผู้อำนวยการ -ควบคุมการทำงานในส่วนต่างๆ ของโครงการ	1
	เลขานุการ	-เป็นผู้ติดต่อประสานงานฝ่าย ต่างๆ รวมถึงจัดวาระการประชุม และรายงานผลการประชุม	1
รวม			3
2.ฝ่ายธุรการ			
ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่	อัตรา
งานบริหารทั่วไป	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป	-ดำเนินการในเรื่องระบบงานสาร บรรณ การรับส่ง แจกจ่ายเอกสาร -อำนวยความสะดวกในการจัดการ ประชุม -ดำเนินการในเรื่องการจัดการ ทรัพยากรบุคคล	1
	เจ้าหน้าที่ธุรการ	-ทำหน้าที่ด้านธุรการ	4
การเงินและบัญชี	หัวหน้าแผนก	-ดูแลด้านการเงินและบัญชีของ โครงการ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	เจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชี	-ทำหน้าที่ด้านการเงินและการบัญชี	1
งานพัสดุ	เจ้าหน้าที่ทะเบียนพัสดุ	-ดำเนินการจัดจ้าง จัดซื้อพัสดุ จัดทำสัญญา การแจกจ่ายพัสดุ จัดทำทะเบียนพัสดุ ทะเบียน ควบคุมพัสดุ ดำเนินการจำหน่าย ทำเบียนพัสดุ การขายทอดตลาด	1
	เสมียน	-จัดทำเอกสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แสดง	1
งานประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	-ให้บริการข้อมูลข่าวสารและ อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ -จัดแถลงข่าวประชาสัมพันธ์ กิจกรรมที่เกิดขึ้น -ประสานงานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในด้านการ ประชาสัมพันธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับโครงการ	3
ประสานงาน	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-ติดต่อ ประสานงานเอกสาร ระหว่างส่วนต่างๆขององค์กร -ติดต่อประสานงานในด้านต่างๆ กับหน่วยงานนอกองค์กร	1
รวม			13
3.ฝ่ายวิชาการ			
ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่	อัตรา
แผนกวิจัยและ พัฒนาองค์ความรู้	หัวหน้าแผนกวิจัยและ พัฒนา	-วางแผน กำหนดงบประมาณ บริหารจัดการและกำกับดูแลการ ดำเนินงานวิจัยและพัฒนาองค์ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาการค้าประเวณี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	นักวิชาการ	-พัฒนาเนื้อหาและการตรวจสอบ ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับการค้า ประเพณี เพื่อจัดทำชุดนิทรรศการ -เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเพณี โดยการลงพื้นที่	4
แผนการศึกษา และสื่อการเรียนรู้	เจ้าหน้าที่สื่อ	-จัดทำ กำกับ ควบคุมการผลิต ออกแบบ และสร้างสรรค์สิ่งพิมพ์ ทางวิชาการ -จัดทำคู่มือการเรียนรู้และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ	2
แผนกห้องสมุด	บรรณารักษ์	-ทำหน้าที่บริหารงานภายใน ห้องสมุด จัดรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ วีดิทัศน์	1
	เจ้าหน้าที่และพนักงาน ยืมคืน	-รับผิดชอบงานธุรการของห้องสมุด และให้บริการ ยืม-คืน หนังสือแก่ ผู้ใช้โครงการ	1
	เจ้าหน้าที่โสต และ คอมพิวเตอร์	-บริการด้านโสตและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	1
	เจ้าหน้าที่ซ่อมรักษา	-ซ่อมหนังสือที่ชำรุดหรือเสียหาย	1
รวม			11
4.ฝ่ายกิจกรรมและการแสดง			
ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่	อัตรา
แผนกจัดแสดง นิทรรศการ	หัวหน้าแผนกนิทรรศการ	-ดูแลการจัดนิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราวในภาพรวม	1
	นักออกแบบนิทรรศการ	นำข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับ การค้าประเพณีมาออกแบบ นิทรรศการชั่วคราว	1
	วิทยากร	-บรรยายเนื้อหาในนิทรรศการถาวร -นำชมโครงการทั้งหมด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	เจ้าหน้าที่เทคนิค	-ดูแลระบบ แสง สี เสียง และ คอมพิวเตอร์ ในการจัดแสดง	2
แผนกกิจกรรมการ เรียนรู้	หัวหน้าแผนกกิจกรรม	-วางแผนการจัดกิจกรรมหมุนเวียน โดยอ้างอิงเนื้อหาฝ่ายวิชาการ -สร้างสรรค์เนื้อหากิจกรรม	1
แผนกกิจกรรมการ เรียนรู้	เจ้าหน้าที่แผนกกิจกรรม	-สร้างสรรค์ สนับสนุนกิจกรรม นันทนาการ กิจกรรมประกอบชุด นิทรรศการและกิจกรรมที่ สร้างสรรค์สนับสนุนการมีส่วนร่วม ภาคประชาสังคม	2
	ประสานงานกิจกรรม	-ประสานงานการจัดกิจกรรมกับ หน่วยงานภายนอก ชุมชน และ ประชาชนทั่วไป	1
รวม			11
5.ฝ่ายสนับสนุนโครงการ			
ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่	อัตรา
ฝ่ายอาคารสถานที่	หัวหน้าฝ่ายอาคาร สถานที่	-ดูแลการทำงานของโยอาคารและ สถานที่	2
	พนักงานทำความสะอาด	-ดูแลรักษาความสะอาดภายใน โครงการ	4
	คนสวน	-ดูแล บำรุงรักษา ภูมิทัศน์ใน โครงการ	2
ฝ่ายเทคนิค	หัวหน้าฝ่ายเทคนิค	-ทำบัญชีดูแลการรักษาอุปกรณ์ งานระบบต่างๆภายในโครงการ	1
	เจ้าหน้าที่เทคนิค	-ดูแลงานระบบต่างๆของอาคาร	2
ฝ่ายบริการ สาธารณะ	พนักงานประชาสัมพันธ์	-ต้อนรับผู้เข้าชมโครงการ แนะนำ นิทรรศการเบื้องต้น -เก็บค่าเข้าชมนิทรรศการ	2
	พนักงานรับฝากของ	-รับฝากของจากผู้เข้าชม นิทรรศการ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	พนักงานร้านขายของที่ระลึก	-รับผิดชอบการขายสินค้า บริหารจัดการสินค้าในร้านขายของที่ระลึก	1
	เจ้าหน้าที่ห้องพยาบาล	-ให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ให้บริการและเจ้าหน้าที่ในกรณีฉุกเฉิน	1
ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย	-รับผิดชอบความปลอดภัยในโครงการ -ดูแลและจัดการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	1
	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	-รักษาความปลอดภัยตามพื้นที่ต่างๆ ภายในโครงการ	5
รวม			22

จากตารางแสดงการกำหนดตำแหน่งหน้าที่และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโครงการสามารถสรุปอัตราเจ้าหน้าที่โครงการได้ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารโครงการ	3	อัตรา
2. ฝ่ายธุรการ	13	อัตรา
3. ฝ่ายวิชาการ	11	อัตรา
4. ฝ่ายกิจกรรมและการจัดแสดง	11	อัตรา
5. ฝ่ายสนับสนุนโครงการ	22	อัตรา
รวมอัตราเจ้าหน้าที่ในโครงการ	60	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

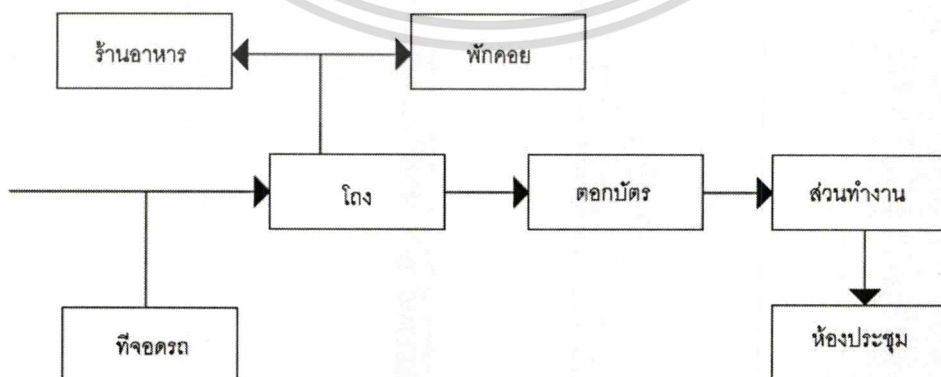
4.2.1.3 พฤติกรรมผู้ให้บริการ

ประเภทผู้ให้บริการนั้นสามารถจำแนกพฤติกรรมของผู้ให้บริการตามระยะเวลาการให้บริการออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ผู้ให้บริการประจำ ได้แก่ ผู้บริหารโครงการ และเจ้าหน้าที่ประจำโครงการซึ่งพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของแต่ละบุคคล การเดินทางมายังโครงการเป็นการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล จักรยานยนต์และระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งโครงการได้กำหนดทางเข้าออกเป็นทางเดียวกับผู้ให้บริการ โดยเวลาในการเริ่มงานตามระเบียบราชการ คือ 8.30 น. เป็นผลให้ผู้มาทำงานจะมาถึงที่โครงการระหว่างช่วงเวลา 8.00-8.30 น. เจ้ามายังโครงการและแยกออกไปปฏิบัติภารกิจหรือพักผ่อนหย่อนใจตามช่วงเวลาก่อนเข้าทำงาน สามารถตารางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

ตารางที่ 4-2 ตารางแสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ตามกำหนดเวลาต่างๆ

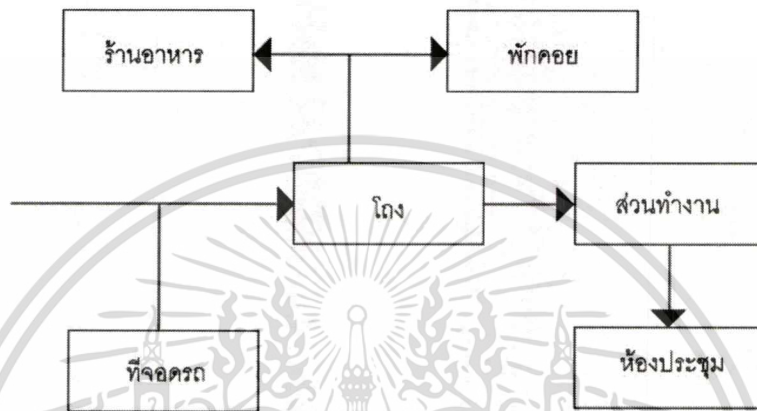
เวลา	พฤติกรรมเจ้าหน้าที่
ก่อนเวลา 10.00 น.	-เดินทางมาถึงโครงการ
8.30 – 12.00 น.	-ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล
12.00 – 13.00 น.	-พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 18.00 น.	-ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล
หลังเวลา 18.00 น.	-เลิกปฏิบัติงาน ลงเวลาปฏิบัติงานและเดินทางกลับ

รูปภาพ 4-2 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการสัญจรของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ให้บริการชั่วคราว ได้แก่ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกและวิทยากรที่ถูกรับเชิญมาบรรยายความรู้ การเดินทางมายังโครงการและพฤติกรรมการใช้โครงการจะมีลักษณะเหมือนผู้ให้บริการประจำแต่จะแตกต่างกันในเรื่องเวลาในการใช้โครงการ เนื่องจากกลุ่มผู้ให้บริการชั่วคราวจะไม่สามารถกำหนดเวลาได้แน่นอน

รูปภาพ 4-3 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการณ์สัญจรของผู้ให้บริการชั่วคราว

4.2.2 ผู้ใช้บริการ

4.2.2.1 กลุ่มผู้ให้บริการทั่วไป

กลุ่มผู้ให้บริการนี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักเรียน นิสิต นักศึกษาและนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเข้าชมนิทรรศการและศึกษาหาความรู้เป็นหลัก โดยเดินทางมายังโครงการด้วยวิธี รถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารรับจ้าง รถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้าใต้ดิน MRT และในกรณีที่มาเป็นหมู่คณะส่วนมากเดินทางมายังโครงการด้วยรถตู้ รถบัส เป็นต้น

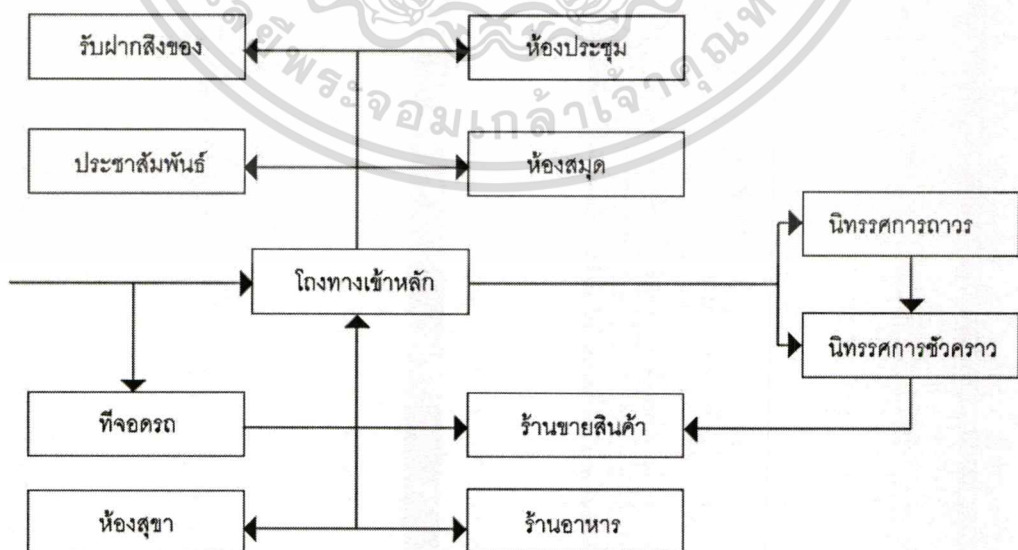
ตารางที่ 4-3 ตารางแสดงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ

พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ
1. เข้าสู่โถงอาคารหลัก
- ติดต่อสอบถามข้อมูลและเวลาการเข้าชมจากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<ul style="list-style-type: none"> - ซื้อมบัตรเข้าชมนิทรรศการ - ฝากสิ่งของที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์(ในกรณีที่มีสิ่งของ) - ใช้บริการส่วนพักคอย ส่วนบริการอาหารหรือห้องสุขา ขณะรอเข้าชมส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
<p>2.เข้าชมนิทรรศการถาวร ตามรอบเวลาที่เจ้าหน้าที่ได้จัดเตรียมไว้ พร้อมกับฟังคำบรรยายจากวิทยากร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชมวีดิทัศน์เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ - เข้าชมนิทรรศการถาวร พร้อมรับฟังคำบรรยายจากวิทยากร
<p>3.เข้าชมนิทรรศการชั่วคราว</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าชมตามอัธยาศัย
<p>4.กลับสู่โถงทางเข้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับสิ่งของคืน (กรณีฝากสิ่งของ) - ใช้บริการส่วนพักคอย ส่วนบริการร้านอาหารหรือสุขา - ใช้บริการส่วนห้องสมุด - ใช้บริการในส่วนอื่นๆของโครงการ
<p>หมายเหตุ พฤติกรรมในข้อ 3-4 นั้นแล้วแต่ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล</p>

การใช้เวลาในส่วนนิทรรศการและส่วนอื่นๆในโครงการนั้นจะแตกต่างกันไปแล้วแต่บุคคลที่เข้าใช้บริการ โดยการใช้เวลาในส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรนั้นอยู่ที่ 1 ชั่วโมง 20 นาที

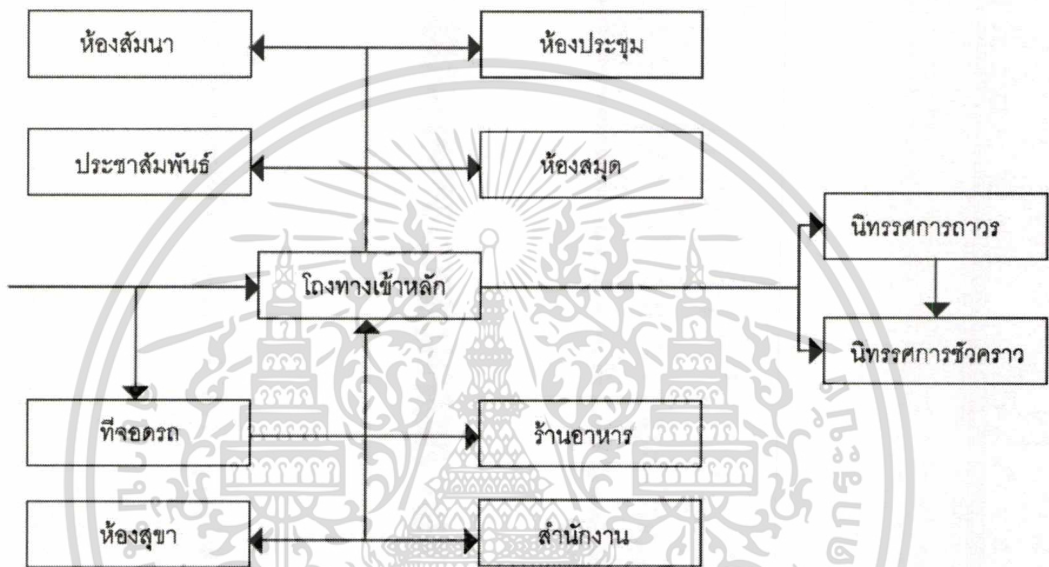

รูปภาพ 4-4 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการสัญจรของผู้ใช้บริการทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.2 กลุ่มผู้ใช้บริการเฉพาะ

เป็นกลุ่มผู้ใช้บริการที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์แก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากภาครัฐ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มผู้ใช้บริการมีจุดประสงค์ในการเข้าใช้โครงการเพื่อทำกิจกรรม จัดนิทรรศการชั่วคราว จัดการอบรม บรรยายจากวิทยากร สัมมนาเผยแพร่ความคิดเห็นภาคประชาสังคม ทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในประเด็นการค้าประเวณีในสังคมไทย

รูปภาพ 4-5 แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการณ์การสัญจรของผู้ใช้บริการเฉพาะ

4.2.3 ผู้ใช้บริการอื่นๆ

กลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้มาติดต่อกับโรงการ อาจมาติดต่อทางราชการหรือขอข้อมูลต่างๆเป็นการเฉพาะ การเดินทางของกลุ่มนี้ผู้ใช้บริการกลุ่มนี้ เดินทางมาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลหรือระบบขนส่งสาธารณะ เมื่อมาถึงโครงการจะผ่านช่องทางเข้าหรือส่วนที่ติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วจึงติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน เมื่อติดต่อธุระเรียบร้อยแล้วอาจมีการใช้บริการในองค์ประกอบอื่นๆของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยการจัดให้เข้าชมนิทรรศการนั้นมีการจัดให้เข้าชมเป็นรอบๆ โดยมีระยะห่างกันทุกๆ 30 นาที ตั้งแต่เวลา 10.00 น. – 16.00 น. รวมแล้ว 12 รอบ ต่อวัน เพราะฉะนั้นส่วนนิทรรศการของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย ควรมีพื้นที่ห้องนิทรรศการที่สามารถรองรับคนได้จำนวนดังนี้

$$340 \div 12 = 28 \text{ คน / รอบ}$$

ตารางที่ 4-5 แสดงการสรุปจำนวนผู้ใช้โครงการทั้งหมด

ประเภทผู้ใช้โครงการ	จำนวน
เจ้าหน้าที่โครงการ	60 คน
ผู้ใช้บริการ	340 คน / วัน
จำนวนกลุ่มผู้เข้าชม	ไม่เกิน 28 คน / ครั้ง
รวม	400 คน / วัน

4.4 สรุปผลการศึกษาผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาผู้ใช้โครงการพบว่าโครงการนี้ประกอบด้วยผู้ใช้โครงการ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักเรียน นิสิต นักศึกษา นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี ซึ่งมีอยู่เข้าใช้บริการ ประมาณ 340 คน ต่อวัน หรือ 106,420 คน ต่อปี และมีผู้ให้บริการในโครงการ 60 คน

โดยในสวนนิทรรศการจะมีการจัดแสดงให้เข้าชมเป็นรอบๆและมีวิทยากรนำชม โดยมีระยะห่างรอบละ 30 นาที และจำกัดจำนวนผู้เข้าชมต่อรอบไม่เกิน 28 คน

จากผลสรุปการศึกษาผู้ใช้โครงการจะสามารถนำข้อมูลข้างต้นไปวิเคราะห์ขนาดองค์ประกอบโครงการเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนและประเภทการใช้งานของผู้ใช้โครงการต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การศึกษารายละเอียดและองค์ประกอบโครงการ

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการเพื่อกำหนดองค์ประกอบที่สามารถตอบสนองผู้มาใช้โครงการได้เป็นอย่างดี และการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยเพื่อใช้กำหนดของโครงการซึ่งวิเคราะห์จาก

1. วัตถุประสงค์ (Objective)
2. กรณีศึกษา (Case Study)

5.1 การกำหนดองค์ประกอบของโครงการ

การกำหนดและการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักของโครงการมีขั้นตอนการศึกษา 2 ขั้นตอน

1. การกำหนดองค์ประกอบจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ
2. การกำหนดพื้นที่ใช้สอยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและกรณีศึกษา

5.1.1 การกำหนดองค์ประกอบจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ

การกำหนดองค์ประกอบจากวัตถุประสงค์ของโครงการโดยมีการพิจารณาดังนี้

ตารางที่ 5-1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ	วิธีการดำเนินงาน	องค์ประกอบ
เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยโดย	-จัดแสดงถึงการมีอยู่ของการค้าประเวณีในสังคม	-ส่วนจัดแสดงสิ่งที่แอบแฝงอยู่ในเมืองไทย เมืองพุทธ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดนิทรรศการให้เห็นถึง การมีอยู่ของการค้าประเวณี		
เพื่อแก้ไขปัญหาการ ค้าประเวณีในสังคมไทยโดย การจัดนิทรรศการให้คนทั่วไป รับรู้ถึงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้ เกิดการค้าประเวณี	-จัดแสดงถึงสาเหตุปัจจัยที่ ส่งผลให้เกิดการค้าประเวณี	-ส่วนจัดแสดงสาเหตุที่ส่งผล ให้เกิดการค้าประเวณี
เพื่อให้คนทั่วไปรับรู้ถึงมุมมอง ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ ค้าประเวณี	-ให้ผู้เข้าใช้โครงการมองในอีก แง่มุมหนึ่งโดย บทบาทสมมุติ ที่ได้รับ	-ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ โดย ให้ผู้เข้าชมได้รับบทบาท สมมุติ
เพื่อให้คนทั่วไปรับรู้และเข้าใจ ถึงผลกระทบและประโยชน์ที่ เกิดจากการค้าประเวณี	-จัดแสดงถึงผลที่เกิดขึ้นจาก การค้าประเวณี ทั้งคุณและ โทษ	-ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ผลกระทบที่เกิดขึ้น
เพื่อเสนอแนะมุมมองทัศนคติ เรื่องเพศในแง่มุมต่างๆแก่ สังคมไทย	-ผู้เข้าใช้โครงการแสดงความ คิดเห็นบนพื้นที่จัดแสดง	-ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ -พื้นที่แสดงความคิดเห็น
เพื่อให้สังคมรับรู้และเข้าใจถึง สิทธิมนุษยชน	-ให้ผู้ใช้งานได้รับรู้ถึงประเด็น สิทธิมนุษยชน	-ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
เพื่อให้สังคมตระหนักและ ตื่นตัวต่อปัญหาการค้า ประเวณีในสังคมไทย	-ให้ผู้ใช้งานเรียนรู้ผ่านพื้นที่ สร้างจิตสำนึก	-ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
ส่งเสริมและสนับสนุนการ แสดงออกทางความคิด เกี่ยวกับเรื่องเพศและการค้า ประเวณีในสังคมไทย	-ให้ผู้ใช้งานในทุกภาคส่วนได้ ร่วมแสดงออกทางความคิด ผ่านพื้นที่แสดงความคิดเห็น	-พื้นที่แสดงความคิดเห็น
เพื่อกระตุ้นให้ผู้ให้บริการรับรู้ ถึงจุดยืน เกิดการตั้งคำถาม และหาทางออกในเรื่องการ ค้าประเวณีในสังคมอย่าง ถูกต้อง	-ให้แสดงออกถึงจุดยืนในเรื่อง การค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็ นการ สนับสนุน เป็นกลาง หรือไม่สนับสนุน	-พื้นที่แสดงจุดยืนโดยไม่ เปิดเผยตัวตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้ภาครัฐและภาคประชาสังคมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคม	-ให้พื้นที่ภาครัฐและภาคประชาสังคมได้ถกเถียงประเด็นในเรื่องการค้าประเวณี	-พื้นที่สัมมนา
เพื่อเป็นการศึกษาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย	-เก็บรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	-ส่วนเก็บรักษาข้อมูล -ห้องสมุดและการเก็บรักษาบันทึกการค้าประเวณี

5.1.1.1 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

ส่วนนิทรรศการ นั้นเป็นองค์ประกอบหลักที่เกิดจากวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี ที่ต้องการจะเผยแพร่ จัดแสดง ความรู้เกี่ยวกับการค้าประเวณีในรูปแบบประเด็นต่างๆ โดยส่วนนิทรรศการแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนนิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการกลางแจ้ง

5.1.1.1.1 นิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition)

นิทรรศการถาวรเป็นส่วนจัดแสดงให้ความรู้หลักของโครงการซึ่งจัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับการค้าประเวณีตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของการค้าประเวณีในเมืองกรุงเทพมหานครจนถึงปัจจุบันรวมทั้งต้นเหตุปัญหา ผลกระทบ มุมมองและสิทธิมนุษยชนจุดประสงค์ของนิทรรศการถาวรชุดนี้ คือ การให้สังคมตระหนักถึงการค้าประเวณีในสังคมเพื่อแสดงความคิดเห็นถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยต่อไป

การชมนิทรรศการจะมีการจัดให้เข้าชมเป็นรอบๆ โดยเส้นทางการรับชมจะเป็นการเดินทางแบบต่อเนื่องไม่สามารถย้อนกลับได้ (Room to Room Arrangement) โดยจัดแสดงให้ความรู้ด้วยวัตถุจัดแสดงและสื่อสมัยใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าชมเป็นหลัก (Interactive Exhibition) ร่วมกับการบรรยายของวิทยากร ซึ่งมีรายละเอียดและลำดับเนื้อหาการจัดนิทรรศการดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5-2 แสดงการกำหนดรายละเอียดการจัดแสดงและระยะเวลา

ห้องจัดแสดง	รายละเอียดการจัดแสดง	ระยะเวลา (นาที)
1.ห้องปรับอารมณ์	-เป็นส่วนแรกที่จะให้ข้อมูลภาพรวมของนิทรรศการและชวนให้ผู้ชมนิทรรศการเกิดความสงสัยและตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำลังจะจัดแสดงในลำดับต่อไป โดยใช้สื่อภาพยนตร์ 4 มิติ	5.00
ประวัติศาสตร์การค้าประเวณีในสังคมไทย		
2.เมืองไทย เมืองศีลธรรม	-ภาพลักษณ์ของเมืองไทยในแง่ภูมิสถาปัตย์และวัฒนธรรมอันดีงาม -ศีลธรรมกับเรื่องเพศในสังคมไทย -ความเชื่อเกี่ยวกับเพศเพศในสังคมไทย -หญิงไทยในอุดมคติ	15.00
3.เมืองไทย เมือง SEX	-ภาพลักษณ์ของเมืองไทยในแง่ภูมิสถาปัตย์โลก -การค้าประเวณีที่เกิดขึ้นในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน -รูปแบบการค้าประเวณี -สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการค้าประเวณี -จำนวนผู้ค้าประเวณีและพื้นที่สุ่มเสี่ยงในประเทศไทย	15.00
มุมมองของทั้งสองฝ่าย		
4. มุมมองของทั้งสองฝ่าย A. มุมมองของผู้บริการทางเพศ B. มุมมองของผู้ซื้อบริการทางเพศ	-จัดแสดงรูปพฤติกรรมของผู้ขายบริการ -จัดแสดงรูปแบบพฤติกรรมของผู้ซื้อบริการ	15.00
ร่วมเป็นหนึ่ง		
5. ความรู้สึกทางอารมณ์ร่วม " SEX "	-สร้างพื้นที่การรับรู้อารมณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นขณะร่วมประเวณีผ่านที่ว่างทาง	10.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	สถาปัตยกรรมและสื่อสร้างสรรค์อย่างสร้างสรรค์	
6.จุดสุดยอด	-สร้างพื้นที่การรับรู้การถึงจุดสุดยอดทางเพศผ่านที่ว่างทางสถาปัตยกรรมละสื่อสร้างสรรค์อย่างสร้างสรรค์	10.00
7.ส่วนหยุดพัก	-พื้นที่ส่งเสริมการตกผลึกทางความคิดผ่านที่ว่างทางสถาปัตยกรรม	10.00
สิ่งที่ตามมา		
8.ผลกระทบที่เกิดจากการค้าประเวณี	-วงจรการค้ามนุษย์ -โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ -ผลกระทบทางจิตใจ -การสู่เสี่ยงต่อปัญหาสังคมในด้านอื่นๆ	10.00
9.ผลประโยชน์ที่เกิดจากการค้าประเวณี	-เป็นแหล่งระบายความต้องการทางเพศ -ลดจำนวนการข่มขืน -ผลประโยชน์ต่อฝ่ายต่างๆ	10.00
จุดยืนในสังคม		
10.พื้นที่แสดงจุดยืน	-สอบถามถึงจุดยืนแก่ผู้เข้าชมโครงการและแสดงผลทางสถิติ	10.00
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี		
11.เมืองไทยในอนาคต	-จัดแสดงทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีโดยการมีส่วนร่วมของผู้เข้าชม	10.00
รวมระยะเวลาในการเข้าชม		120.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การกำหนดประเภทพื้นที่ใช้สอยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและกรณีศึกษา

องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่ามิกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันภายในองค์ประกอบ และกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับองค์ประกอบอื่นๆจากการวิเคราะห์จะใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดประเภทพื้นที่ใช้สอยต่อไป

ตาราง 5-3 การกำหนดประเภทพื้นที่ใช้สอยจากการวิเคราะห์องค์ประกอบจากกรณีศึกษา

องค์ประกอบ	การดำเนินงาน	ประเภทพื้นที่ใช้สอย
1. ส่วนจัดแสดง		
1.1 ห้องปรับอารมณ์	- เป็นพื้นที่เกริ่นนำก่อนเข้าชม นิทรรศการ	- ส่วนนิทรรศการถาวร
1.2 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร	- จัดแสดงนิทรรศการถาวร	- ส่วนนิทรรศการถาวร
1.3 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว	- จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว สามารถปรับเปลี่ยนการจัด แสดงได้	- ส่วนนิทรรศการชั่วคราว
2. ส่วนเก็บและซ่อมแซมวัตถุ		
2.1 ส่วนเก็บวัตถุ	- เมื่อวัตถุหรืออุปกรณ์มาถึง โครงการจะเก็บไว้ชั่วคราว ก่อนเก็บหีบห่อ	- ห้องเก็บของชั่วคราว - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่งาน พัสดุ - ห้องทำงานช่างเทคนิค
2.2 ส่วนซ่อมแซม	- เมื่อวัตถุหรืออุปกรณ์ เสียหายหรือชำรุดจะนำมา ซ่อมแซม	- ส่วนซ่อมแซมวัตถุหรือ อุปกรณ์
3. ส่วนให้บริการศึกษา		
3.1 ฝ่ายวิชาการ	- ดำเนินการให้บริการด้าน การศึกษา	- ส่วนทำงานฝ่ายวิชาการ - ส่วนทำงานฝ่ายบริการ - ห้องบรรยายและสัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	- บรรยายสถิติข้อมูลที่จัดแสดงอยู่ส่วนจัดแสดง	- ส่วนเตรียมการสัมมนาและการบรรยาย - ส่วนพักคอยและส่วนรับรอง
3.2 ห้องสมุด	- รวบรวมและให้บริการด้านข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า	- ห้องสมุดของโครงการ - ส่วนอ่านหนังสือ
	- จัดเก็บหลักฐานอ้างอิงในรูปแบบต่างๆ ผู้ต้องการใช้ต้องติดต่อเจ้าหน้าที่	- ส่วนถ่ายเอกสาร
	- ให้บริการด้านการศึกษาดูด้วยสื่อต่างๆแก่ผู้ใช้บริการ	- ส่วนเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
	- จัดจำหน่ายหนังสือรายงานการวิจัยและสื่อด้านอื่นๆที่จัดทำโดยโครงการ	- ส่วนจำหน่ายหนังสือเพื่อการศึกษา
3.3 ส่วนเจ้าหน้าที่	- เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานของห้องสมุด	- ส่วนทำงานบรรณารักษ์
	- อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ	- ส่วนเจ้าหน้าที่บริการ
4. ส่วนให้บริการ		
4.1 ส่วนให้บริการนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ	- บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	- โถงต้อนรับ
	- ต้อนรับนักท่องเที่ยว	- ส่วนบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว
	- เจ้าหน้าที่ระลีกและสินค้าโครงการ	- ร้านค้าและร้านขายของที่ระลีก-
4.2 ส่วนให้บริการทั่วไป	- โถงทางเข้าหลังของโครงการ	- โถงต้อนรับพักคอย
	- ต้อนรับผู้ใช้บริการ เตรียมประกอบกิจกรรม	- ส่วนประชาสัมพันธ์ - ห้องจำหน่ายบัตร
	- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้โครงการ	- ร้านอาหาร - ร้านขายของที่ระลีก - ป้ายประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		- ส่วนบริการสื่อสาร - ห้องน้ำรับรองผู้มาใช้บริการ
4.3 ส่วนรับรอง	- เป็นพื้นที่รองรับแขกพิเศษ ของศูนย์	- ห้องรับรอง
4.4 ส่วนห้องน้ำพนักงาน	- ให้บริการเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของศูนย์	- ห้องน้ำแยกชายหญิง
	- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและดูแลรักษาความ สะอาด	- ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด
4.5 ส่วนที่จอดรถ	- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอำนวยความสะดวก ต่างๆ	- ที่จอดรถผู้ใช้บริการ - ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ - ที่จอดรถนักท่องเที่ยว - ที่จอดรถบริการ
4.6 ลานกิจกรรม	- โถงจัดกิจกรรมต่างๆภายใน อาคาร	- โถงกิจกรรม
4.7 ส่วนงานวิศวกรรม	- มีเจ้าหน้าที่วิศวกรรมดูแล และซ่อมบำรุงอยู่เสมอ	- ห้องเครื่องไฟฟ้า - ห้องเครื่องปั๊มน้ำ - ห้องระบบสื่อสาร
		- ห้องเก็บขยะ - ห้องควบคุมงานระบบ - สำนักงานช่างซ่อมบำรุง
5. ส่วนปฏิบัติการเจ้าหน้าที่		
5.1 ฝ่ายบริหาร	- บริหารส่วนต่างๆของ โครงการ - ผู้อำนวยการรับผิดชอบงาน ทั้งหมดของศูนย์ด้านนโยบาย - รองผู้อำนวยการช่วยเหลือ ด้านนโยบาย	- ห้องทำงานผู้อำนวยการ - ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ - ส่วนงานเลขานุการ
5.2 ฝ่ายธุรการ	- หัวหน้าฝ่ายธุรการรับผิดชอบ งานในส่วนที่เกี่ยวข้อง - งานธุรการ	- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย - ส่วนงานเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	-งานการเงินและการบัญชี -งานสถิติ	
5.3 ฝ่ายวิชาการ	-หัวหน้าฝ่ายวิชาการ รับผิดชอบงานในส่วนที่ เกี่ยวข้อง -งานศึกษาค้นคว้า -งานห้องสมุด -งานวิชาการ	- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย - ส่วนงานเจ้าหน้าที่ - ส่วนงานบรรณารักษ์ - ส่วนงานนักวิชาการ - ส่วนงานวิทยากร
5.4 ฝ่ายกิจกรรมและการ แสดง	-ดำเนินงานกิจกรรมภายใน โครงการ -งานกิจกรรมเพื่อการศึกษา -งานนิทรรศการเพื่อ ประชาสัมพันธ์นอกสถานที่	- ห้องทำงานหัวหน้าแผนก นิทรรศการ -ห้องทำงานหัวหน้าแผนก กิจกรรม - ส่วนวิทยากร - ส่วนงานเจ้าหน้าที่
5.5 สนับสนุนโครงการ	-หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ รับผิดชอบงานในส่วนที่ เกี่ยวข้อง -ปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ ผู้ใช้โครงการในกรณีฉุกเฉิน -แผนงานเทคนิครับผิดชอบ งานเทคนิคต่างๆ -แผนงานซ่อมบำรุง รับผิดชอบซ่อมงานระบบ ต่างๆภายในโครงการ -แผนรักษาความปลอดภัย รับผิดชอบดูแลความ ปลอดภัยภายในโครงการ	- ห้องทำงานหัวหน้าแผนก อาคารสถานที่ - ห้องพยาบาล - ส่วนงานหัวหน้าช่าง เทคนิค - ส่วนงานหัวหน้าช่างซ่อม บำรุง - ส่วนงานช่างซ่อมบำรุง - ส่วนติดต่อสอบถาม - บัอมเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัย - ส่วนงานพนักงานดูแล ความสะอาดและดูแลสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 องค์ประกอบของโครงการ

จากองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์โครงการตามตาราง นำมาศึกษา รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละองค์ประกอบ จัดหาประเภทพื้นที่ใช้สอยที่จะส่งเสริมให้โครงการ สมบูรณ์สามารถดำเนินงานได้จามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบโครงการ ทำให้องค์ประกอบทั้งหมดมีดังนี้

5.3.1 ส่วนจัดแสดง

เป็นส่วนจัดแสดงนิทรรศการโดยมุ่งเน้นการศึกษาความเข้าใจในเรื่องการค้าประเวณี

1.1 ส่วนจัดแสดงถาวร

เป็นส่วนการจัดแสดงนิทรรศการที่เป็นเนื้อหาหลักของโครงการ

- โถงทางเข้าหลัก
- ส่วนจัดแสดงห้องปรับอารมณ์
- ส่วนจัดแสดงเมืองไทย เมืองศีลธรรม
- ส่วนจัดแสดงเมืองไทย เมือง SEX
- ส่วนจัดแสดงตัวตนของฉันทัน
- ส่วนจัดแสดงความรู้สึกร่วมทางอารมณ์ร่วม
- ส่วนจัดแสดงจุดสุดยอด
- ส่วนจัดแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณี
- ส่วนจัดแสดงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการค้าประเวณี
- ส่วนจัดแสดงพื้นที่แสดงจุดยืน
- ส่วนจัดแสดงเมืองไทยในอนาคต
- พื้นที่ส่วนเตรียมงาน
- ห้องเก็บของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ส่วนจัดแสดงชั่วคราว

เป็นส่วนที่การจัดแสดงมีการเปลี่ยนแปลงหรือหมุนเวียนของวัตถุอยู่เสมอ ดังนั้นลักษณะพื้นที่ใช้สอยควรมีลักษณะโค้งเพื่อความสะดวกในการเปลี่ยนแปลงวัตถุจัดแสดง

- พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว

1.3 สำนักงานเจ้าหน้าที่

- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย
- หน้าเจ้าหน้าที่วอทยากร
- ห้องเจ้าหน้าที่จัดนิทรรศการ
- ห้องเจ้าหน้าที่ควบคุมแสง
- ห้องเจ้าหน้าที่ควบคุมเสียง
- ห้องเจ้าหน้าที่อุปกรณ์

5.3.2 ส่วนสำนักงานบริหาร

เป็นส่วนสำนักงานของเจ้าหน้าที่บริหารและบริการส่วนต่างๆในโครงการเพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้งานสำหรับกลุ่มผู้ใช้งานทุกประเภท ทำให้การดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการที่กำหนดไว้

2.1 ฝ่ายบริหาร

- ห้องผู้อำนวยการ
- ห้องรองผู้อำนวยการ
- ส่วนงานเลขานุการ

2.2 ฝ่ายธุรการและฝ่ายจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องทำงานหัวหน้าแผนก
- ส่วนงานเข้าหน้าที่แผนก

2.3 พื้นที่ส่วนกลาง

- ห้องประชุมคณะกรรมการ
- ส่วนรับรองของคณะกรรมการ
- ส่วนเตรียมอาหาร
- ส่วนพักผ่อน
- ห้องน้ำ

- โถงทางเข้าผู้มาติดต่อ
- ส่วนเก็บเอกสาร

5.3.3 ส่วนบริการการศึกษาและกิจกรรม

เป็นส่วนที่ค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้าใช้โครงการ แนะนำและตอบคำถาม รวมถึงการจัดบรรยาย สัมมนา

3.1 แผนกวิชาการ

- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่

3.2 แผนกห้องสมุด

- พื้นที่หนังสือ
- ส่วนอ่านหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนรับฝากของ
- ส่วนรับจ่ายหนังสือ
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
- ส่วนโสตทัศนศึกษา
- ห้องเก็บเอกสารและซ่อมแซมหนังสือ
- ส่วนบริการสืบค้น และคอมพิวเตอร์

3.3 แผนกห้องสมุด

- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
- ส่วนรับรองวิทยากรและผู้บรรยาย

3.4 พื้นที่ส่วนกลาง

- ห้องน้ำชายหญิง
- ส่วนเตรียมอาหาร

5.3.4 ส่วนบริการสาธารณะ

4.1 โถงทางเข้า

- พื้นที่พิกคอย
- ส่วนประชาสัมพันธ์
- พื้นที่รับฝากสิ่งสัมภาระ
- ส่วนรักษาความปลอดภัย
- ห้องน้ำ

4.2 ร้านค้า

- ร้านขายของที่ระลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร้านสะดวกซื้อ

4.3 ที่จอดรถ

- ที่จอดรถสำหรับผู้ใช้โครงการ

- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่

- ที่จอดรถผู้ทุกสภาพ

5.3.5. ส่วนงานข้อมูลสารสนเทศและไอทีคณะ

- ส่วนงานเจ้าหน้าที่

- ห้องฐานข้อมูลและแม่ข่ายโครงการคอมพิวเตอร์

- ส่วนเก็บข้อมูลสารสนเทศ

5.3.6 ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่

- ส่วนงานฝ่ายอาคารและสถานที่

- ห้องควบคุม

- ห้องเครื่องไฟฟ้า

- ห้องเครื่องปั้มน้ำ

- ห้องถังเก็บน้ำ

- ห้องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง

- ห้องเครื่องปรับอากาศ

- ห้องปฏิบัติการซ่อมบำรุง

- ห้องเก็บของ

- ส่วนพักผ่อน

- ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

- ห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 การวิเคราะห์รายละเอียดของพื้นที่ใช้สอยโครงการ

ในการคำนวณพื้นที่ใช้สอยของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยนี้ใช้การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลต่างๆแล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันดังนี้

1. ข้อมูลจากการวิเคราะห์มาตรฐานเนื้อที่ใช้สอยสำหรับอาคารประเภทศูนย์การเรียนรู้หนังสือ

Time Saver Standard Architect Data และ Building Planing & Design Standard

2. ใช้การวิเคราะห์เทียบเคียงกับอาคารประเภทเดียวกัน

3. ใช้การจากวิเคราะห์จากข้อมูลที่ใกล้เคียงกัน

ในการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีได้แบ่งส่วนองค์ประกอบตามที่ได้วิเคราะห์เป็นส่วนๆได้ดังนี้

1. ส่วนจัดแสดง

การกำหนดพื้นที่ใช้สอยของส่วนนิทรรศการนั้นจะต้องศึกษาพื้นที่ที่จำเป็นในการจัดแสดงรูปแบบต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

A. จัดแสดงโดยใช้แผ่นติดผนัง (Board)

เป็นรูปภาพและข้อความประกอบผลงานที่แสดงในส่วนนิทรรศการ มีขนาด 0.90 x 1.20 เมตร/แผ่น โดยใช้พื้นที่ในการอ่าน 0.90 x 1.20 เมตร

การจัดแสดงแบบแผ่นภาพติดผนังใช้พื้นที่ 1.08 ตารางเมตร/แผ่น

B. จัดแสดงโดยใช้วัตถุแสดงวางลอยบนตัวฐาน (Box Stand)

เป็นรูปแบบการจัดแสดงด้วยวัตถุหรือหุ่นจำลอง โดยมีการวางบนฐานแสดงผลงานสูง 0.90 เมตร ด้านบนอาจมีกระจกครอบป้องกันฝุ่น

การจัดแสดงแบบวัตถุวางลอยบนฐานใช้พื้นที่ 15.00 ตารางเมตร/วัตถุ

C. จัดแสดงโดยใช้วัตถุวางติดผนัง (Object)

ลักษณะเป็นตู้แสดงยกฐานสูง 0.30 เมตร หรือในระดับที่สายตาสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เป็นตู้กระจกเพื่อป้องกันฝุ่นและอากาศ

การจัดแสดงแบบวัตถุวางติดผนังใช้พื้นที่ 15.00 ตารางเมตร/วัตถุ

D. จัดแสดงโดยหุ่นจำลอง (Model)

เป็นการจัดแสดงหุ่นจำลองมาตราส่วนต่างๆ โดยมีขนาดแตกต่างกันไป การมองเห็นจะอยู่ในระดับสายตาที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน โดยมีขนาดเฉลี่ย 5.00 x 4.00 เมตร

การจัดแสดงแบบหุ่นจำลองใช้พื้นที่ 20.00 ตารางเมตร/หุ่นจำลอง

E. จัดแสดงโดยหุ่นจำลองประกอบข้อมูล (Diorama)

การจัดแสดงหุ่นจำลองประกอบข้อมูล คือการแสดงผลแบบหุ่นจำลอง 3 มิติพร้อมระบบจัดการด้วยคอมพิวเตอร์ สามารถมองเห็นรอบด้าน นิยมจำลองเป็นส่วนภูมิทัศน์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างความตื่นตัวให้แก่ผู้เข้าชม

การจัดแสดงแบบ Diorama ใช้พื้นที่ 30.00 ตารางเมตร/เรื่อง

F. จัดแสดงโดยเครื่องฉายภาพ (Slide Multi Projection)

การจัดแสดงโดยใช้เครื่องฉายภาพสำหรับแสดงเนื้อหาที่เป็นเหตุการณ์โดยการฉายวีดีทัศน์ ฉายภาพไปรอบทิศทางเพื่อให้ผู้เข้าชมนิทรรศการ สามารถรับรู้เรื่องราวต่างๆได้ง่าย และเกิดความน่าตื่นตัวในการชมนิทรรศการ

การจัดแสดงแบบ Slide Multi Projection ใช้พื้นที่ 20.00 ตารางเมตร/เครื่องฉาย

G. จัดแสดงด้วยระบบสื่อบันทึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงด้วยระบบสัมผัสเป็นรูปแบบการจัดแสดงเสมือนจริงด้วยภาพเสียง และการเคลื่อนไหว ทำให้ผู้เข้าชมนิทรรศการเกิดความรู้สึกร่วม และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ เหตุการณ์ที่จัดแสดง

การเข้าชมแบ่งเป็นรอบรอบละไม่เกิน 28 คน

จาก Nuefert Architects' Data พื้นที่นั่งชมการแสดง 0.90 ตารางเมตร/
คน

ดังนั้นพื้นที่นั่งชม 28 ที่นั่ง 28×0.90 = 25.2 ตารางเมตร

รวมพื้นที่เชื่อมต่อร้อยละ 30 = 7.56 ตารางเมตร

รวมพื้นที่ส่วนห้องควบคุม = 9.00 ตารางเมตร

การจัดแสดงแบบสัมผัสใช้พื้นที่ 41.76 ตารางเมตร/หุ่นจำลอง

จากการศึกษาพื้นที่จัดแสดงรูปแบบต่างๆแล้วสามารถสรุปพื้นที่ใช้สอย ส่วนนิทรรศการถาวรได้ดังนี้

ตารางที่ 5-4 แสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนจัดแสดง

องค์ประกอบ	ลักษณะการจัดแสดง / จำนวน							พื้นที่ (ตร.ม.)
	A	B	C	D	E	F	G	
-ห้องปรับอารมณ์	-	-	-	-	-	-	1	41.76
-ส่วนจัดแสดงเมืองไทย เมือง ศิลปกรรม	4	1	1	-	-	2	3	199.60
-ส่วนจัดแสดงเมืองไทย เมือง SEX	4	1	1	-	-	2	3	199.06
-ส่วนจัดแสดงตัวตนของฉัน	10	4	5	2	-	2	-	225.08
-ส่วนจัดแสดงความรู้สึกทางอารมณ์ รวม	-	-	-	-	-	4	-	80.00
-ส่วนจัดแสดงจุดสุดยอด	-	-	-	-	-	4	-	80.00
-ส่วนจัดแสดงส่วนหยุดพัก	-	-	-	-	-	-	2	83.52
-ส่วนจัดแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจา การค้าประเวณี	5	2	1	-	-	1	-	70.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ส่วนจัดแสดงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการค้าประเวณี	5	2	1	-	-	1	-	70.40
-ส่วนจัดแสดงพื้นที่แสดงจุดยืน	-	-	-	-	2	2	1	141.76
-ส่วนจัดแสดงเมืองไทยในอนาคต	-	-	-	-	2	2	1	141.76
พื้นที่รวม								1,333.33
Circulation 50%								666.67
รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนจัดแสดง								2,000.00

2. ส่วนสำนักงานบริหาร

ตารางที่ 5-5 แสดงการคำนวณพื้นที่การใช้งานส่วนสำนักงานผู้บริหาร

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
2.1 ฝ่ายบริหาร		
- ห้องผู้อำนวยการ ส่วนทำงาน ส่วนรับแขกและส่วนประชุม	Neufert , หน้า 235	25.00
- ห้องรองผู้อำนวยการ ส่วนทำงาน ส่วนรับแขก	Time Server , หน้า 871	22.00
- ส่วนทำงานเลขานุการ		
เทียบเคียงกับพื้นที่เปิดโล่ง 1 หน่วย	Neufert , หน้า 235	8.00
2.2 ฝ่ายธุรการ		
-ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	Time Server , หน้า 871	22.00
ส่วนทำงาน ส่วนรับแขก	Time Server , หน้า 871	22.00
-ส่วนสำนักงานทำงานเจ้าหน้าที่		
ธุรการและประสานงาน 4 คน	6 ตร.ม./คน	24.00
-ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี	Time Server , หน้า 871	22.00
เจ้าหน้าที่บัญชี 1 คน	6 ตร.ม./คน	6.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัสดุ 1 คน	6 ตร.ม./คน	6.00
เสมียน 1 คน	6 ตร.ม./คน	6.00
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ 3 คน	6 ตร.ม./คน	18.00
เจ้าหน้าที่ประสานงาน 1 คน	6 ตร.ม./คน	6.00
2.3 พื้นที่ส่วนกลาง		
-ห้องประชุมคณะกรรมการ		
จำนวนผู้เข้าประชุม 18 ที่นั่ง	Neufert , หน้า 238	30.00
-ส่วนรับรองคณะกรรมการ	50% ของพื้นที่ 0.4 ตร. ม./คน	15.00
-ส่วนเตรียมอาหาร ผู้เข้าประชุม 18 ที่นั่ง	0.4 ตร.ม./คน	8.00
-ส่วนพักผ่อน 20 คน หมุนเวียนใช้งาน	0.4 ตร.ม./คน	8.00
-ห้องน้ำสำนักงาน		
ห้องน้ำชาย	2UR 2WC 1LAV	8.00
ห้องน้ำหญิง	3WC 1LAV	10.00
-โถงทางเข้าผู้มาติดต่อ ไม่เกิน 18 คน	0.6 ตร.ม./คน	12.00
-ส่วนเก็บเอกสาร	1 ห้อง	6.00
รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	284.00
คำนวณพื้นที่สัญญา	30%	85.20
รวม		369.20

3. ส่วนบริการการศึกษาและกิจกรรม

ตารางที่ 5-6 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้งานส่วนบริการการศึกษาและกิจกรรม

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
3.1 แผนกวิชาการ		
-ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย	Time Server , หน้า	20.00
ส่วนทำงาน ส่วนรับแขก	871	
นักวิชาการ 4 คน	6 ตร.ม./คน	24.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่สื่อ 2 คน	6 ตร.ม./คน	12.00
3.2 แผนกห้องสมุด กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ 230 คน/วัน มีการหมุนเวียนผู้ใช้งานที่รอบละ 115 คน/วัน มีการใช้งาน 10% จากผู้ใช้งานสูงสุด 70 คน รวมผู้ใช้งานทั้งหมด 115+70 = 185 คน หนังสือห้องสมุด 30 เล่ม/คน = 5550 เล่ม อัตราเติบโตของห้องสมุด 10% ของหนังสือรวม	Urban Planning Time Server , หน้า 384 Neufert , หน้า 130	
-พื้นที่หนังสือ 5550	0.08 ตร.ม./เล่ม	423.00
-ส่วนอ่านหนังสืออ้างอิง 20 ที่นั่ง	2.5 ตร.ม./ที่นั่ง	50.00
-ส่วนรับฝากของและรับจ่ายหนังสือ	10% พื้นที่อ่านหนังสือ 6 ตร.ม./คน	7.00
-ส่วนเจ้าหน้าที่ทำงาน 4 คน		24.00
-ส่วนโสตทัศนศึกษา (20%ของผู้ใช้งานห้องสมุด) 46 คน	1.08 ตร.ม./คน	50.00
-ห้องเก็บเอกสาร และซ่อมแซมหนังสือ	15% พื้นที่อ่านหนังสือ	8.00
-ส่วนบริการสืบค้น บัตรข้อมูล	15% พื้นที่อ่านหนังสือ	8.00
3.3 พื้นที่ส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาสังคม -ส่วนบริการห้องประชุมและสัมมนา รองรับผู้ใช้งานไม่เกิน 250 คน -ส่วนบริการพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม รองรับได้ไม่เกิน 30 คน -ส่วนจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมแบบ กลุ่ม ขนาดใหญ่ รองรับได้ไม่เกิน 250 คน	1.20 ตร.ม./คน 2.00 ตร.ม./คน 2.00 ตร.ม./คน	300.00 60.00 500.00
3.4 พื้นที่ส่วนกลาง -ห้องน้ำสาธารณะ ห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง	2UR 2WC 1LAV 3WC 1 LAV	8.00 10.00
-ส่วนเตรียมอาหาร 15-20 คน	0.4 ตร.ม./คน	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	1,512.00
คำนวณพื้นที่สัญญา	30%	453.6.00
รวม		1,965.60

4. ส่วนงานข้อมูลสารสนเทศและไอทีศนะศึกษา

ตารางที่ 5-7 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้งานส่วนข้อมูลสารสนเทศและไอทีศนะศึกษา

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ 1 คน	6 ตร.ม./คน	6.00
-ห้องฐานข้อมูลแม่ข่ายคอมพิวเตอร์	Time Server , หน้า 531	16.00
-ส่วนเก็บข้อมูลสารสนเทศ	Time Server , หน้า 531	16.00
รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	38.00
คำนวณพื้นที่สัญญา	30%	49.4
รวม		87.40

5. ส่วนบริการสาธารณะ

ตารางที่ 5-8 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้งานส่วนบริการสาธารณะ

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
-โถงทางเข้าและส่วนพักคอย 210 คน	0.64 ตร.ม./คน	134.40
-โทรศัพท์สาธารณะ 5 เครื่อง	0.72 ตร.ม./เครื่อง	3.60
-ห้องพยาบาล ขนาด 4x5 เมตร	1 ห้อง	20.00
-พื้นที่บริการรถเข็น 6 คัน	1.5 ตร.ม./คัน	9.00
-ร้ายขายของที่ระลึก	Neufert , หน้า 188	27.00
-พื้นที่ร้านค้าให้เช่า จำนวน 3 ร้าน	27 ตร.ม./ร้าน	81.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	275.00
คำนวณพื้นที่สัญญา	30%	82.5
รวม		357.5

6. ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่

ตารางที่ 5-9 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้งานส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
6.1 ส่วนงานระบบ	6 ตร.ม./คน	18.00
-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ 3 คน		
-ห้องงานระบบ		
ห้องเครื่องไฟฟ้า	อาคารตัวอย่าง	40.00
ห้องเครื่องปั๊มน้ำ	อาคารตัวอย่าง	40.00
ห้องถังเก็บน้ำใต้ดิน	อาคารตัวอย่าง	40.00
ห้องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง	อาคารตัวอย่าง	40.00
ห้องเครื่องปรับอากาศ	อาคารตัวอย่าง	40.00
-ห้องปฏิบัติการซ่อมบำรุง	อาคารตัวอย่าง	120.00
-ส่วนพักผ่อนไม่เกิน 20 คน	อาคารตัวอย่าง	8.00
-ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย 10 คน	0.8 ตร.ม./คน	8.00
-ห้องน้ำสาธารณะ		
ห้องน้ำชาย	2UR 2WC 1 LAV	8.00
ห้องน้ำหญิง	2WC 2LAV	10.00
6.2 ส่วนบริการจอดรถ		
-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ 2 คน	6 ตร.ม./คน	12.00
-ส่วนพักผ่อนยาม ไม่เกิน 20 คน	0.4 ตร.ม./คน	8.00
-ป้ายยามหน้าโครงการ	อาคารตัวอย่าง	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 ส่วนงานพัสดุ			
	-พื้นที่ส่วนคลังจัดแสดง	25% ของส่วนจัด	500.00
	-ห้องเตรียมการแสดง	แสดง	20.000
	-ส่วนทำงานหัวหน้าฝ่าย	10% ของส่วนจัด	17.28
	-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่าย 1 คน	แสดง	6.00
		1 ห้อง	
		6 ตร.ม./คน	
เมตร	-ห้องเก็บอุปกรณ์ ขนาด 3.2x2	1 ห้อง	6.00
		1 ห้อง	30.00
เมตร	-ห้องซ่อมสงวนรักษา ขนาด 5x6	1 ห้อง	20.00
	-ลานรับวัตถุ ขนาด 4x5	2UR 2WC 1 LAV	8.00
ห้องน้ำชาย	-ห้องน้ำสาธารณะ	2WC 2LAV	10.00
ห้องน้ำหญิง			
	รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	1197.28
	คำนวณพื้นที่สัญญา	30%	359.18
	รวม		1,556.46

การคิดพื้นที่รวมเพื่อคำนวณหาจำนวนที่จอดรถ

การคำนวณหาที่จอดรถต้องคำนวณจากพื้นที่การใช้งานโครงการ จากการศึกษา สามารถคิดได้ตามตามรางดังนี้

พื้นที่รวมทั้งหมด (ไม่รับที่จอดรถ)

ตารางที่ 5-10 แสดงการคำนวณพื้นที่ใช้งานทั้งหมดเพื่อหาจำนวนพื้นที่ที่จอดรถ

องค์ประกอบ	พื้นที่ (ตร.ม.)
พื้นที่ส่วนจัดแสดง	2,000.00
พื้นที่ส่วนสำนักงานบริหาร	369.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ส่วนบริการศึกษาและกิจกรรม	1,965.60
พื้นที่ส่วนข้อมูลสารสนเทศและโสตทัศนศึกษา	87.40
พื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	357.5
พื้นที่ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่	1556.46
รวม (ไม่นับที่จอดรถ)	6,336.16

การคิดพื้นที่จอดรถ

จากข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544 ซึ่งมีข้อกำหนดเป็นอาคารขนาดใหญ่ 120 ตารางเมตร ต่อรถ 1 คัน

$$\text{จำนวนที่จอดรถ (คัน)} = \frac{\text{พื้นที่ใช้สอยอาคาร (ตารางเมตร)}}{120}$$

ตารางที่ 5-11 แสดงการคำนวณพื้นที่จอดรถของโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน	พื้นที่ (ตร.ม.)
-ที่จอดรถรวม 52 คัน	12.50 ตร.ม./คัน	650.00
-ที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์ 22 คัน	2.40 ตร.ม./คัน	52.80
-ที่จอดรถงานบริการโครงการ		
รถบริการอาหาร 1 คัน	18.00 ตร.ม./คัน	18.00
รถบริการของศูนย์ 2 คัน	18.00 ตร.ม./คัน	36.00
รวมพื้นที่ทั้งหมด	-	756.80
คำนวณพื้นที่สัญจร	50%	378.40
รวม		1,892.00

สรุปพื้นที่รวมของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย

พื้นที่การใช้งานทั้งหมดของโครงการได้จากการนำองค์ประกอบที่ได้ศึกษามาทั้งหมดของโครงการรวมกับพื้นที่จอดรถตามข้อกำหนดทางกฎหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5-12 แสดงการคำนวณพื้นที่รวมของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีใน
สังคมไทย

องค์ประกอบ	พื้นที่ (ตร.ม.)
พื้นที่ส่วนจัดแสดง	2,000.00
พื้นที่ส่วนสำนักงานบริหาร	369.20
พื้นที่ส่วนบริการศึกษาและกิจกรรม	1,965.60
พื้นที่ส่วนข้อมูลสารสนเทศและโสตทัศนศึกษา	87.40
พื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	357.5
พื้นที่ส่วนบำรุงรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่	1,556.46
พื้นที่จอดรถ	1,892.00
รวม	8,226.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

การศึกษารายละเอียดที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการถือว่าเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะส่งผลให้โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไข ปัญหาการค้าประเวณีประสบความสำเร็จ ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ การวิเคราะห์ต้องเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่ในระดับ ย่านหรือในระดับผังเมืองรวม โดยสังเกตจากปรากฏการณ์ของการค้าประเวณีที่เกิดขึ้นเป็นหลัก เพื่อให้โครงการมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น หลังจากนั้นจึง เลือกพื้นที่ในระดับหน่วยย่อยลงมา เพื่อให้ได้ที่ตั้งโครงการที่มีศักยภาพ ขนาดและรูปร่างของที่ตั้ง โครงการ สภาพแวดล้อม และความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น เพื่อจะนำมาสรุป พื้นที่ ที่เหมาะสมเป็นที่ตั้งของโครงการมากที่สุด โดยพิจารณาด้วยวิธีกำหนดหลักเกณฑ์ การให้ค่าน้ำหนักและการให้คะแนนซึ่งหลักเกณฑ์ที่จะนำมาพิจารณามีดังต่อไปนี้

6.1 เกณฑ์ในการเลือกพิจารณาที่ตั้งโครงการ

1. แหล่งที่ตั้ง (Zone)

- ความเป็นศูนย์กลาง (Center) ควรมีความเป็นศูนย์กลางของแหล่งชุมชน และสัมพันธ์กับหมู่อาคารข้างเคียง
- ความสัมพันธ์กับสถานศึกษา (Education Zone) ควรอยู่ไม่ห่างจาก สถานศึกษาทุกระดับชั้น หรืออยู่ใกล้ศูนย์กลางทางการเรียนหรือสถานที่ เรียนพิเศษต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ที่ตั้งที่มีคุณค่าทางด้านทัศนียภาพ (Atmosphere) บริเวณที่ตั้งโครงการควรมีลักษณะที่จะเกิดประโยชน์และส่งเสริมโครงการในด้านความงามและมีศักยภาพในการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์
- การเป็นแหล่งที่มีความสัมพันธ์กับผู้ใช้โครงการ (User) ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่มีผู้ใช้งานเพียงพอ และมีการหมุนเวียนของกลุ่มผู้ใช้งานอาคารอย่างมีนัยสำคัญที่จะสามารถช่วยส่งเสริมการตั้งคำถามและหาคำตอบของการค้าประเพณีในสังคมไทยได้

2. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง (Geography)

- รูปร่างและขนาดของที่ดิน (Existing Site) ควรมีขนาดและความเหมาะสมกับพื้นที่โครงการ
- สภาพปัจจุบันและการปรับปรุงพื้นที่ (Land Development) บริเวณที่ตั้งโครงการควรมีศักยภาพในการปรับปรุงพื้นที่ได้โดยง่าย
- สภาพแวดล้อมที่ตั้ง (Environment) โดยสภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการต้องเอื้อประโยชน์ต่อโครงการและชุมชนโดยรอบ
- การเชื่อมโยงสภาพแวดล้อม ตั้งโครงการควรเป็นจุดเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆของเมืองและบริเวณโดยรอบ รวมทั้งสามารถใช้เป็นพื้นที่สาธารณะของเมืองได้

3. การเข้าถึงโครงการ (Accessibility & Traffic)

- การสัญจรของคนและรถยนต์ทั้งจากรถยนต์สาธารณะ และ รถยนต์ส่วนบุคคลที่มาสู่โครงการ ถนนมีความกว้างเหมาะสมกับการใช้งาน
- ระบบสัญจรสาธารณะ โดยต้องมีระบบการสัญจรในระบบสาธารณะมากกว่า 2 ทางเลือก และมีระบบขนส่งด้วยระบบรถไฟฟ้าที่สามารถเข้าถึงโครงการได้สะดวก
- การดึงดูดและจูงใจเข้าสู่โครงการ (Approach & Invitation) เนื่องจากโครงการมีลักษณะโครงการเฉพาะ มีการจัดกิจกรรมทางสังคมเพื่อศึกษารูปแบบของการค้าประเพณีที่เกิดขึ้นในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งการค้าประเพณีนั้นจะเกิดขึ้นอย่างไม่เปิดเผย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากนัก จึงควรให้ลักษณะการดึงดูดของโครงการเป็นการค่อยๆเผยไม่แสดง
ตัวอย่างชัดเจนและแทรกตัวอยู่กับชุมชนอย่างกลมกลืน

-การคมนาคม (Transportation) ต้องมีความสะดวกในการเข้าถึงโครงการ ของ
รถยนต์ส่วนบุคคล รถประจำทาง รถยนต์รับจ้างสาธารณะ

4.ความปลอดภัย (Safety Factor)

-บริการที่ตั้งสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง และมีระบบทางสัญจรที่สะดวกแก่
การบรรเทาอัคคีภัย และสามารถเข้าถึงได้หลายเส้นทาง

5.การค้าประเวณีภายในพื้นที่ (Prostitution)

-กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทย

-กลุ่มผู้ใช้บริการชาวต่างชาติ

-ความประเจิดประเจ้อของการค้าประเวณี

6.2 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

ในการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ ได้คำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างรูปแบบของ
โครงการกับบริบทของที่ตั้งโครงการ ซึ่งมีการพิจารณาที่ตั้งโครงการทั้งหมด 2 ระดับ คือ ระดับมห
ภาค และระดับจุลภาคโดยมีรายละเอียดดังนี้

6.2.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการระดับมหภาค

การพิจารณาที่ตั้งโครงการในระดับมหภาคนั้นจะทำการพิจารณาในภาพใหญ่
ระดับเมืองไปจนถึงระดับย่าน เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งเป็นที่ตั้งโครงการ โดยมี
รายละเอียดดังนี้

6.2.1.1 การพิจารณาที่ตั้งในระดับเมือง

เนื่องด้วย ศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาค้าประเวณีในสังคมไทยนั้นเป็น
ศูนย์ที่ให้ความรู้และทางออกของปัญหาค้าประเวณีที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เก็บรวบรวมข้อมูล
เผยแพร่ จัดกิจกรรมในประเด็นต่างๆโดยมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม และตั้งอยู่ในพื้นที่สุ
เสี่ยงที่เกิดการค้าประเวณี ดังนั้น **ที่ตั้งโครงการที่เหมาะสมในระดับเมืองจึงควรตั้งอยู่ใน
จังหวัดกรุงเทพมหานคร** ซึ่งเป็นเมืองที่มีชื่อเสียง ในเรื่องธุรกิจบริการทางเพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2535 สำนักผังเมือง กรุงเทพฯ ได้มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต โดยการจำแนกกลุ่มพื้นที่เขตตามการตั้งถิ่นฐานไว้เป็น 3 เขตหลักได้แก่

1. เขตเมืองชั้นใน (Inner City)

เขตชั้นในด้านตะวันออก เป็นพื้นที่ศูนย์กลางเมืองที่มีรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นประเภทที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม สถาบันราชการ สถาบันการศึกษา โดยการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยจะเป็นการใช้ที่ดินหลักในทุกเขต แต่จะมีอัตราส่วนสูงสุดในเขตวัฒนา บางซื่อ ดินแดง และสาทร สำหรับ การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตชั้นใน มีอัตราส่วน การใช้พื้นที่ดินพาณิชยกรรมสูงสุดในเขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก และเขตปทุมวัน และ การใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการ ซึ่งมีมากถึงครึ่งหนึ่งของที่ดินสถาบันราชการในกรุงเทพมหานคร มีการกระจายตัวมากในเขตดุสิต เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตพระนคร เขตจตุจักร และเขตห้วยขวาง และมีการใช้ ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษากระจายตัวสูงสุดในเขตปทุมวันและเขตจตุจักร

เขตชั้นในด้านตะวันตก มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย โดยเกือบทุกเขตของกลุ่มพื้นที่นี้มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยสูงกว่าร้อยละ 50 สำหรับประเภทพาณิชยกรรมมีอัตราส่วน ร้อยละ 8.45 ของพื้นที่ ซึ่งสูงเป็นอันดับ 2 รองจากพื้นที่เมืองชั้นในตะวันออก

2. เขตเมืองชั้นกลางหรือเขตพื้นที่ต่อเนื่อง

เขตต่อเนื่องด้านตะวันออก เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวการพัฒนาจากพื้นที่เมืองชั้นใน จึง มีอัตราส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมสูงในเขตบางนา เขตวังทองหลาง เขตสวนหลวง และ เขตบางกะปิ ทั้งนี้เนื่องจากมีโครงข่ายคมนาคมพาดผ่าน และเป็นจุดเชื่อมต่อของระบบคมนาคมขนส่ง สำหรับ ประเภทอุตสาหกรรมนั้นจะมีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากในเขตบางนา และเขตประเวศ และการใช้ที่ดินประเภท สถาบันราชการจะกระจายตัวอยู่มากในพื้นที่ด้านเหนือในเขตดอนเมืองและเขตบางเขน ซึ่งเป็นที่ตั้งของ กิจกรรมของทหารและสถานีขนส่งทางอากาศ (สนามบิน) ตลอดจนที่ตั้งของหน่วยงานราชการส่วนกลางและ องค์การรัฐวิสาหกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มเขตต่อเนื่องนั้นมีอัตราส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยมากใน ทุกเขต โดยอยู่ระหว่างอัตราร้อยละ 25.54 ของพื้นที่เขต และจากกรณีที่มีการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วจากศูนย์กลางเมืองไปสู่เขตชานเมือง ทำให้เกิดพื้นที่ วาง รอคการพัฒนาหรือไม่ได้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

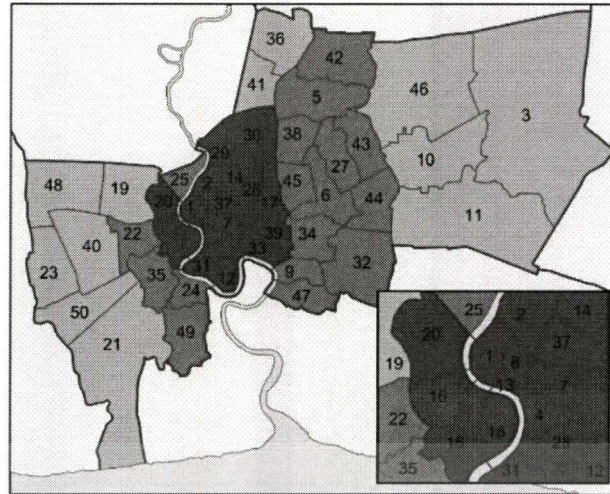
ประโยชน์ กระจายอยู่ในพื้นที่เขตต่อเนื่องด้านตะวันออกเป็นจำนวนมาก (ประมาณร้อยละ 25 ของพื้นที่เขต)

เขตต่อเนื่องด้านตะวันตก การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (ประมาณร้อยละ 35 ของพื้นที่เขต) กระจายตัวมากในเขตราชบุรีบูรณะ เขตหนองแขม เขตทุ่งครุ และเขตทวีวัฒนา สำหรับประเภทพาณิชยกรรมนั้นจะมีลักษณะเป็นการค้าในรูปแบบดั้งเดิม ได้แก่ อาคารห้องแถว ที่ให้บริการ ระดับท้องถิ่น

3. เขตชั้นนอกหรือเขตชานเมือง

เขตชานเมืองด้านตะวันออก การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมโดยมีอัตราส่วนการใช้พื้นที่ประมาณร้อยละ 52.74 ของพื้นที่เกษตรกรรมในกรุงเทพมหานคร โดยพื้นที่เกษตรกรรม จะมีอัตราส่วนการใช้ที่ดินมากที่สุดในเขตหนองจอก (ประมาณร้อยละ 71 ของพื้นที่เขต) นอกจากนี้พื้นที่เกษตรกรรมแล้ว พื้นที่ชานเมืองตะวันออกนี้ยังมีการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมคลังสินค้าขนาดใหญ่ในเขต ลาดกระบัง และมีอัตราส่วนของที่ว่างจำนวนมากในทุกเขต

เขตชานเมืองด้านตะวันตก การใช้ประโยชน์ที่ดินยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่าง เช่นเดียวกับพื้นที่ชานเมืองตะวันออก (ประมาณอัตราส่วนร้อยละ 22 - 45) และมีการกระจุกตัวของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมในพื้นที่ริมถนนพระรามที่ 2 ถนนบางขุนเทียน และถนนเอกชัย

● กรุงเทพมหานครชั้นใน ● กรุงเทพมหานครชั้นกลาง ● กรุงเทพมหานครชั้นนอก

รูปภาพที่ 6-1 ภาพแสดงการแบ่งเขตการปกครองและเขตพื้นที่ของกรุงเทพฯ

ที่มา <https://th.wikipedia.org>, ผู้จัดทำ

เนื่องจากรูปแบบของโครงการมีลักษณะเป็นศูนย์การเรียนรู้ซึ่งต้องการที่ตั้งที่มีความหนาแน่นของประชากรมาก เป็นพื้นที่ศูนย์รวมทางเศรษฐกิจ การศึกษาและการคมนาคม ประกอบกับเนื้อหาที่จัดแสดงเกี่ยวข้องกับการค้าประเพณีในพื้นที่เมือง ดังนั้นที่ตั้งโครงการที่เหมาะสมในระดับเมือง คือ บริเวณ กรุงเทพมหานครชั้นใน ซึ่งประกอบด้วยเขต พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง และ วัฒนา

6.2.1.2 การพิจารณาที่ตั้งโครงการระดับย่าน

การพิจารณาที่ตั้งโครงการในระดับย่านนั้นต้องมีลักษณะเป็นพื้นที่สัมผัสเสี่ยงต่อการค้าประเพณีในพื้นที่ชุมชนเมือง สถานที่ทำงาน สถานศึกษา ศาสนสถาน แหล่งพักอาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การมีอยู่ของการค้าประเพณีในสังคมไทย

การค้าประเพณีในกรุงเทพมหานครนั้นเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในย่านที่มีสำคัญทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพัฒนาเมืองในยุคต่างๆ ซึ่งการพัฒนาของเมืองได้สร้างตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดความต้องการ (Demand) ที่บริการทางเพศมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การย้ายถิ่นเพื่อหาแหล่งงานในเมืองหลวง นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเพศ (Sex Tourism) ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความไม่เท่าเทียมทางเพศ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านที่เป็นที่รู้จักของกลุ่มผู้ใช้บริการทางเพศนั้น ได้แก่ ย่านเยาวราช ย่านพัฒนพงษ์ ย่านเพชรบุรี ย่านรัชดา ย่านพระรามเก้า และย่านลำโรง ในแต่ละย่าน นั้นรูปแบบการค้าประเวณีและกลุ่มผู้ใช้บริการจะแตกต่างกัน ซึ่งย่านที่มีสำคัญของเมืองและเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ ชุมชน สถานศึกษา การท่องเที่ยวอีกทั้งเป็นที่รู้จักในด้านธุรกิจการบริการทางเพศ ได้แก่ ย่านเยาวราช และ ย่านพัฒนพงษ์ ซึ่งเหมาะสมแก่การพิจารณาที่ตั้งโครงการในระดับย่าน

6.2.1.2.1 ย่านเยาวราช

ในสมัยกรุงธนบุรี มีชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ทั้งในฝั่งเมืองบางกอกและเมืองธนบุรีอยู่แล้ว เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินทรงให้การสนับสนุนชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐาน เพื่อต้องการกำลังคนในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศหลังจากสงครามทำให้มีการหลั่งไหลของชาวจีนจำนวนมากเข้าสู่สังคมไทยต่อมาเมื่อมีการย้ายราชธานีมาสู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ปรากฏว่ามีชุมชนชาวจีนอาศัยอยู่ก่อนแล้วโดยมีท่าเตียนเป็นศูนย์กลางความจำเป็นในการสร้างพระบรมมหาราชวังที่เป็นศูนย์กลางของการบริหารบ้านเมืองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทำให้ต้องย้ายชุมชนชาวจีนในบริเวณนี้ออกไปก่อนโดยให้ไปอยู่นอกแนวกำแพงเมืองทางด้านทิศใต้ เนื่องจากมีพื้นที่ว่าง และมีชุมชนตั้งอยู่ก่อนแล้วคือ ชุมชนวัดลำเพ็ญและชุมชนวัดสามปลื้ม ในช่วงรัชกาลที่ ๒ (พ.ศ. ๒๓๕๒) เป็นช่วงเวลาที่สังคมไทยมีเสถียรภาพและสภาพทางเศรษฐกิจเริ่มขยายตัว แรงงานจีนที่อพยพเข้ามาส่วนมากจึงมีทักษะ มีประสิทธิภาพและเชี่ยวชาญด้านการค้ามากกว่าไพร่ จึงมีความต้องการให้ชาวจีนที่มีฝีมือเหล่านี้เป็นกำลังในการสร้างเสริมเศรษฐกิจให้กับราชธานีใหม่ นอกจากนี้ยังมีการว่าจ้างแรงงานจีนมาทำงานโยธาให้กับรัฐแทนการเกณฑ์แรงงานจากไพร่ ในการสร้างวัด สร้างวัง ถนน และชุดคลอง ช่วงรัชกาลที่ ๓ - ปลายรัชกาลที่ ๕ (พ.ศ. ๒๓๗๐-๒๔๕๐) เป็นช่วงที่มีการอพยพหลั่งไหลของแรงงานชาวจีนจำนวนมาก เกิดการเคลื่อนตัวของชุมชนที่เคยอยู่อาศัยในบริเวณริมน้ำ และใกล้ศูนย์กลางการปกครองคือ วัง เกิดเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่บริเวณลำเพ็ญ มีตลาดเป็นศูนย์กลางที่ดึงดูดผู้คนจำนวนมากเข้ามาส่งผลให้ชุมชนชาวจีนขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะตามเส้นทางที่มีการตัดถนนใหม่ การขยายตัวของชุมชนจีนในช่วงนี้เริ่มจากลำเพ็ญไปทางพลับพลาไชย ข้ามคลองวัดสามปลื้มจนถึงหัวเม็ดและติดคูเมือง ทางด้านทิศใต้การขยายตัวของชุมชนชาวจีนขยายข้ามคลองวัดลำเพ็ญออกไปทางตลาดน้อย และเรื่อยไปตามแนวคลองผดุงกรุงเกษมจนถึงวัดกาลหว่ารชานันไปตามลำน้ำเจ้าพระยา พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำการค้าเนื่องจากอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา การขนส่งทางเรือทำได้สะดวก ย่านลำเพ็ญจึงกลายเป็นศูนย์กลางการนำเข้าและส่งออกในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เกิดเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีผู้คนคึกคัก มีตลาดสด แหล่งบันเทิง โรงจิว โรงน้ำชา โรงฝิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในปีพ.ศ. ๒๓๙๘ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของสังคมไทยอย่างรวดเร็ว จากระบบของการพึ่งพาตนเองสู่ระบบการแลกเปลี่ยนด้วยเงินตราและการผลิตเพื่อการส่งออก ทำให้เศรษฐกิจไทยต้องเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกมากขึ้น การขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้คนจีนอพยพเข้าประเทศไทยเพื่อแสวงหาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้

ในช่วงรัชกาลที่ ๔ มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในพระนคร มีการตัดถนนเจริญกรุง เป็นเส้นทางคมนาคมหลักจากทำพระราชวังจนถึงถนนสีลม ส่งผลให้มีการพัฒนาที่ดินตามแนวถนนดังกล่าว เป็นตึกแถวชั้นเดียวและสองชั้นรวมถึงการเชื่อมต่อรถในย่านลำเพ็ญเข้ากับถนนเจริญกรุง

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีเหตุเพลิงไหม้หลายต่อหลายครั้งในพื้นที่บริเวณนี้จึงได้มีการสร้างตึกสองชั้นแบบมีผนังกันไฟเพื่อให้ชาวจีนได้เช่าอยู่อาศัยและทำการค้าขาย รวมทั้งมีการเปิดเส้นทางคมนาคมขนส่งให้สะดวกมากยิ่งขึ้น ได้มีการตัดถนนขึ้นอีกหลายสายโดยเฉพาะที่ผ่านย่านการค้าที่สำคัญอย่างลำเพ็ญ เช่น ถนนเยาวราช ถนนราชวงศ์ ถนนจักรวรรดิ ถนนทรงสวัสดิ์ ถนนแปลงนาม ถนนพลับพลาไชย ถนนพาดสาย ถนนลำเพ็ญ ถนนทรงวาด เป็นต้น ส่งผลให้ธุรกิจการค้าในย่านเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไปอีก

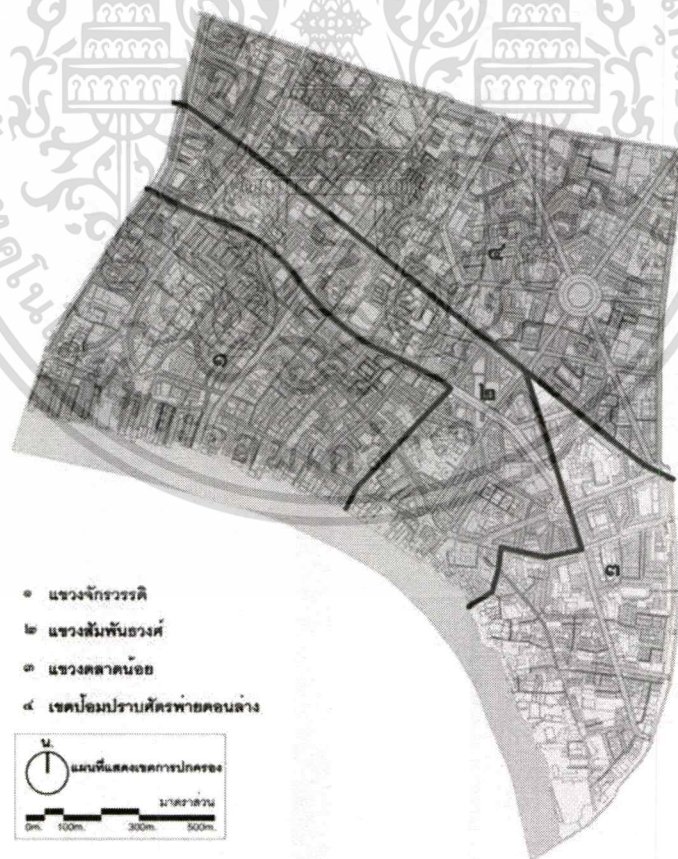
เมื่อก้าวสู่ยุคไทยใหม่ตั้งแต่รัชกาลที่ ๖ เป็นต้นมา การพัฒนาการทางด้านกายภาพของเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการตัดถนนและสร้างสะพานจำนวนมาก ประกอบกับการขยายตัวของเขตเมืองพระนครออกมาครอบคลุมย่านลำเพ็ญ รวมถึงย่านอื่นๆใกล้เคียงจนกลายเป็นเนื้อเดียวกัน การพัฒนาการของแต่ละย่านย่อยๆเป็นไปอย่างมีเอกลักษณ์ตามลักษณะการค้า

การตัดถนนเยาวราชส่งผลทำให้ตลาดเก่าอยู่ติดถนนใหญ่มากขึ้น กลายเป็นย่านขายสินค้าและอาหารทั้งของสดของแห้งจากจีน และเนื่องจากความต้องการสินค้าที่มีมากจนร้านค้าขยายตัวออกมาตามแนวถนน รวมถึงการเกิดขึ้นของตลาดกรมภูเรศที่เป็นตลาดสดค้าขายผักผลไม้ที่สำคัญอีกแห่ง นอกจากนั้นยังมีร้านทองจำนวนมากเปิดเรียงรายริมถนนเยาวราช ทำให้กลายเป็นเป็นย่านการค้าทองคำที่มีชื่อเสียงที่สุดกระทั่งในปัจจุบัน

ทำให้เยาวราชยังคงเป็นพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่อยู่อาศัยที่สำคัญของกรุงเทพฯ แต่อย่างไรก็ตามการค้าประเพณีที่เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ยังคงเกิดขึ้นในพื้นที่ตลอดมา

รูปภาพที่ 6- 2 ภาพแสดงขอบเขตของย่านเยาวราช
ที่มา Google Earth , ผู้จัดทำ

รูปภาพที่ 6- 3 ภาพแสดงเขตการปกครอง

ที่มา <https://www.facebook.com/bangkokchinateown/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-4 ภาพแสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้จำแนกทำยกกฎกระทรวงให้บังคับใช้ผังเมืองรวม

กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556

ที่มา <http://www.dpt.go.th>

ในอดีตการเติบโตของธุรกิจบริการของกรุงเทพมหานคร มีศูนย์กลางอยู่ที่คนจีน ณ ตรอกสำเพ็ง เรียกว่า “สำนักโคมเขี้ยว” ทั้งนี้เพราะมีที่มาจากภาษาจีน คำว่า “บ้านสี่เขี้ยว” หมายถึง “ช่องโสมเกณี” มีลูกค้าสถานบริการ เป็นคนจีนและคนไทย โดยมีการเก็บภาษีและขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ในปี พ.ศ. 2332 สำนวพบว่าย่านตรอกสำเพ็ง มีโรงฝิ่นถึง 245 โรง , บ่อนพนัน 128 บ่อน , และ ช่องโสมเกณี 71 ช่อง และยังมีหญิงทำงานอีกหลายแห่ง เช่น ตรอกเสือเนี่ยม , ตรอกโรงโคม, ตรอกโพธิ์, สะพานเหล็ก, สะพานถ่าน, ตรอกหม้อ, วรเจียด, ถนนดินสอ, วงเวียน 22 กรกฎาคม, ถนนรองเมือง, แยกมหานาค, บีบี, สะพานขาว, นางเลิ้ง และบางลำพู เป็นผลชี้วัดว่าในเวลานั้น ย่านสำเพ็งเป็นย่านกลางคืนที่มีชื่อเสียงมาก

ในปี พ.ศ. 2376 ยายแพ่ง หรือเจ้าสำนักโสมเกณี “โรงยายแพ่ง” ตรอกเต้า ถนนเยาวราชได้ชักชวน หญิงโสมเกณีในสำนักของนาง บริจาครายได้จากการค้าประเวณีเพื่อสร้างวัด โดยวัดนั้นมีชื่อว่า “วัดคณิกาผล” ตั้งอยู่ที่ถนนพลับพลาไชย แขวงบ่อมปราบ เขตบ่อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

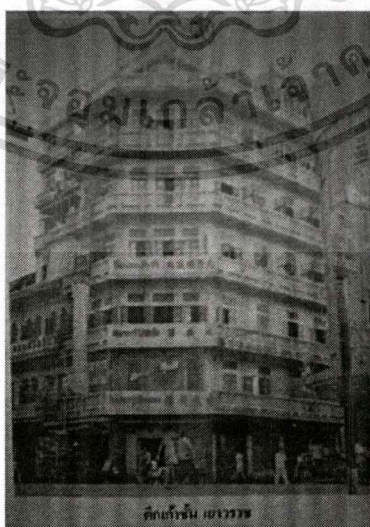
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-5 ภาพแสดง วัดคณิกาผล

ที่มา wikipedia, ผู้จัดทำ

ในปี พ.ศ. 2488 กองทัพพันธมิตร เข้าประจำการในกรุงเทพมหานคร ซึ่งในช่วงเวลานั้นมีสถานคาบาเรต์ อยู่ในกรุงเทพถึง 85 แห่ง เป็นต้นว่า เกรทเวิร์ลด์, แสบปี เวิร์ลด์, วินส์คลับ และกรีนแลนเทิร์น ย่านที่มีสถานคาบาเรต์หนาแน่น คือ ถนนนเรศ (สีพระยา) และอีกที่หนึ่งซึ่งขึ้นชื่อในยุคสมัยนั้น คือ “เก้าชั้น” เป็นสถานประกอบการบริการขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนถนนเยาวราช ที่มีทั้ง โรงระบำเปลื้องผ้า (สตรีพ คลับ), โรงเต้นรำ, โรงน้ำชา, นอกจากนั้นกรุงเทพมหานคร ยังได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงโลกของหนังปลุกสวาท โดยมีสตูดิโอถ่ายหนังเช็กส์ที่บ้านหม้อ โดยใช้ชั้นบนของอาคารย่านนั้น

รูปภาพ 6-6 ภาพแสดง ตึกเก้าชั้น

ที่มา wikipedia, ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปัจจุบัน การค้าประเวณีเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายส่งผลให้สถานประกอบการ สำนักโคม
เขียว หรือ ช่องโศกเถณี ต้องปิดตัวลง แต่ก็ยังสามารถพบเห็นหญิงบริการได้ตามข้างทางซึ่งเป็น
ลักษณะการขายบริการแบบเตร็ดเตร่ บริเวณที่สามารถพบเห็นลักษณะดังกล่าวคือ บริเวณ
โดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม และหน้าสถานีรถไฟหัวลำโพง

- ย่านเยาวราช
- พื้นที่เสี่ยงต่อการพบการค้าประเวณี

รูปภาพ 6-7 ภาพแสดงพื้นที่เสี่ยงต่อการพบการค้าประเวณี ย่าน เยาวราช ในปัจจุบัน

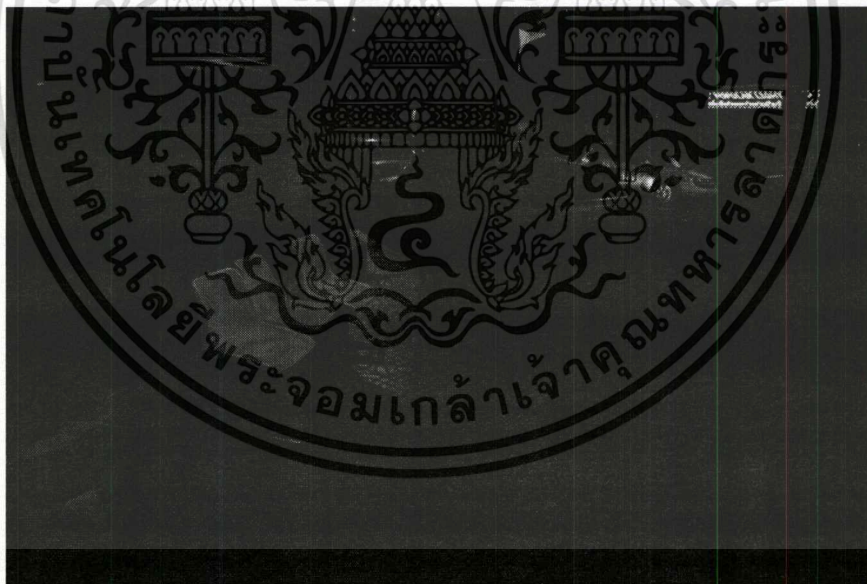
ที่มา Google Earth , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-8 ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม 1

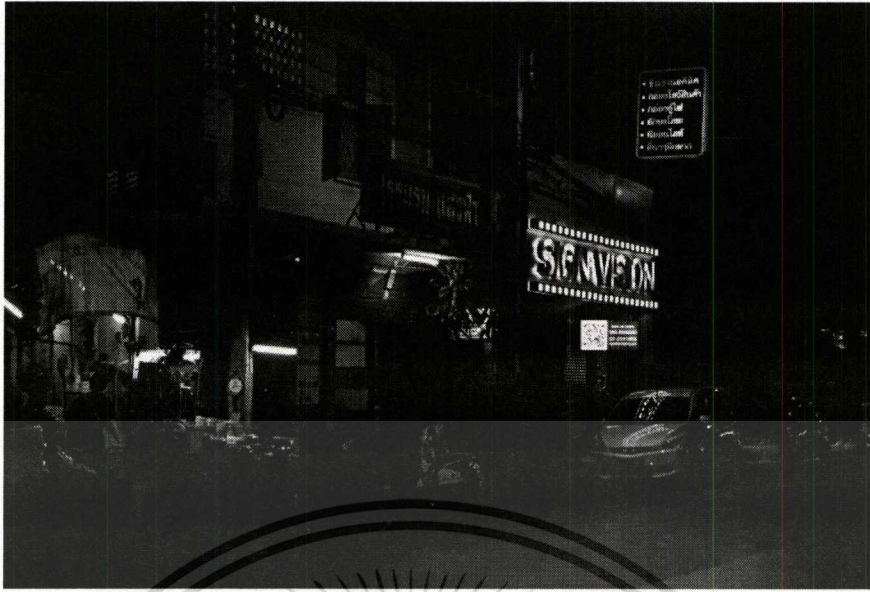
ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 6-9 ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม 2

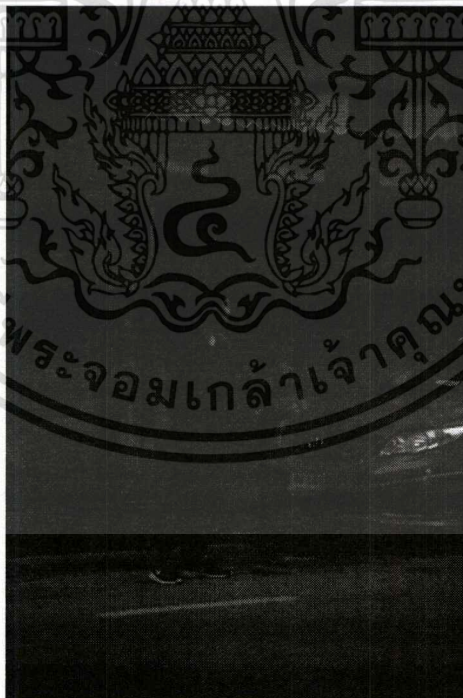
ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-10 ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม 3

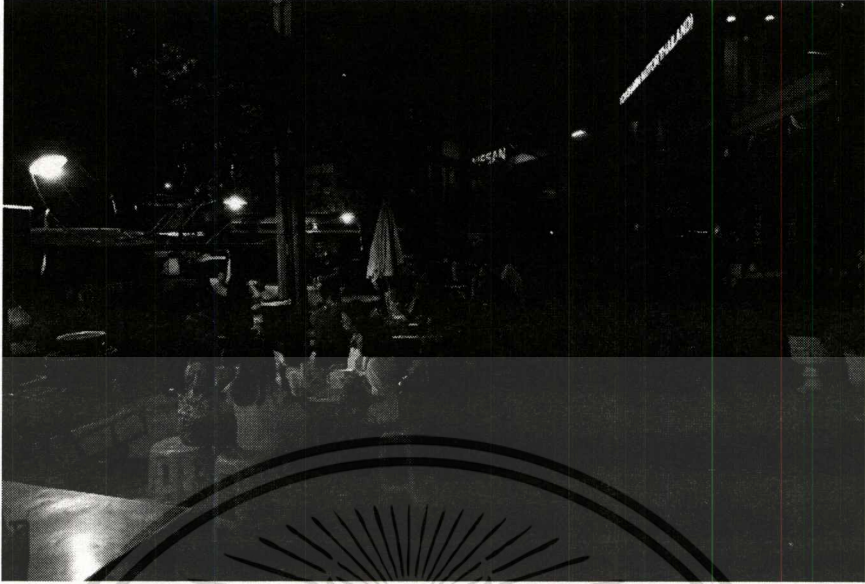
ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 6-11 ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบ วงเวียน 22 กรกฎาคม 4

ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-12 ภาพแสดงพื้นที่ทางเข้าบริเวณ วงเวียน 22 กรกฎาคม 5

ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

แสดงตำแหน่งโรงแรมชั่วคราว

แสดงตำแหน่งที่พบหญิงขายบริการ

รูปภาพ 6-13 ภาพแสดงจุดที่พบหญิงขายบริการ บริเวณย่านเยาวราชและสถานีรถไฟหัวลำโพง

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลข้างต้น เขาวราชเป็นย่านที่มีองค์ประกอบที่เหมาะสมต่อการเป็นที่ตั้งของโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย เนื่องด้วยเขาวราชเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์และหนึ่งในประเด็นประวัติศาสตร์เหล่านั้นเกี่ยวกับโสเภณีที่อยู่กับสังคมไทย ในปัจจุบันย่านเขาวราชเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อาหาร และชุมชนที่อยู่อาศัย ถือเป็นภาพลักษณ์หนึ่งของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามสามารถพบการค้าประเวณีเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างโจ่งแจ้งและประชาชนในพื้นที่รับรู้ถึงการมีอยู่ของการค้าประเวณี ส่งผลให้เป็นพื้นที่ที่ควรแก่การตั้งคำถามทางสังคมในเรื่องการค้าประเวณี ดังนั้นย่านเขาวราชจึงเหมาะสมที่นำมาพิจารณาการเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย

พัฒน์พงษ์

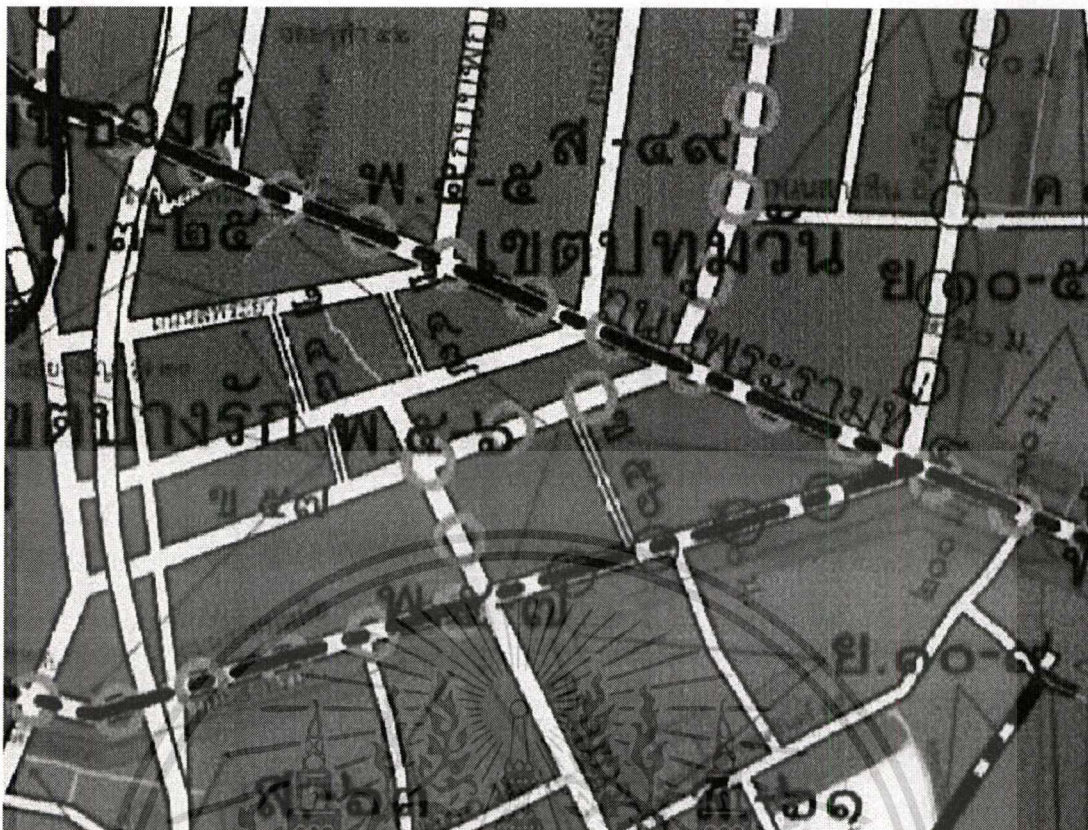
พัฒน์พงษ์เป็นย่านบันเทิงยามราตรีของกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนถนนพัฒน์พงษ์ซึ่งเชื่อมระหว่างถนนสีลมกับถนนสุรวงศ์ แขวงสีลม เขตบางรัก เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบไปด้วยคลับบาร์ที่มีการแสดงการเต้นอะโกโก้ และมีความเสี่ยงที่สถานบริการเหล่านั้นส่งเสริมการค้าประเวณีในรูปแบบแอบแฝง ซึ่งย่านสถานบริการตั้งอยู่บนถนนพัฒน์พงษ์ซอย 1 พัฒน์พงษ์ซอย 2 พัฒน์พงษ์ซอย 3 และ ถนนนนทบุรี

รูปภาพ 6-14 ภาพแสดงพื้นที่ย่านพัฒน์พงษ์

ที่มา Google Earth , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-15 ภาพแสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกทำยกกฎกระทรวงให้บังคับใช้ผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2556

ที่มา <http://www.dpt.go.th>

ลักษณะการค้าประเพณีที่เกิดขึ้นในย่านพัฒนพงษ์เป็นการค้าประเพณีแบบแอบแฝง ซึ่งมักเกิดขึ้นในบาร์อะโกโก้ สถานประกอบการต่างๆ โดยการเจรจาตกลงระหว่างพนักงานกับลูกค้าเป็นการส่วนตัว โดยส่วนมากสถานประกอบการลักษณะดังกล่าว จะมีกฎบังคับให้พนักงานขายประเพณีให้แก่แขก หรือที่เรียกว่า “ออฟ” มักมีการกำหนดข้อตกลงของสถานประกอบการกับพนักงาน ซึ่งโดยส่วนมากเป็นกลุ่มผู้ซื้อบริการเป็นชาวต่างชาติที่เป็นผู้มาใช้บริการ

อีกสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันในเรื่องค้าประเพณีนั้นตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับซอยพัฒนพงษ์ คือ บริเวณโดยรอบสวนสาธารณะลุมพินี ซึ่งเป็นรูปแบบการค้าประเพณีแบบเทร็ดเตอร์ ยืนอยู่บนทางเท้าของถนนที่อยู่โดยรอบสวนลุมพินี กลุ่มผู้ซื้อบริการของหญิงเหล่านี้เป็นคนไทย ราคาในการซื้อบริการอยู่ที่ 500-800 บาท ลักษณะการซื้อขายของบริการ เป็นการขับรถยนต์แล้วจอดข้างทางเพื่อต่อรอง หากเป็นที่ตกลง หญิงจะขึ้นรถเดินทางไปยังโรงแรมที่ได้ตกลงกันไว้ หากเสร็จกิจแล้ว หญิงก็จะกลับมายืนอยู่ที่ตำแหน่งเดิมเพื่อรับลูกค้าคนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

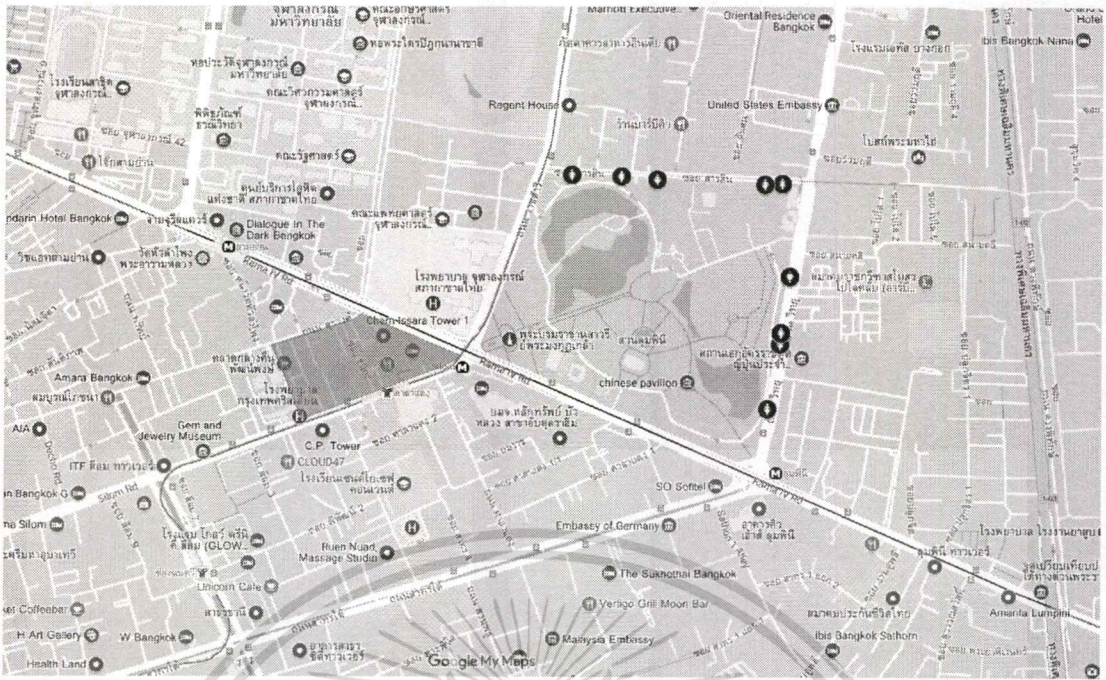

รูปภาพ 6-16 ภาพแสดงสถานประกอบการบริเวณถนน ธานียะ
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 6-17 ภาพแสดงพื้นที่บริเวณโดยรอบสวนลุมพินี
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงตำแหน่งที่พบหญิงขายบริการ

รูปภาพ 6-18 ภาพแสดงจุดที่พบหญิงขายบริการบริเวณโดยรอบสวนลุมพินี

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

จากข้อมูลข้างต้นย่านพัฒน์พงษ์มีองค์ประกอบที่สามารถตั้งเป็นที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย เนื่องจากพัฒน์พงษ์อยู่ในย่านสีลมที่เป็นแหล่งศูนย์รวมเศรษฐกิจ อาคารสำนักงาน ที่อยู่อาศัย ระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย สวนสาธารณะสำคัญของกรุงเทพมหานคร สีลมจึงเปรียบเสมือนภาพสะท้อนความเจริญของกรุงเทพให้เห็นถึงชีวิตชุมชนเมืองที่มีความหลากหลายของการใช้พื้นที่ และพัฒน์พงษ์เป็นย่านที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับสถานบันเทิงยามค่ำคืนในสายตาชาวต่างชาติ ทั้งบาร์อะโกโก้ นวด สปา หรือแม้กระทั่งโสเภณีไทย ทำให้เกิดภาพสะท้อนระหว่างความเจริญของเมืองและสถานบันเทิงที่แอบแฝงธุรกิจสีเทา ในขณะที่พื้นที่สวนลุมพินีซึ่งเป็นสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานครถูกใช้เพื่อเป็นจุดนัดพบเรียกลูกค้าของหญิงขายบริการ ซึ่งเป็นภาพสะท้อนปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับย่าน

การเลือกที่ตั้งโครงการมีการกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์การพิจารณาและการให้คะแนนเป็น 4 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

การถ่วงค่าน้ำหนัก	ระดับ 4 หมายถึง	มีความสำคัญมากพิเศษ
	ระดับ 3 หมายถึง	มีความสำคัญมาก
	ระดับ 2 หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
	ระดับ 1 หมายถึง	มีความสำคัญน้อย

การให้คะแนน	ระดับ 4 หมายถึง	ดีมาก
	ระดับ 3 หมายถึง	ดี
	ระดับ 2 หมายถึง	พอใช้
	ระดับ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่ตั้งประกอบไปด้วย

1. แหล่งที่ตั้ง

- ความเป็นศูนย์กลาง
- ความสัมพันธ์สถานศึกษา
- ความสัมพันธ์ชุมชน
- ความสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
- ที่ตั้งที่มีคุณค่าด้านทัศนียภาพ
- การเป็นแหล่งสัมพันธ์กับผู้ใช้

2. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง

- สภาพแวดล้อมของย่าน
- การเชื่อมโยงสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.การเข้าถึงโครงการ

- การสำรวจของคน
- การสำรวจของรถยนต์
- การสำรวจสาธารณะ

4.ความปลอดภัย

- มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

5.การค้าประเวณี

- กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทย
- กลุ่มผู้ใช้บริการชาวต่างชาติ

ตารางที่ 5-1 ตารางแสดงการวิเคราะห์การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับย่าน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ที่ตั้งในระดับย่าน	ค่าน้ำหนัก	ที่ตั้งโครงการ			
		ย่านเยาวราช	ย่านพัฒนาพงษ์		
1.แหล่งที่ตั้ง					
-ความเป็นศูนย์กลาง	4	4	16	4	16
-ความสัมพันธ์สถานศึกษา	3	3	12	4	16
-ความสัมพันธ์ชุมชน	4	4	16	3	12
-ความสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	2	4	16	3	12
-ที่ตั้งที่มีคุณค่าด้านทัศนียภาพ	4	4	16	3	12
-การเป็นแหล่งสัมพันธ์กับผู้ใช้	4	4	16	4	16
2.ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง					
-สภาพแวดล้อมของย่าน	3	3	9	4	12
-การเชื่อมโยงสภาพแวดล้อม	4	4	16	3	12
3.การเข้าถึงโครงการ					
-การสำรวจของคน	4	4	16	4	16
-การสำรวจของรถยนต์	2	2	4	3	6
-การสำรวจสาธารณะ	4	4	16	4	16
4.ความปลอดภัย					
-มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	3	3	9	4	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ที่ตั้งในระดับย่าน	ค่าน้ำหนัก	ที่ตั้งโครงการ			
		ย่านเยาวราช		ย่านพัฒนาพงษ์	
5. การค้าประเวณี					
-กลุ่มผู้ใช้บริการชาวไทย	4	4	16	3	12
-กลุ่มผู้ใช้บริการชาวต่างชาติ	2	4	8	4	8
-ความประเจิดประเจ้อ	4	3	12	4	16
รวม		198		194	

จากการวิเคราะห์และพิจารณาผลจากตารางแสดงการวิเคราะห์การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับย่านได้ผลสรุปว่า ย่านเยาวราช มีความเป็นไปได้ในการเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย มากที่สุด เพราะย่านเยาวราชมีความหลากหลายทางด้านองค์ประกอบของเมือง เป็นทั้งที่อยู่อาศัย แหล่งทำงาน พื้นที่ค้าขาย แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณที่มีระบบขนส่งคมนาคมสาธารณะเข้าถึงส่งผลให้สะดวกต่อผู้มาใช้งานโครงการ และเยาวราชนั้นคือพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการมีอยู่ของโสเภณีไทย ดังนั้นจึงเหมาะต่อการเป็นที่ตั้งของโครงการอย่างมีนัยยะสำคัญ

6.2.3 การเลือกพิจารณาที่ตั้งโครงการในระดับจุลภาค

เนื่องจากโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยมีจุดประสงค์เพื่อจุดประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับการค้าประเวณี รูปแบบของโครงการควรมีปฏิสัมพันธ์กับบริบทและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนั้นโครงการจึงเหมาะสมที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดการค้าประเวณีโดยตรง

ซึ่งปัจจุบันรูปแบบของการค้าประเวณีในย่านเยาวราชได้แทรกตัวอยู่ในพื้นที่ชุมชนและทางเท้าสาธารณะ สามารถพบเห็นได้บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม ถนนมิตรพันธ์ ถนนไมตรีจิตต์ และ ถนนกรุงเกษม ดังนั้นบริเวณโดยรอบวงเวียน 22 จึงเหมาะสมเป็นที่ตั้งโครงการ

พื้นที่บริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม ถนนมิตรพันธ์ ถนนไมตรีจิตต์ และ ถนนกรุงเกษม

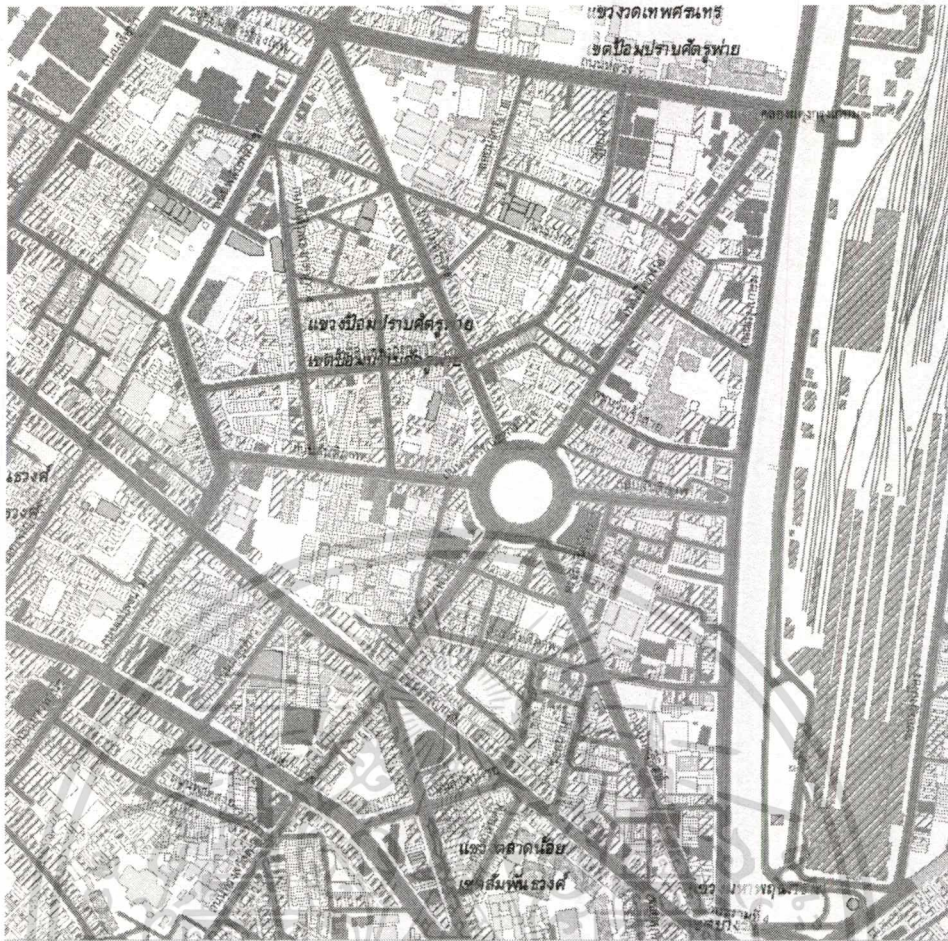
รูปภาพ 6-19 ภาพแสดงพื้นที่โดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

เนื่องจากที่ดินบริเวณโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคมนั้นได้มีการถูกใช้ประโยชน์และไม่มีที่ดินเปล่า ดังนั้นผู้จัดทำจึงตั้งเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งโครงการให้เล็งผลกระทบต่อชุมชนเดิมให้มากที่สุด ดังนี้

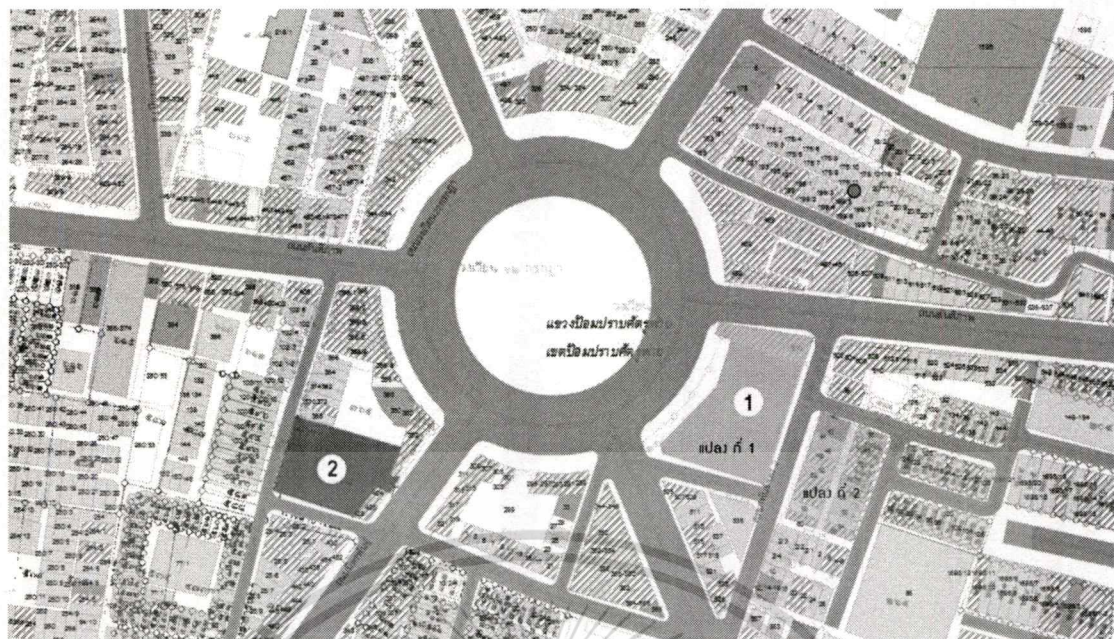
- ขนาดที่ดินเหมาะสมต่อการตั้งที่ตั้งโครงการ
- การใช้ประโยชน์อาคารเดิมเป็นเชิงพานิชยกรรม
- เล็งอาคารที่อยู่อาศัย
- เล็งอาคารอนุรักษ์
- ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีการค้าประเวณีหรือใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-20 ภาพแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบวงเวียน 22 กรกฎาคม
ที่มา ระบบภูมิสารสนเทศ บนระบบเครือข่าย สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, ผู้จัดทำ

หลังทำการศึกษาการความเป็นไปได้ในการเลือกที่ตั้งโครงการ จากขนาดพื้นที่ที่ดิน การใช้ประโยชน์อาคารเดิม และอยู่ในพื้นที่ที่มีการค้าประเวณี สามารถกำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทย ได้ 2 แห่งดังต่อไปนี้

รูปภาพ 6-21 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากการพิจารณาระดับที่ตั้ง
ที่มา ระบบภูมิสารสนเทศ บนระบบเครือข่าย สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, ผู้จัดทำ

6.3 การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

6.3.1 พื้นที่ที่ 1 อาคารหมอมมีและตึกแถว

รูปภาพ 6-22 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการและบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา ระบบภูมิสารสนเทศ บนระบบเครือข่าย สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, ผู้จัดทำ

1.ที่ตั้งและ

อาณาเขต

ที่ตั้งที่ 1 แบ่งที่ดินออกเป็น 2 แปลง ดังนี้

1.อาคารหมอมี่

เป็นพื้นที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดของพื้นที่ประมาณ 1.32 ไร่ / 2,116.33 ตารางเมตร โดยที่ตั้งโครงการมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆต่อไปนี้

ทิศเหนือ

ติดกับถนนสันติภาพ

ทิศใต้

ติดกับตรอกพันธิจิตร 2

ทิศตะวันออก

ติดกับตรอกพันธิจิตร 2

ทิศตะวันตก

ติดกับวงเวียน 22 กรกฎาคม

2.ตึกแถวแถวจำนวน 22 คูหา

ที่ดินเป็นลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดของพื้นที่ ประมาณ 0.62 ไร่ / 993.62 ตารางเมตร โดยแปลงที่ดินติดต่อกับพื้นที่ต่างๆต่อไปนี้

ทิศเหนือ

ติดกับตรอกพันธิจิตร 2

ทิศใต้

ติดกับอาคารพาณิชย์

ทิศตะวันออก

ติดกับตรอกพันธิจิตร 2

ทิศตะวันตก

ติดกับอาคารหมอมี่

2.สภาพอาคารเดิมและการใช้งาน

แปลงที่ 1 เป็นที่ตั้งของอาคารหมอมี่ซึ่งก่อสร้างปี ค.ศ.1996 อาคารสูง 9 ชั้น ก่อสร้างตามมาตรฐานสากล ถูกใช้ประโยชน์เป็นอาคารจอดรถและพื้นที่ส่วนสำนักงานให้เช่า

แปลงที่ 2 ถูกใช้งานเป็นอาคารตึกแถวสามชั้น

3.โครงสร้างระบบจราจรและทางเข้าออก

พื้นที่บริเวณที่ 1 สามารถเข้าถึงโครงการได้รอบทิศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดินทางมายังโครงการได้ด้วย รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ ระบบขนส่งสาธารณะ หรือเดินเท้า

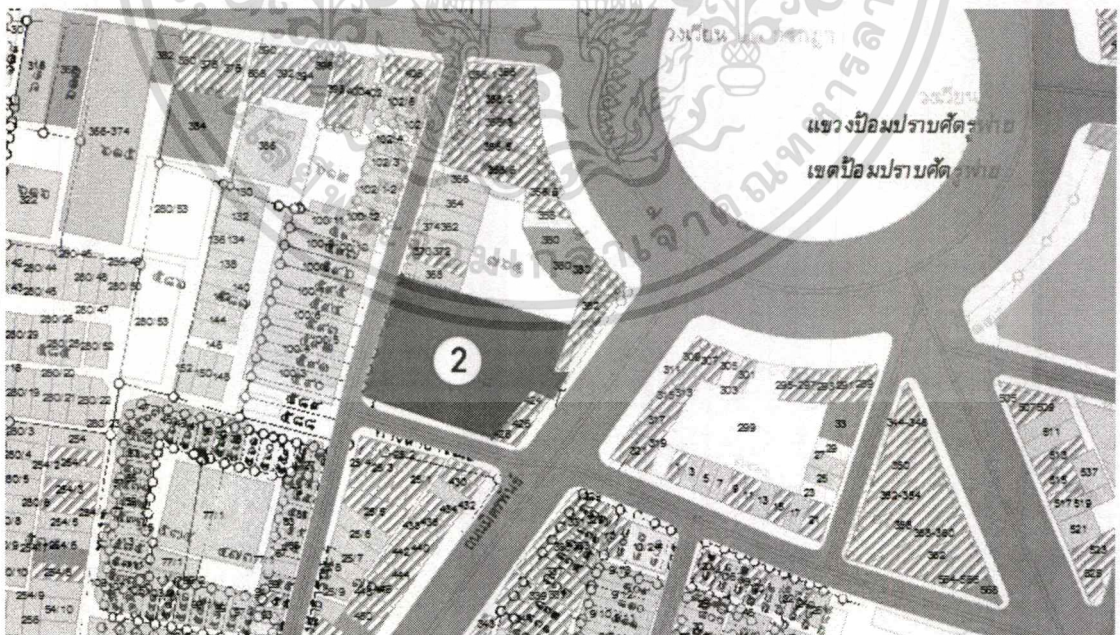
4.ความน่าดึงดูดของพื้นที่

บริเวณพื้นที่ที่ 1 นั้นตั้งอยู่ในบริเวณวงเวียน 22 กรกฎาคม ซึ่งเป็นจุดรวมการสัญจรของ ถนนมิตรพันธ์ ถนนไมตรีจิตต์ และ ถนนกรุงเกษม ซึ่งเป็นถนนหลัก และทางด้านทิศตะวันออกยังติดกับตรอกพันธ์จิตร 2 ทำให้โครงการสร้างมารถเข้าถึงได้รอบด้าน อยู่ในบริเวณที่ส่งเสริมให้โครงการเด่นชัดเชิงประจักษ์ในบริเวณโดยรอบ และสามารถเชื่อมโยงการใช้พื้นที่สาธารณะของคนในชุมชนบริเวณเกาะกลางวงเวียน 22 กรกฎาคม ได้

5.กฎหมายและข้อกำหนด

ที่ดินตั้งอยู่ในพื้นที่ พ.๓-๑๗ ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดงเขตพาณิชยกรรม การใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่ที่ ๗:๑

6.4.2 พื้นที่ที่ 2 โรงแรมไทเป

รูปภาพ 6-23 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการและบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ 2

ที่มา ระบบภูมิสารสนเทศ บนระบบเครือข่าย สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.ที่ตั้งและอาณาเขต

ขนาดของพื้นที่ประมาณ 0.81ไร่ / 823.60 ตารางเมตร โดยที่ตั้งโครงการมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดกับอาคารพาณิชย์กรม

ทิศใต้ ติดกับซอยมะขาม 1

ทิศตะวันออก ติดกับถนนมิตรพันธ์

ทิศตะวันตก ติดกับคลองมะขาม

2.สภาพอาคารเดิมและการใช้งาน

เป็นที่ตั้งของโรงแรมไทยเป

3.โครงสร้างระบบจราจรและทางเข้าออก

พื้นที่บริเวณที่ 2 สามารถเข้าถึงโครงการได้ 3 ทิศ

เดินทางมายังโครงการได้ด้วย รถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ ระบบขนส่งสาธารณะ หรือเดินเท้า

4.ความน่าดึงดูดของพื้นที่

บริเวณพื้นที่ที่ 2 นั้นเดิมถูกใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบโรงแรม

5.กฎหมายและข้อกำหนด

ที่ดินตั้งอยู่ในพื้นที่ พ.๓-๑๗ ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดงเขตพาณิชย์กรรม การใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่ที่ ๗:๑

6.4 การเลือกที่ตั้งโครงการ

การเลือกที่ตั้งโครงการมีการกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์การพิจารณาและการให้คะแนนเป็น 4 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

การถ่วงค่าน้ำหนัก ระดับ 4 หมายถึง มีความสำคัญมากพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ระดับ 3 หมายถึง	มีความสำคัญมาก
	ระดับ 2 หมายถึง	มีความสำคัญปานกลาง
	ระดับ 1 หมายถึง	มีความสำคัญน้อย
การให้คะแนน	ระดับ 4 หมายถึง	ดีมาก
	ระดับ 3 หมายถึง	ดี
	ระดับ 2 หมายถึง	พอใช้
	ระดับ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่ตั้งประกอบไปด้วย

1. แหล่งที่ตั้ง

- ความเป็นศูนย์กลาง
- ความสัมพันธ์สถานศึกษา
- ความสัมพันธ์ชุมชน
- ความสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
- ที่ตั้งที่มีคุณค่าด้านทัศนียภาพ
- การเป็นแหล่งสัมพันธ์กับผู้ใช้

2. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง

- สภาพแวดล้อมของย่าน
- การเชื่อมโยงสภาพแวดล้อม
- ความเหมาะสมของขนาดที่ดิน

3. การเข้าถึงโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การสัญจรของคน
- การสัญจรของรถยนต์
- การสัญจรสาธารณะ

4.ความปลอดภัย

- มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

ตารางที่ 5-2 ตารางแสดงการวิเคราะห์การเลือกที่ตั้งโครงการในระดับที่ตั้ง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่ตั้ง ในระดับย่าน	ค่า น้ำหนัก	ที่ตั้งโครงการ			
		พื้นที่ที่ 1		พื้นที่ที่ 2	
1.แหล่งที่ตั้ง					
-ความเป็นศูนย์กลาง	4	4	16	3	12
-ความสัมพันธ์สถานศึกษา	3	4	12	4	12
-ความสัมพันธ์ชุมชน	4	4	16	3	12
-ความสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	2	4	8	4	8
-ที่ตั้งที่มีคุณค่าด้านทัศนียภาพ	4	4	16	3	12
-การเป็นแหล่งสัมพันธ์กับผู้ใช้	4	4	16	3	12
2.ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง					
-สภาพแวดล้อมของย่าน	3	3	9	3	9
-การเชื่อมโยงสภาพแวดล้อม	4	4	16	3	12
-ความเหมาะสมของขนาดที่ดิน	4	3	12	2	8
3.การเข้าถึงโครงการ					
-การสัญจรของคน	4	4	16	3	12
-การสัญจรของรถยนต์	2	4	8	3	6
-การสัญจรสาธารณะ	4	4	4	4	4
4.ความปลอดภัย					
-มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	3	2	6	2	6
รวม			155	125	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทำการวิเคราะห์และพิจารณาผลคะแนนจากตารางสรุปผลการเลือกที่ตั้งโครงการจะเห็นได้ชัดว่า ตั้งโครงการพื้นที่ที่ 1 มีศักยภาพและความเป็นไปได้ในการเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี มากที่สุดถึงแม้ว่ามีการใช้ประโยชน์ที่ดินเดิมอยู่แต่ด้วยสภาพที่ตั้ง สภาพสังคม และบริบท ส่งเสริมให้การตั้งโครงการบนพื้นที่ที่ 1 นั้นมีประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด ดังนั้นพื้นที่ที่ 1 จึงมีความเหมาะสมต่อการตั้งเป็นที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

6.5 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเบื้องต้น

จากผลสรุปการเลือกที่ตั้งโครงการนั้น ที่ตั้งโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีจะตั้งอยู่บนถนน ไผ่ตงวิจิตร แขวงบ่อம்பราบ เขตบ่อம்பราบ ศักดิ์สุพ่าย กรุงเทพมหานคร

6.5.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

พื้นที่มีลักษณะแบ่งออกเป็นสองแปลง ดังนี้

แปลงที่ 1 เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดของพื้นที่ประมาณ 1.32 ไร่ / 2116.33 ตารางเมตร โดยที่ตั้งโครงการมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดกับถนนสันติภาพ

ทิศใต้ ติดกับตรอกพันธิฉัตร 2

ทิศตะวันออก ติดกับตรอกพันธิฉัตร 2

ทิศตะวันตก ติดกับวงเวียน 22 กรกฎาคม

แปลงที่ 2 เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดของพื้นที่ประมาณ 0.62 ไร่ / 993.62 ตารางเมตร

ทิศเหนือ ติดกับตรอกพันธิฉัตร 2

ทิศใต้ ติดกับอาคารพาณิชย์

ทิศตะวันออก ติดกับตรอกพันธิฉัตร 2

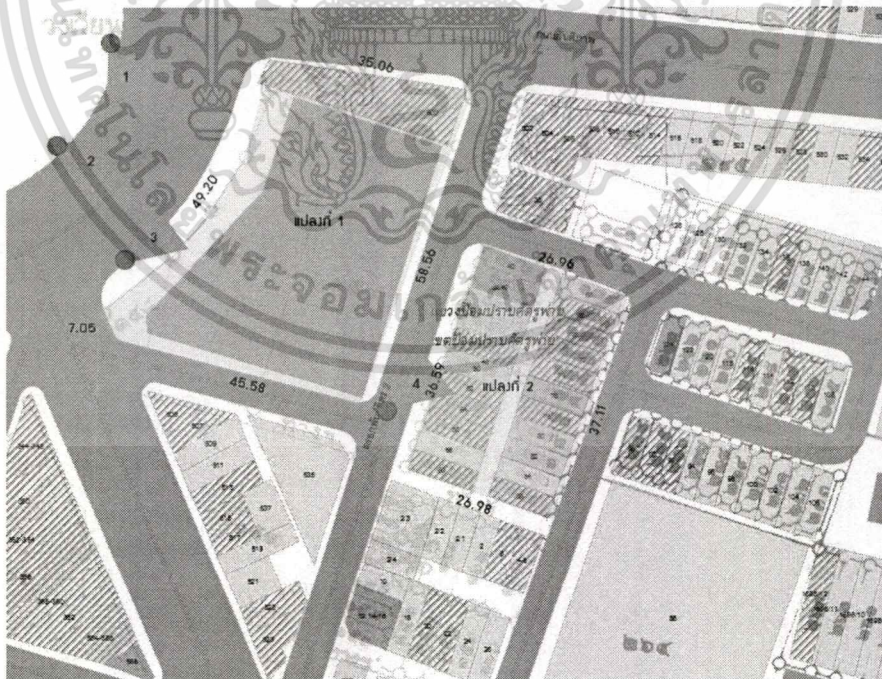
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5.2 สภาพอาคารเดิมและการใช้งาน

แปลงที่ 1 เป็นที่ตั้งของอาคารหมอมมีซึ่งก่อสร้างปี ค.ศ.1996 อาคารสูง 9 ชั้น ก่อสร้างตามมาตรฐานสากล ถูกใช้ประโยชน์เป็นอาคารจอดรถและพื้นที่ส่วนสำนักงานให้เช่า ดังนี้

- ชั้น 1   โชว์รูมรถยนต์ NISSAN
- ชั้น2-6   ลานจอดรถยนต์
- ชั้น7   ศูนย์ซ่อมรถยนต์และบริการของ NISSAN
- ชั้น8   พื้นที่สำนักงานให้เช่า
- ชั้น9   อาคารสำนักงาน

แปลงที่ 2 เป็นที่ตั้งของตึกแถวอาคารพาณิชย์ สูง 3 ชั้น จำนวน 20 คูหา

รูปภาพ 6-24 ภาพแสดงขอบเขตที่ตั้ง

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-25 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 1

ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

รูปภาพ 6-26 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 2

ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 6-27 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 3
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

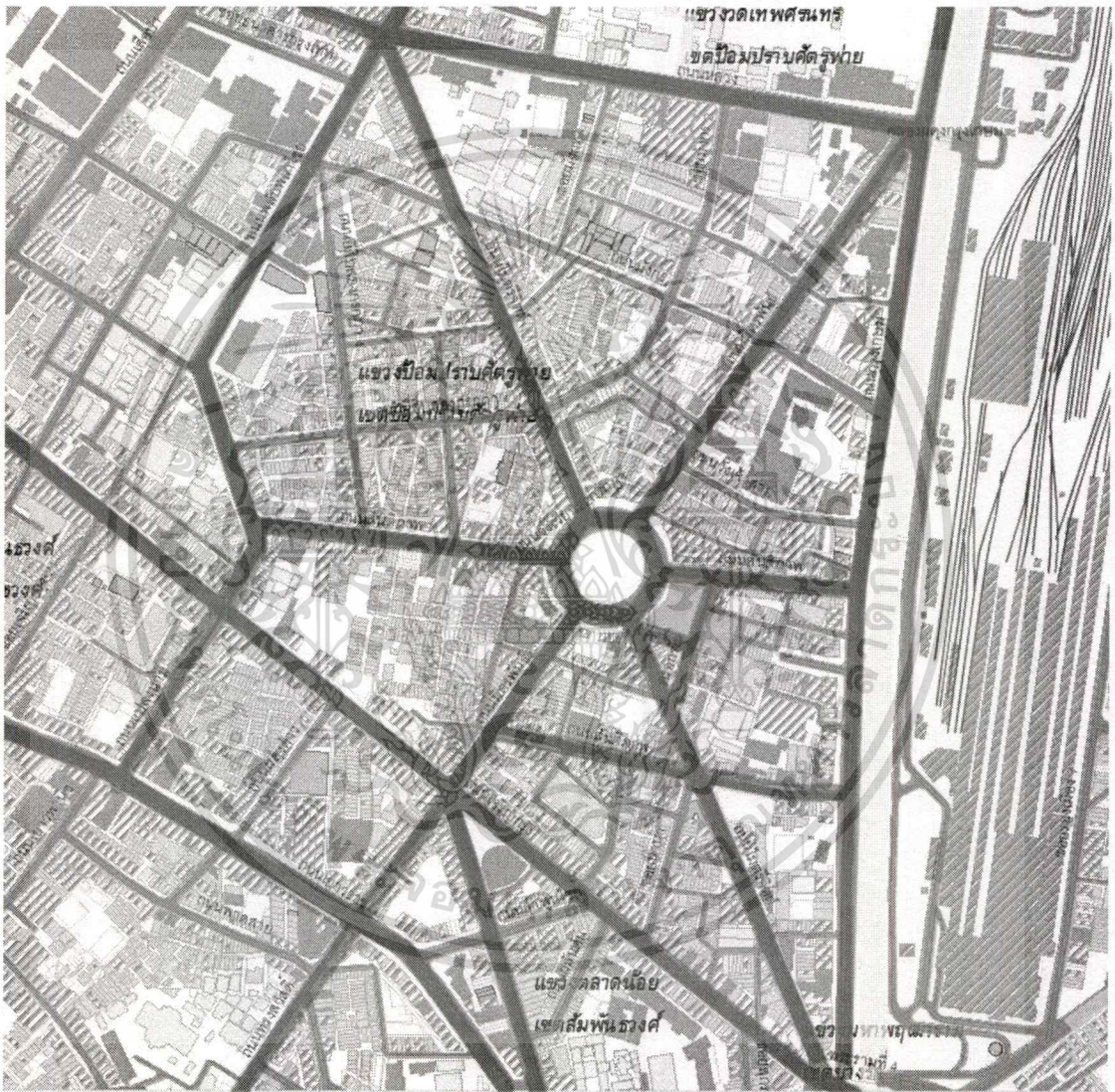
รูปภาพ 6-28 ภาพแสดงที่ตั้งโครงการจากมุมมองที่ 4
 ที่มา ผู้จัดทำบันทึกภาพ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5.3 การวิเคราะห์การเข้าถึงโครงการ

การวิเคราะห์การเข้าถึงโครงการนั้นจะทำการวิเคราะห์การเข้าถึงโครงการดังนี้
การเข้าถึงโครงการด้วยรถยนต์

การเข้าถึงโครงการด้วยรถยนต์นั้นสามารถเข้าถึงได้สี่เส้นทาง คือจากถนน
 สันติภาพ ถนนมิตรพันธ์ ถนนไมตรีจิตต์ และตอกพันธ์จิตร

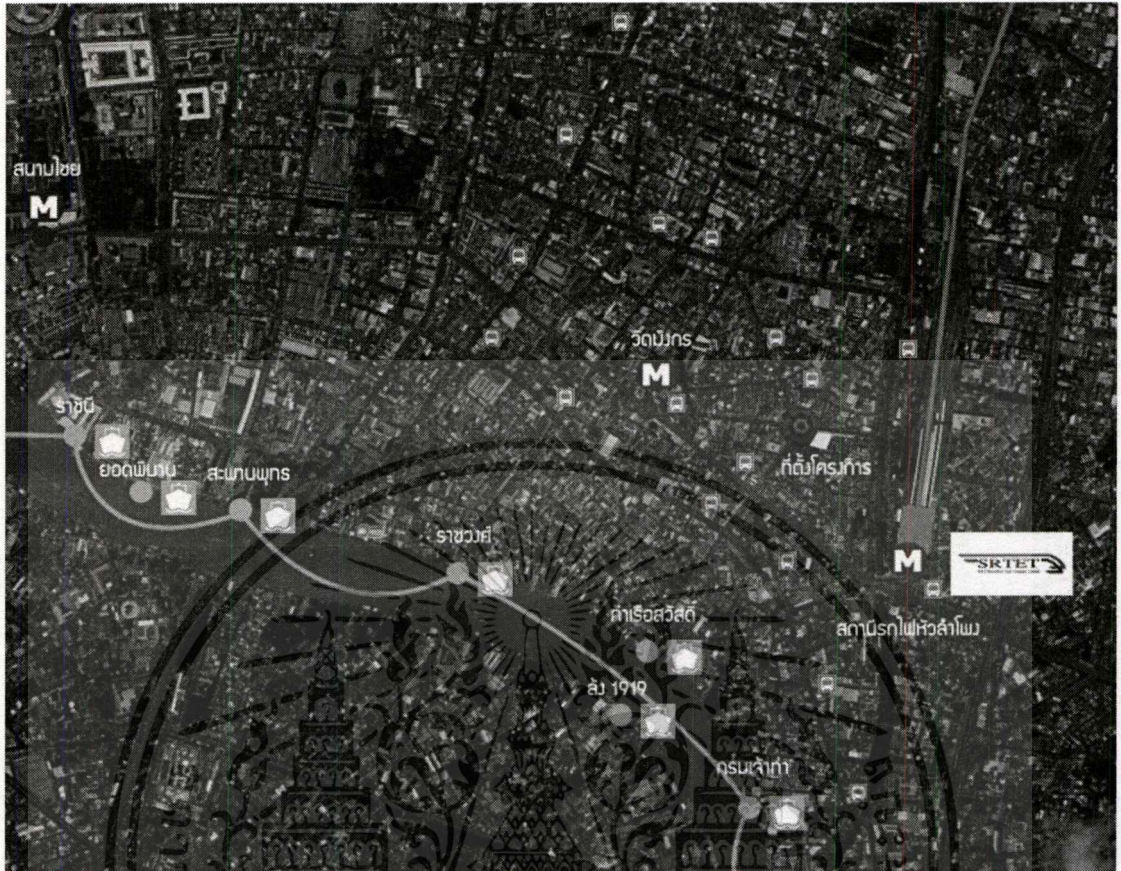

รูปภาพ 6-29 ภาพแสดงการเข้าถึงโครงการด้วยรถยนต์

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเข้าถึงโครงการด้วยระบบขนส่งมวลชน

รูปภาพ 6-28 ภาพแสดงการเข้าถึงโครงการด้วยระบบขนส่งมวลชน

ที่มา Google Map , ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งโครงการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งโครงการ คือ กฎหมายผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พศ. 2556 ได้กำหนดให้พื้นที่ที่ 1 นั้นเป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม

รูปภาพ 6-31 ภาพแสดงผังเมืองรวมกรุงเทพฯ

ที่มา สำนักผังเมืองกรุงเทพฯ

6.5.5 ความเป็นไปได้ในการพัฒนาที่ดิน

การพัฒนานบนที่ตั้งที่มีการใช้งานเดิม

“การฟื้นฟูเมือง” (Urban Renewal) เป็นทางออกที่จะตอบรับการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองได้ดีกว่าการขยายพื้นที่เมืองออกไปในแนวราบ ที่สร้างความสิ้นเปลืองในการขยายโครงข่ายสาธารณูปโภค ปัญหาการจราจรติดขัดอันเนื่องมาจากการสัญจรโดยรถยนต์เป็นหลัก และปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการรुकล้ำพื้นที่เกษตรกร โดยการฟื้นฟูเมืองเป็นการพัฒนาเมืองที่เน้นวิธีการพลิกฟื้นพื้นที่ชั้นในของเมืองให้มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้สอยมากขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อความยั่งยืนของเมืองและสุขภาวะของผู้คนที่อยู่อาศัยในเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งวิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการฟื้นฟูเมืองมี 3 รูปแบบได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การรื้อถอนแล้วสร้างใหม่ (Urban Redevelopment)

การฟื้นฟูเมืองในพื้นที่สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ยากเกินกว่าจะแก้ไขปรับปรุง จึงจำเป็นที่จะต้องรื้อถอนอาคารและโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิม เพื่อก่อสร้างขึ้นมาใหม่เพื่อตอบรับวัตถุประสงค์ของการฟื้นฟูพื้นที่นั้นๆ

-การแก้ไขปรับปรุงพื้นที่ (Urban Rehabilitation)

การปรับเปลี่ยนการใช้สอยอาคารหรือพื้นที่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

-การอนุรักษ์ (Urban Conservation)

การเก็บรักษาและพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของย่านอันมีคุณค่า ให้คงมีระเบียบและสอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่

โดย โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยนั้น ได้เลือกรูปแบบการพัฒนาที่ดิน โดยการรื้อถอนแล้วสร้างใหม่ (Urban Redevelopment) เนื่องจากอาคารเดิมนั้น เป็นอาคารที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อรองรับสำนักงานและพื้นที่จอดรถให้เช่า ไม่เข้าข่ายเป็นอาคารอนุรักษ์แต่อย่างใด อีกทั้งโครงสร้างพื้นฐานนั้นไม่เหมาะสมต่อการปรับปรุงอาคารเป็นศูนย์การเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยนั้น ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนเมืองและสังคมไทยมากกว่าการเป็นอาคารจอดรถและสำนักงานให้เช่า ทั้งนี้อาจมีผลกระทบต่อชุมชนในเรื่อง จำนวนที่จอดรถที่ลดลง แต่สามารถแก้ไขได้ด้วยการจัดการ ให้ชุมชนสามารถใช้บริการที่จอดรถของโครงการโดยกำหนดระยะเวลาบริการหลังช่วงเวลาปิดทำการรวมทั้งเก็บค่าบริการเพื่อแสวงผลกำไร

แนวโน้มการพัฒนาของย่านที่ตั้ง

นโยบายการพัฒนาเมืองจากภาครัฐ ในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2562 สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน วัดมังกร จะเปิดให้บริการเพื่อตอบสนองการพัฒนาย่านเยาวราชให้เป็นย่านการค้าและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นย่านชานาทาวนที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อดึงรายได้เข้าสู่ประเทศ และดึงดูดนักลงทุนภาคเอกชนเข้ามาทำธุรกิจเพื่อกระตุ้นย่านให้มีศักยภาพทางด้านพานิชยกรรมสูงสุด อีกทั้งมีแนวโน้มร่าง”โครงการฟื้นฟูย่าน

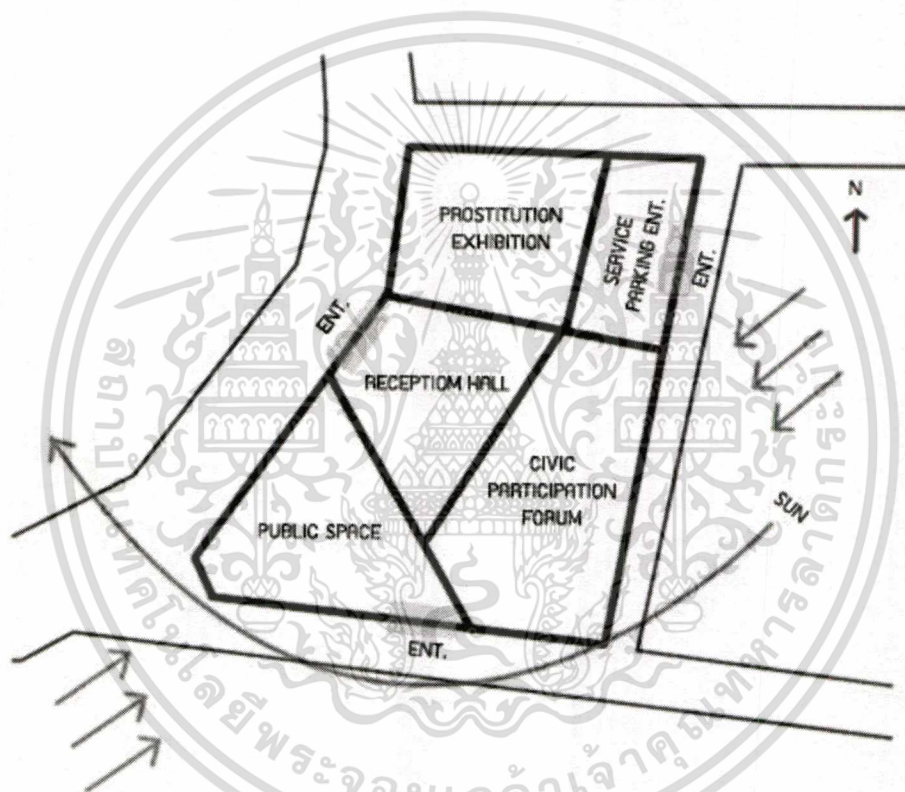
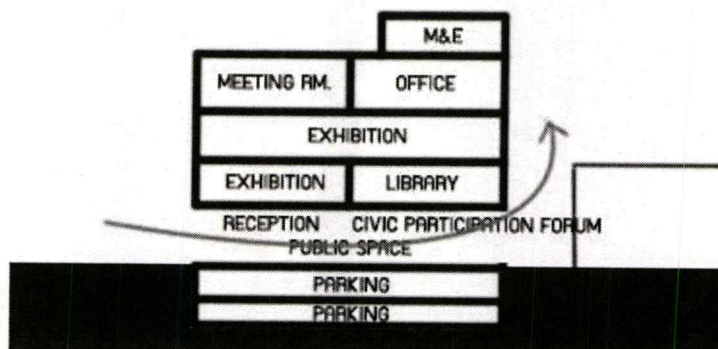
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำร่อง ตลาดน้อย-เยาวราช" เพื่อให้ชุมชนรองรับการพัฒนาที่ก้าวกระโดดในอนาคตอันใกล้บนพื้นฐานความเป็นชุมชนเดิม รักษาวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์อันเป็นที่สำคัญยิ่ง

นโยบายการพัฒนาเมืองจากภาคเอกชน ในวันที่ 24 มกราคม – 4 กุมภาพันธ์ 2561 ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ หรือ TDCD ได้จัดงาน เทศกาลออกแบบกรุงเทพฯ 2561 หรือ Bangkok Design Week 2018 ซึ่งเป็นโครงการที่จะสร้างเครือข่ายและแรงกระเพื่อมให้กับเมืองในย่านต่างๆ หรือ Creative Districts เช่น เจริญกรุง คลองสาน พระราม 1 สุขุมวิท และวงเวียน 22 เป็นต้น ซึ่ง Creative Districts หรือย่านสร้างสรรค์ เป็นย่านที่ Creative Districts Foundation ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อวางแผนพัฒนาชุมชน ความเป็นย่านให้สอดคล้องไปตามยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในย่าน โดยส่งผลกระทบต่อนักลงทุนและผู้อยู่อาศัยรุ่นใหม่ซึ่งมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงเมืองในอนาคต

6.5. สรุปการวิเคราะห์และกำหนดที่ตั้งโครงการ

จากการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการตั้งแต่มหานครมาจนถึงระดับจุลภาค พื้นที่บริเวณย่านเยาวราช บริเวณวงเวียน 22 กรกฏา โดยที่ตั้งมีขนาดของที่ดินประมาณ 1,673.37 ตารางเมตร ซึ่งมีศักยภาพสมควรจะเป็นที่ตั้งโครงการมากที่สุดเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับบริบทของชุมชนเมืองย่านเยาวราชที่เป็นย่านที่มีประวัติศาสตร์อันสำคัญเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสังคมไทย โดยที่การค้าประเวณีนั้นยังพบเห็นได้ในปัจจุบัน และในอนาคตอันใกล้ย่านเยาวราชหรือวงเวียน 22 มีแผนในการพัฒนาเมืองจากทั้งภาครัฐและเอกชนที่สามารถรองรับวัตถุประสงค์ของโครงการได้และที่สำคัญบริบทโดยรอบของที่ตั้งโครงการมีความหลากหลายและย้อนแย้งซึ่งสามารถนำมาใช้ในการออกแบบโครงการได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งที่ตั้งโครงการมีความสะดวกในการเข้าถึงทั้งปัจจุบันและอนาคต จากการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเบื้องต้นการวางแผนการใช้งานพื้นที่ตามองค์ประกอบของโครงการควรจะเป็นไปตามแผนภาพในรูปภาพ 6-30

รูปภาพ 6-32 ภาพแสดงการวางแผนการใช้งานพื้นที่ตามองค์ประกอบของโครงการ

ทีมา ผู้จัดทำ

จากการวิเคราะห์และสรุปผลที่ตั้งโครงการในเบื้องต้นนั้นสามารถนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ไปจัดทำกรวางแนวทางในการออกแบบโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

การศึกษาโครงสร้างและงานระบบของโครงการ

การศึกษาโครงสร้างงานและงานระบบช่วยให้โครงการมีรายละเอียดและความสมจริงมากยิ่งขึ้นด้วยหลักการทางวิศวกรรมศาสตร์ ที่สำคัญคือโครงการโดยส่วนมากจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้โครงการนั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7.1 การศึกษาระบบวิศวกรรมโครงสร้าง

7.1.1 ประเภทโครงสร้างในงานสถาปัตยกรรม

การศึกษาประเภทของโครงสร้างมีความสำคัญ เพราะระบบโครงสร้างที่เหมาะสมจะช่วยให้โครงการมีความน่าสนใจ แข็งแรง ปลอดภัย ซึ่งประเภทของโครงสร้างมีดังนี้

1. ระบบโครงสร้างแบบปิด (Closed Structure System)

ระบบโครงสร้างแบบปิดเป็นระบบที่สมบูรณ์ในตัว เหมาะกับงานที่ต้องการความเฉพาะเจาะจงและอยู่ได้ด้วยตัวเอง วัสดุของโครงสร้างส่งผลทางสถาปัตยกรรม ผังและเพดานถูกออกแบบให้อยู่ภายในโครงสร้างประเภทนี้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการจัดแสดง ตัวอย่างของระบบโครงสร้างแบบปิด เช่น ระบบการก่ออิฐ โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

2. ระบบโครงสร้างแบบเปิด (Opened Structure System)

ระบบโครงสร้างแบบเปิดนี้จะมีความสมดุลกันในพื้นที่ที่ใช้งานแตกต่างกัน ทุกพื้นที่จะได้รับที่ว่างที่คล้ายคลึงกัน คือพื้นที่โล่งกว้างและลักษณะที่เป็นกลางปรับเปลี่ยนการใช้งานตามวัตถุประสงค์

7.1.2 ระบบโครงสร้างในงานสถาปัตยกรรม

ระบบโครงสร้างในงานสถาปัตยกรรมเกิดจากแนวความคิดในการออกแบบพื้นที่ที่เหมาะสมของที่ว่างที่ต้องการจากผู้ออกแบบโดยไม่ขัดหลักพื้นฐาน โดยระบบโครงสร้างสามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างพาดช่วงสั้น (Short Span Structure)

โครงสร้างพาดช่วงสั้นคือโครงสร้างที่มีระยะพาดไม่เกิน 12 เมตร โดยส่วนมากแล้วโครงสร้างนี้จะเป็นระบบโครงกระดูก (Skeleton Structure) ตัวอย่างของระบบโครงสร้างพาดช่วงสั้น เช่น ระบบเสาคาน (Grid) ระบบแผ่นพื้น (Flat Slab) ระบบชิ้นส่วน (panel) เป็นต้น

2. โครงสร้างพาดช่วงยาว (Wide-Long Span Structure)

โครงสร้างพาดช่วงยาวหรือช่วงกว้าง คือโครงสร้างที่มีความยาวเกิน 12 เมตร ขึ้นไปโดยหลักการถ่ายแรงจะไม่ต่างจากโครงสร้างพาดช่วงสั้น ส่วนสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างคือความสามารถทางวัสดุ และรูปแบบการถ่ายแรงให้มีความซับซ้อนมากขึ้นเพื่อลดแรงภายในโครงสร้าง ทำให้ตัวโครงสร้างพาดช่วงได้ยาวมากขึ้น ตัวอย่างโครงสร้างพาดช่วงกว้างเช่น โครงถัก (Truss) โครงข้อแข็ง (Rigid Frame) โครงโค้ง (Arch) โครงซิงหรือแขวน (Cable)

3. โครงสร้างพิเศษ (Special Structure)

โครงสร้างพิเศษคือโครงสร้างที่มีลักษณะการถ่ายแรงเป็นแรงดึง แรงที่มีลักษณะเป็นพื้น หรือเป็นปริมาตร เช่น โครงสร้างแผ่นพื้น (Tent Structure) แผ่นพับจีบ (Folded Plate Structure) โครงเปลือกบาง (Thin Shell Structure)

7.1.3 การเลือกใช้ระบบโครงสร้างกับโครงการ

การเลือกใช้ระบบโครงสร้างที่เหมาะสมกับโครงการในแต่ละส่วนนั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบการใช้พื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งเป็น 3 ส่วนได้ดังนี้

7.1.3.1 ส่วนนิทรรศการ

การใช้งานพื้นที่ในส่วนจัดแสดงนิทรรศการนั้นมีความหลากหลายในการใช้พื้นที่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ระบบรองรับส่วนนิทรรศการนั้นจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานภายในได้ ดังนั้นโรงสร้างที่เหมาะสมกับส่วนจัดแสดงนิทรรศการคือ โครงสร้างพาดช่วงกว้าง (Wide Span Structure) ซึ่งสามารถพิจารณาได้หลายรูปแบบดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โครงถัก (Truss)

หลักการทั่วไปของโครงถักจะมีการถ่ายแรงเหมือนโครงสร้างเสาและคาน คือรับน้ำหนักจากส่วนบนมาสู่จุดรองรับ (Support) แต่โครงถักนั้นสามารถรับน้ำหนัก ประสิทธิภาพที่ดีกว่าคอนกรีตเสริมเหล็กในกรณีที่มีน้ำหนักของโครงสร้าง เท่ากัน เพราะวัสดุที่ใช้ทำโครงถักคือเหล็กซึ่งมีน้ำหนักเบากว่า คสล. และโครงถักมีลักษณะไม่ทึบตัน

- โครงถักแผ่นผืน (Space Frame)

คือโครงสร้างที่พัฒนามาจากโครงถักมีลักษณะการถ่ายแรงแบบ 3 มิติซึ่ง ทำให้โครงสร้างมีลักษณะเป็นแผ่นผืนเดียวกัน ทำหน้าที่ค้ำยันซึ่งกันและกันแต่ข้อควรระวังของโครงการถักแผ่นผืนคือแรงเฉือนทะลุ

7.1.3.2 ส่วนองค์ประกอบรองและสนับสนุนของโครงการ

พื้นที่การใช้งานส่วนนี้มีความสูงประมาณ 2-3 ชั้น หรือความสูงไม่เกิน 12 เมตร สามารถเลือกใช้ระบบโครงสร้างพาดช่วงสั้น (Short Span Structure) ซึ่งระบบที่นำมาใช้คือระบบเสาและคาน พื้นคอนกรีตอัดแรงโดยมีระยะที่เหมาะสมของช่วงเสาอยู่ที่ 5-12 เมตร

7.1.3.3 ส่วนองค์ประกอบพิเศษเฉพาะทาง

พื้นที่การใช้งานส่วนนี้จะใช้โครงสร้างพิเศษสำหรับโครงการโดยเฉพาะ เช่น โครงสร้างหลังคาในจุดสำคัญของการจัดแสดงเพื่อเน้นรูปลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม และการใช้งานเฉพาะทางเช่น โครงสร้างผนังกันเสียงในส่วนห้องฉายภาพจำลอง เป็นต้น

7.1.4 สรุประบบวิศวกรรมโครงสร้างในการออกแบบศูนย์การเรียนรู้

1. ในการออกแบบศูนย์การเรียนรู้ควรมีสถาปัตยกรรมระบบโครงสร้างแบบปิดและแบบเปิด
2. เนื่องจากอาคารศูนย์การเรียนรู้มีองค์ประกอบการจัดแสดงนิทรรศการจึงจำเป็นต้องใช้โครงสร้างพาดช่วงกว้างหรือโครงสร้างพิเศษในโครงการ

3. โครงสร้างภายในศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาค่าประเวณีแบ่งออกเป็น

3 ส่วน

- โครงสร้างพาดช่วงกว้างในส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
- โครงสร้างพาดช่วงสั้นในส่วนองค์ประกอบรอง
- โครงสร้างพิเศษในส่วนห้องฉายภาพจำลอง

7.2 การศึกษาระบบไฟฟ้ากำลังและส่องสว่าง

การศึกษาระบบไฟฟ้านั้นเป็นส่วนที่มีความจำเป็นในการออกแบบอาคารขนาดใหญ่เนื่องจากอาคารขนาดใหญ่มีความต้องการใช้ไฟฟ้ามาก โดยทำการศึกษา ระบบไฟฟ้ากำลัง ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7.2.1 ระบบไฟฟ้ากำลัง

ระบบไฟฟ้ากำลัง หมายถึง ระบบไฟฟ้าที่นำไฟฟ้าเข้ามาใช้ในโครงการ สามารถแยกออกเป็น 2 ระบบดังนี้

- ระบบ 1 เฟส จะมี 2 สายในระบบประกอบด้วย สาย Line 1 เส้น และสาย Neutal 1 เส้น มีแรงดันไฟฟ้า 220 – 230 โวลท์ที่มีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ (Hz) สำหรับใช้กับไฟฟ้าแสงสว่าง เต้าเสียบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในสำนักงานและอื่นๆ
- ระบบ 3 เฟส จะมี 4 สายในระบบ ประกอบด้วยสาย line 3 และสาย Neutal 1 เส้น มีแรงดันไฟฟ้าระหว่าง Line กับ Line 380 – 400 โวลท์ และแรงดันไฟฟ้าระหว่างสาย Line กับ Neutal 220 – 230 โวลท์ และมีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ (Hz) สำหรับใช้กับเครื่องและระบบอุปกรณ์ในระบบปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2.2 ไฟฟ้าแรงสูง

สายประธานที่เข้าในอาคารเป็นสายขนาด 12 กิโลโวลต์ 3 เฟส โดยการร้อยสายเคเบิลในท่อโลหะฝังดิน จากสายประธานของการไฟฟ้านครหลวงเข้าไปยังห้องติดตั้งหม้อแปลงโดยมีหม้อแปลงไฟฟ้าชุดหนึ่งสำหรับไฟฟ้ากำลังและไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคารโดยมีผู้ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมการจ่ายกระแสไฟฟ้ากำลัง ไปยังอุปกรณ์ของระบบปรับอากาศซึ่งแยกต่างหาก จากตู้ควบคุมจ่ายกระแสไฟฟ้ากำลังไฟฟ้าแสงสว่างให้กับอาคาร

7.2.3 ไฟฟ้าฉุกเฉิน

ในกรณีระบบไฟฟ้ากำลังเกิดการขัดข้องนั้น ในอาคารขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ไฟฟ้าที่จ่ายไฟฟ้าให้กับส่วนที่มีความจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าในกรณีฉุกเฉินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินจะทำงานเมื่อเกิดการขัดข้องในระบบไฟฟ้าขึ้นโดยตัวรับกำลังเครื่องกำเนิดไฟฟ้าอาจจะเป็นเครื่องยนต์แก๊สโซลีน หรือเครื่องยนต์ดีเซล ก็ได้ โดยการทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้านอกจากจะเป็นแบบอัตโนมัติแล้วยังต้องใช้เวลาอย่างน้อยด้วย ซึ่งไม่ควรเกิน 8 วินาที ซึ่งเมื่อระบบไฟฟ้าขัดข้อง สวิตช์โอนย้ายอัตโนมัติ จะถูกสับจากตำแหน่งที่ต่อเข้าระบบไฟฟ้าปกติมายังเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เมื่อรับพลังงานไฟฟ้าแล้วส่งไปใช้งานในส่วนที่จำเป็น และเมื่อระบบไฟฟ้ากลับสู่สภาวะปกติแล้ว สวิตช์โอนย้ายอัตโนมัติก็จะกลับสู่ตำแหน่งระบบไฟฟ้าปกติ แต่เครื่องกำเนิดไฟฟ้ายังคงทำงานต่อไปอีกประมาณ 5-10 นาที

7.2.4 ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

มีความสำคัญต่อการจัดนิทรรศการ เนื่องจากมีผลต่ออารมณ์ การรับรู้ของผู้ใช้งานอาคารและผู้ชมนิทรรศการ โดยมีรูปแบบการติดตั้งดวงโคมดังต่อไปนี้

1. **แบบทั่วไป (General Light)** คือ การให้แสงกระจายโดยรอบสม่ำเสมอตลอดพื้นที่ ถึงแม้จะมีบางส่วนที่ไม่ต้องการแสงก็ตาม เน้นประโยชน์การใช้งานทั่วไป เหมาะสำหรับสำนักงาน

2. **แบบติดตั้งเฉพาะจุด (Local Lighting)** คือ การให้แสงในจุดที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ เช่น ส่วนจัดแสดงต่างๆ เป็นต้น

3. **แบบผสม (Combined General and Local Lighting)** คือ การนำรูปแบบ สองรูปแบบข้างต้นมารวมกัน เพื่อให้เกิดลักษณะการส่องสว่างที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังใช้ระบบการให้แสงสว่างรอง ซึ่งสนับสนุนเพื่อให้เกิดความสวยงามนอกเหนือจากแสงหลัก ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1. แสงสว่างแบบส่องเน้น (Accent Lighting) เป็นการให้แสงแบบส่องเน้นที่วัตถุใดวัตถุหนึ่งเพื่อให้เกิดความสนใจ โดยทั่วไปแสงประเภทนี้ได้มาจากแสงสปอร์ต
2. แสงสว่างแบบเอฟเฟค (Effect Lighting) หมายถึงแสงเพื่อสร้างบรรยากาศที่น่าสนใจ แต่ไม่ได้ส่องเน้นวัตถุเพื่อเรียกร่องความสนใจ เช่น โคมที่ติดตั้งที่เพดานเพื่อสร้างรูปแบบของแสงที่กำพาง เป็นต้น
3. แสงสว่างตกแต่ง (Decorative Lighting) เป็นแสงที่ได้จากโคมหรือหลอดที่ สวยงามเพื่อสร้างจุดสนใจในการตกแต่งภายใน
4. แสงสว่างงานสถาปัตยกรรม (Architectural Lighting) หรือ Structural Lighting ให้แสงสว่างเพื่อให้สัมพันธ์กับงานทางด้านสถาปัตยกรรม เช่น การให้แสงไฟจากหลังคา การให้แสงจากบึงตาค หรือการให้แสงจากที่ซ่อนหลอด
5. แสงสว่างตามอารมณ์ (Mood Lighting) แสงสว่างประเภทนี้ใช้ สวิตช์หรือตัวหรี่ไฟเพื่อสร้างบรรยากาศของแสงให้ได้ระดับความส่องสว่างตามการใช้งานที่ ต้องการ

7.3 การศึกษาระบบสุขาภิบาลและบำบัดน้ำเสีย

7.3.1 ระบบประปา (Water Supply System)

สำหรับโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยนั้น เลือกใช้ระบบจ่ายน้ำประปาแบบ Down Feed Distribution System เนื่องจากอาคารมีความสูง โดยมีเครื่องสูบน้ำอยู่ที่ชั้นล่าง สูบน้ำขึ้นไปเก็บไว้ที่ถังสำรองก่อนจะจ่ายไปยังส่วนต่างๆของโครงการ

7.3.2 ระบบระบายน้ำ

1.ระบบระบายน้ำฝน การระบายน้ำ ฝนในส่วนหลักๆที่นำมาพิจารณา คือ น้ำฝนที่ไหลจากบริเวณหลังคาทั้งลาดและผนัง การระบายน้ำฝนจากอาคารจะต้องใช้ท่อที่มีขนาดใหญ่พอ และมีจำนวนมากพอ และกระจายให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้น้ำฝนค้างอยู่บนหลังคาซึ่งอาจทำให้เกิดการรั่วซึมของน้ำได้ อุปกรณ์ที่สำคัญในการระบายน้ำฝน ได้แก่

1.1 **ร่างระบายน้ำฝน** ซึ่งขนาดของรางน้ำจะถูกกำหนดโดยลักษณะของหลังคา ขนาดของรางระบายน้ำมีความสำคัญน้อยกว่ารูปร่างของรางระบายน้ำ เพราะถ้า รางน้ำฝนสามารถระบายได้ในแนวตั้งได้ทันที รางน้ำฝนจะไม่ล้นราง ดังนั้นส่วนที่มีความสำคัญในการออกแบบอีกส่วน คือ ความลึกของรางซึ่งควรมีการเผื่อไว้ในกรณีที่ท่อระบายน้ำฝนมีการอุดตัน

1.2 **ช่องระบายน้ำฝน** ที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดมีอยู่หลายแบบตามลักษณะการใช้งาน ช่องระบายน้ำฝนที่ดีจะต้องมีที่กรองติดอยู่และต้องมีช่องให้น้ำไหลลงไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่หน้าตัดของท่อ

1.3 **ท่อระบายน้ำฝน** ขนาดและจำนวนของท่อระบายน้ำฝนขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่รองรับและอัตราการตกของฝน การใช้ท่อระบายน้ำฝนจำนวนมากขนาดเล็กจะได้ผลดีกว่าการใช้จำนวนน้อยขนาดใหญ่ โดยจำนวนของท่อระบายน้ำฝนควรมีอย่างน้อย 2 ช่อง/1,000 ตารางเมตรแรก และ 1 ช่อง/1,000 ตารางเมตรต่อไป

2. ระบบการระบายน้ำทิ้ง

ท่อน้ำทิ้งในโครงการมีหลายประเภท โดยสามารถแบ่งได้ตามประเภทของเสียซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระบบดังนี้

1. ระบบท่อน้ำโสโครก (Soil Pipe System) คือระบบท่อที่ทำหน้าที่ระบายน้ำจากสุขภัณฑ์ประเภทโถส้วม โถปัสสาวะชาย
2. ระบบท่อน้ำทิ้ง (Waste Water Piping System) คือระบบท่อน้ำที่ทำหน้าที่ระบายน้ำจากสุขภัณฑ์อื่นๆ

3. ระบบท่อระบายอากาศ

ท่ออากาศและท่อดักกลิ่นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในระบบท่อน้ำทิ้งเพื่อป้องกันไม่ให้ยาแนวของจุดดักกักของเสียถูกทำลายอันเนื่องมาจากแรงดัน และทำให้การไหลของน้ำในท่อระบายเป็นไปได้อย่างสะดวกและเป็นการรักษาความดันภายในท่อระบายน้ำอีกด้วย

7.3.3 ระบบบำบัดน้ำเสีย

โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศได้ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียทั่วไป ซึ่งได้น้ำทิ้งที่ใสภายในอาคาร จะใช้ระบบบำบัดน้ำเสียระบบปิดแบบเติมออกซิเจน (Activated Sludge) โดยเป็นการใช้จุลินทรีย์ทำหน้าที่ย่อยสลายของเสียในน้ำ โดยน้ำเสียที่บำบัดเรียบร้อยแล้วสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก เช่น การรดน้ำต้นไม้ เป็นต้น

7.3.4 ระบบป้องกันอัคคีภัย

โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศต้องมีระบบการป้องกันอัคคีภัยอย่างเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้อาคาร โดยการออกแบบและการแบ่งชั้นตอนระบบป้องกันอัคคีภัยในอาคารมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเตือนภัยเมื่อเกิดเพลิงไหม้

การแจ้งเหตุสัญญาณเตือนภัยมักจะไม่แจ้งออกสู่ภายนอกในบริเวณชั้นต่างๆในทันที แต่จะแจ้งไปยัง Board ในห้องควบคุม ซึ่งมีพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ 24 ชม. เมื่อพนักงานได้รับสัญญาณ จะตรวจสอบบริเวณที่ได้รับสัญญาณ แล้วจึงรีบแจ้งเหตุให้ทราบทั่วกันและจัดการต่อไป ระบบเตือนภัยที่โครงการเลือกใช้คือ การเตือนภัยโดยการใช้ระบบกดปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้เรียกว่า fire alarm system ไว้ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนระหว่างห้องปุ่มสัญญาณเพลิงไหม้ ควรมีระยะห่างไม่เกิน 50 เมตร โดยมีการป้องกันการลั่นโดยมีครอบเป็นกระจกสำหรับทุบให้แตก

2. ระบบผจญเพลิง

1. ระบบจ่ายน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ ระบบจ่ายน้ำดับเพลิงอัตโนมัตินั้น จะทำงานเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในบริเวณนั้นๆ โดยเลือกใช้ 2 ประเภทดังนี้

1. ระบบท่อเปียก (Wet Pipe System) ระบบนี้เหมาะสมที่จะใช้งานกับพื้นที่ป้องกันเพลิงไหม้ที่อุณหภูมิแวดล้อม (Ambient Temperature) ไม่ทำให้น้ำในเส้นท่อเกิดการแข็งตัว น้ำจากหัวกระจายน้ำดับเพลิงจะฉีดออกมาดับเพลิงทันทีที่เกิดเพลิงไหม้

2. ระบบท่อแห้งแบบชะลอน้ำเข้า (Pre Action System) ระบบนี้เหมาะสำหรับพื้นที่ป้องกันที่ต้องการหลีกเลี่ยง การทำงานหัวกระจายน้ำดับเพลิงที่อาจผิดพลาด และก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินหรืออุปกรณ์ที่มีมูลค่าสูง เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

2. ระบบดับเพลิงด้วยคน เป็นแบบถังเคมี สารที่ใช้ดับเพลิงมีอยู่ 4 ชนิด คือ

1. โฟมเคมี
2. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
3. HALLON 1301 (BROMOTRIFLUORMETHANE)
4. HALLON 1211 (BROMOCHLORODIFLUOROMETHANE)

7.3.5 การศึกษาระบบปรับอากาศและระบายอากาศ

เนื่องจากโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาคารค้ำประเวณีเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่การเลือกใช้ระบบปรับอากาศของโครงการนั้นจึงมีความจำเป็นต้องรองรับพื้นที่ขนาดใหญ่และสามารถแยกการใช้งานออกเป็นส่วนๆได้ จึงเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบใช้เครื่องทำน้ำเย็น (Chiller)

1. เครื่องทำน้ำเย็น (Chiller) ถือว่าเป็นหัวใจของระบบปรับอากาศประเภทนี้ ในการออกแบบระบบปรับอากาศแบบใช้เครื่องทำน้ำเย็น เครื่องทำน้ำเย็นจะทำหน้าที่ควบคุมอุณหภูมิของน้ำที่เข้าและออกจากเครื่องระเหย ให้ได้ 12 องศาเซลเซียส และ 7 องศาเซลเซียส โดยมีอัตราการไหลของน้ำเย็นตามมาตรฐานการออกแบบของผู้ผลิตอยู่ที่ 2.4 แกลลอนต่อนาทีต่อตันความเย็น ภายในประกอบไปด้วยระบบทำน้ำเย็นโดยมีวัฏจักรการทำความเย็น ที่มีส่วนประกอบ 4 ส่วนคือ เครื่องระเหย เครื่องอัดไอ เครื่องควบแน่น และวาล์วลดความดัน สำหรับเครื่องทำความเย็นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

-ระบบระบายความร้อนด้วยอากาศ (Air Cooled Water Chiller)

-ระบบระบายความร้อนด้วยน้ำ (Water Cooled Water Chiller)

2. เครื่องสูบน้ำเย็น (Chilled Water Pump) เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่สูบน้ำสารตัวกลางหรือน้ำจากเครื่องทำน้ำเย็นไปยังเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน เช่น AHU หรือ FCU

3. ระบบจ่ายลมเย็น (Air Handling) และท่อส่งลมเย็น (Air Duct System)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำหน้าที่ลดอุณหภูมิภายนอกหรืออุณหภูมิอากาศไหลกลับให้อยู่ในระดับที่ควบคุม ทั้งนี้ในพื้นที่ขนาดเล็กยังสามารถใช้เครื่องคอยล์เย็น (Fan Coil Unit) ในการจ่ายลมเย็นอีกด้วย

7.4 ระบบโทรศัพท์

1. ระบบสื่อสาร

เป็นระบบการสื่อสารที่สามารถทา การติดต่อได้ทั้งภายในและภายนอกโครงการการติดต่อค่อนข้างเป็นวิธีที่สะดวกรวดเร็วกว่าวิธีอื่นๆ ระบบสื่อสารที่ใช้ในโครงการแบ่งออกเป็น 4 ระบบ ดังนี้

1. Private manual branch exchange (PMBX or PBX) ระบบนี้ การบริการโทรเข้า-ออก สามารถทำได้โดยเชื่อมระบบการติดต่อภายในเข้ากับระบบการติดต่อภายนอก โดยผ่านทางพนักงานรับสาย (Operator) โดยปกติข่ายการติดต่อจะสามารถติดต่อคู่สายภายในได้ 50 คู่สาย และติดต่อภายนอกได้ครั้งละ 10 คู่สาย

2. Private automation branch exchange (PABX or PBX) เป็นระบบการติดต่อระหว่างภายในกับภายใน หรือติดต่อระหว่างภายในกับภายนอก โดยผ่านเครื่องรับอัตโนมัติหรือต่อผ่านพนักงานรับสาย สามารถติดต่อได้มากกว่า 50 คู่สาย เหมาะสำหรับโครงการที่ได้มาตรฐานทั่วไป โครงการจึงเลือกใช้ระบบโทรศัพท์แบบ PABX เพราะสามารถให้บริการคู่สายได้มากกว่าระบบแรกและทำการติดตั้งโทรศัพท์ภายใน เพื่อเพิ่มความสะดวกในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและการซ่อมบำรุง เช่น ในลิฟต์โดยสาร ห้องวิศวกรรมเครื่องกล ห้องครัว ห้องอาหาร เป็นต้น

3. Private manual exchange (PMX) เป็นระบบการติดต่อสู่บริเวณสาธารณะโดยแยกระบบออกเป็นอิสระ โดยการกำหนดขอบเขตของการติดต่อเอาไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการบริการหรือเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การเรียกพนักงานบริการรักษาความปลอดภัย การแจ้งเหตุสัญญาณไฟไหม้ เป็นต้น

4. Intercom or Direct speech system เป็นระบบการติดต่อโดยตรงระหว่างคู่สายภายใน ปกติจะสามารถให้บริการได้เต็มที่ 8 คู่สาย

2. ระบบโทรพิมพ์และแฟกซ์

โครงการมีการใช้ระบบโทรพิมพ์ (Telex) และแฟกซ์ (Fax) นอกเหนือไปจากการใช้โทรศัพท์และการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

3. ระบบโทรทัศน์

ปกติเป็นการรับสัญญาณภาพและเสียงจากสถานีเครือข่ายของ สถานีโทรทัศน์ต่างๆในประเทศ นอกจากนี้ยังมีสัญญาณโทรทัศน์ที่เก็บค่าชม โดยสัญญาณจะแพร่ มาตามสายเคเบิล เคเบิลทีวี ระบบโทรทัศน์เป็นการให้บริการด้านการพักผ่อนและความบันเทิง โดยจะทำ การติดตั้ง ระบบ TV และที่บริเวณส่วน พักคอย รวมทั้งบริเวณอื่นๆ ที่มีผู้ให้บริการ จำนวนมาก การรับและแพร่สัญญาณขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ในการจัดแล้วการตั้งอุปกรณ์ซึ่ง โดยทั่วไป จะประกอบด้วย ระบบเสาอากาศหลัก เครื่องขยายสัญญาณ และระบบการกระจาย สัญญาณไปยังเครื่องรับแต่ละเครื่อง

4. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

ระบบประชาสัมพันธ์และบริการเพลงตามสาย (Back ground music and paging system) เป็นระบบที่สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวด้วยการเปิดเพลงเบาๆ กระจายตามสายไปยังบริเวณส่วนต่างๆของโครงการ เช่น บริเวณโรงพักคอย ส่วนโรงบริเวณส่วน สันทนาการ เป็นต้น เพื่อการผ่อนคลายอารมณ์ ระบบอุปกรณ์ของส่วนนี้ประกอบด้วย เครื่องรับ วิทยุ, เครื่องเล่นแผ่นเสียง, เทป, ลำโพงกระจายเสียงและไมโครโฟนสำหรับประชาสัมพันธ์ เป็นต้น สามารถแบ่งลักษณะการกระจายเสียงออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกเป็นการกระจายเสียง และประชาสัมพันธ์ในส่วนต่างๆไป และบริเวณที่ทำงานของพนักงานแผนกต่างๆ การกระจายเสียง และประชาสัมพันธ์ในอีกส่วนหนึ่งได้แก่การกระจายเสียงในลักษณะเฉพาะบริเวณ ซึ่งจะต้องอาศัย อุปกรณ์ที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับการกระจายเสียงในห้องประชุม เพื่อให้ได้คุณภาพเสียงตามที่ ต้องการ

7.5 ระบบรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี เป็นอาคารขนาดใหญ่จึงจำเป็นต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยในอาคาร ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

7.5.1 จุดรักษาความปลอดภัย

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอยู่ตามจุดต่างๆภายในโครงการ เพื่อดูแลความสะดวกรีบร้อยและความปลอดภัยของโครงการอย่างทั่วถึง

7.5.2 การใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิด CCTV

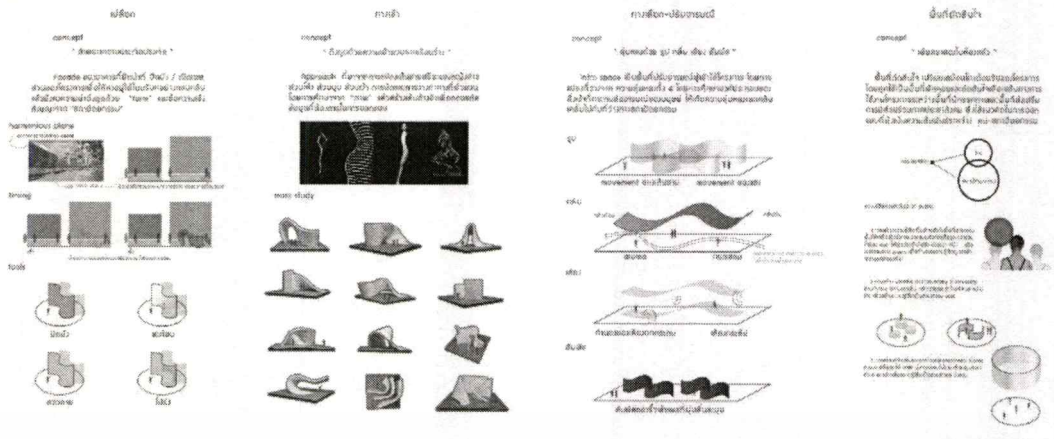
ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) นั้นจะมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดอยู่ตามบริเวณส่วนต่างๆภายในโครงการ ซึ่งเป็นจุดอับ หรือเป็นจุดที่คาดว่าจะเกิดอุบัติเหตุได้ ภาพที่ได้จากกล้องวงจรปิดจะถูกส่งสัญญาณมายังห้องรักษาความปลอดภัยหลัก โดยภาพเหตุการณ์ต่างๆจะถูกบันทึกไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานในกรณีเกิดเหตุต่างๆได้

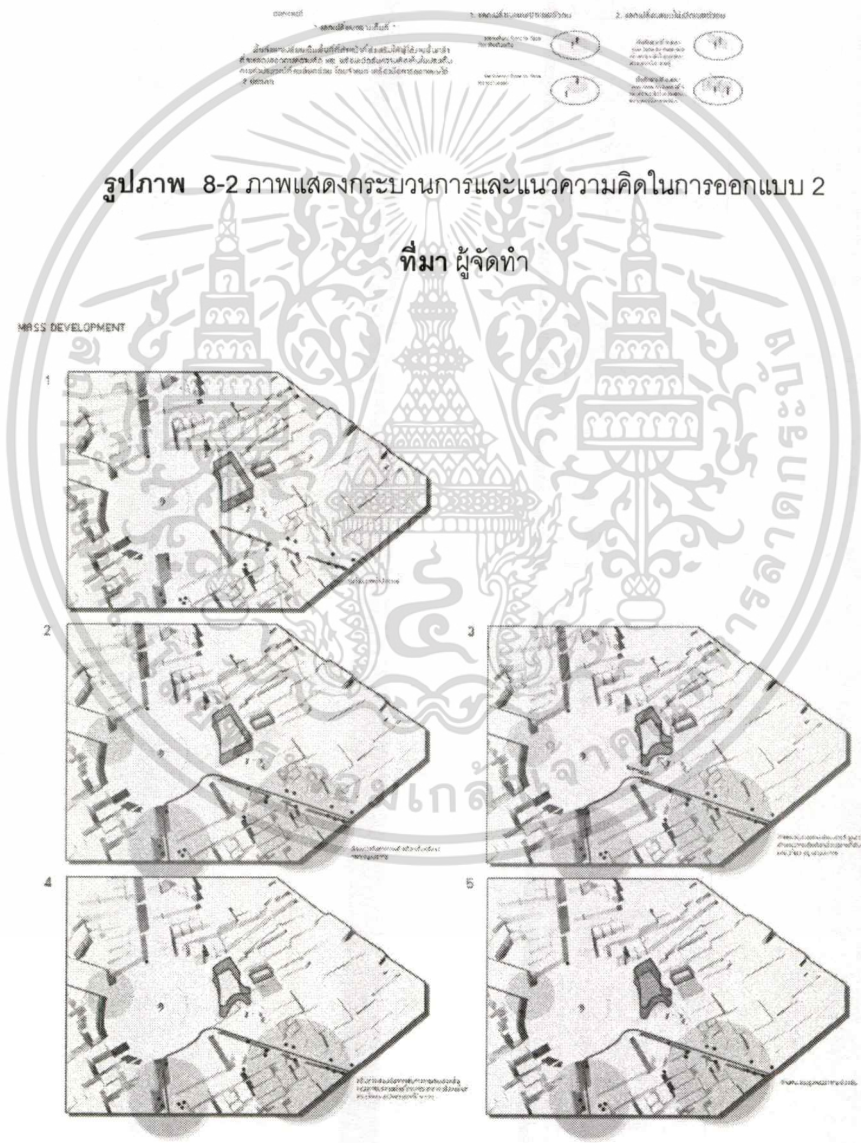
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TOOLS

พื้นที่สูงเขื่อน

รูปภาพ 8-3 ภาพแสดงกระบวนการและแนวความคิดในการออกแบบ 3

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.2 การจัดการและการวางผังโครงการ

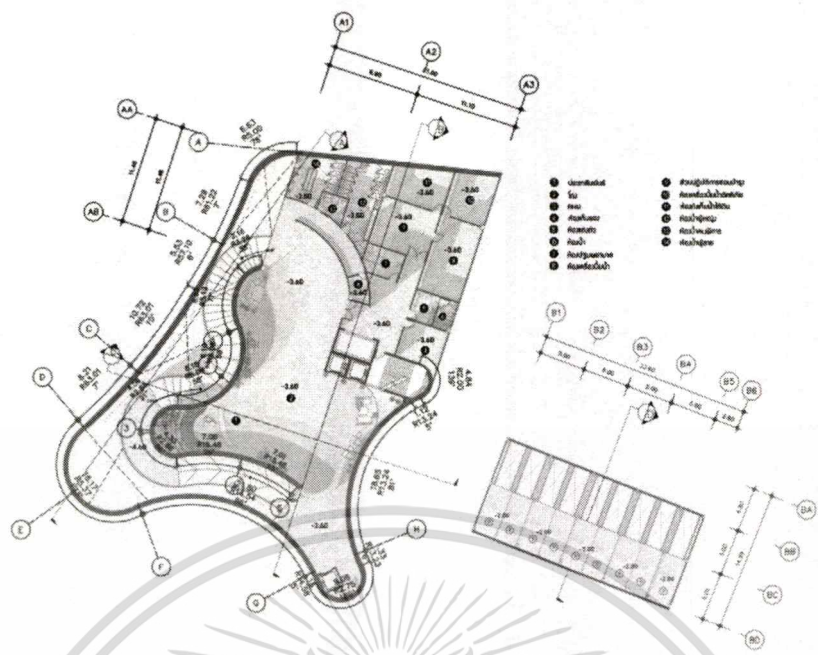
การจัดผังบริเวณวิเคราะห์จากบริบทโดยรอบที่ดิน เพื่อทางเลือกในการทำทางเข้าออกโครงการ และแนวความคิดในการออกแบบ

รูปภาพ 8-5 ภาพแสดงผังพื้นที่ 1

ที่มา ผู้จัดทำ

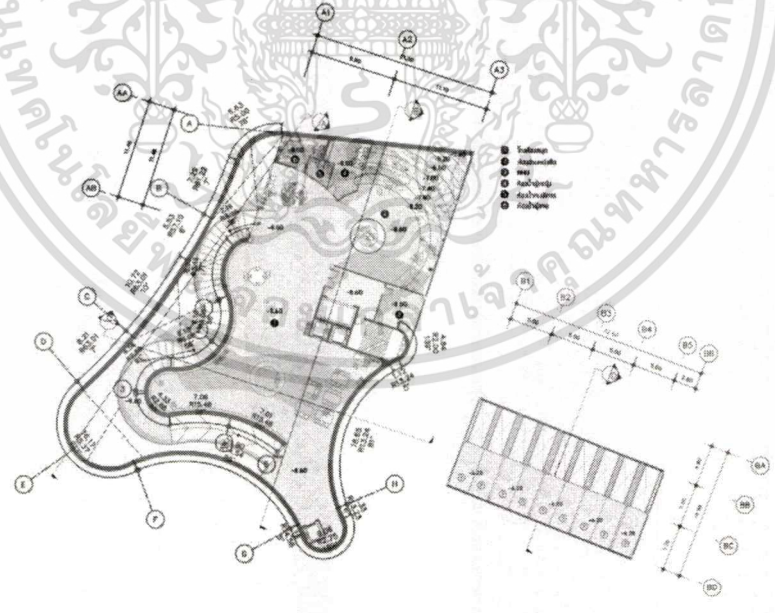
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ພັງພື້ນຂັ້ນ G
ມາດສ່ວນ 1:200

ຮູບຮ່າງ 8-6 ພາບເສັ້ນຜັງພື້ນຂັ້ນ G

ທີ່ມາ ຜູ້ຈັດກຳ

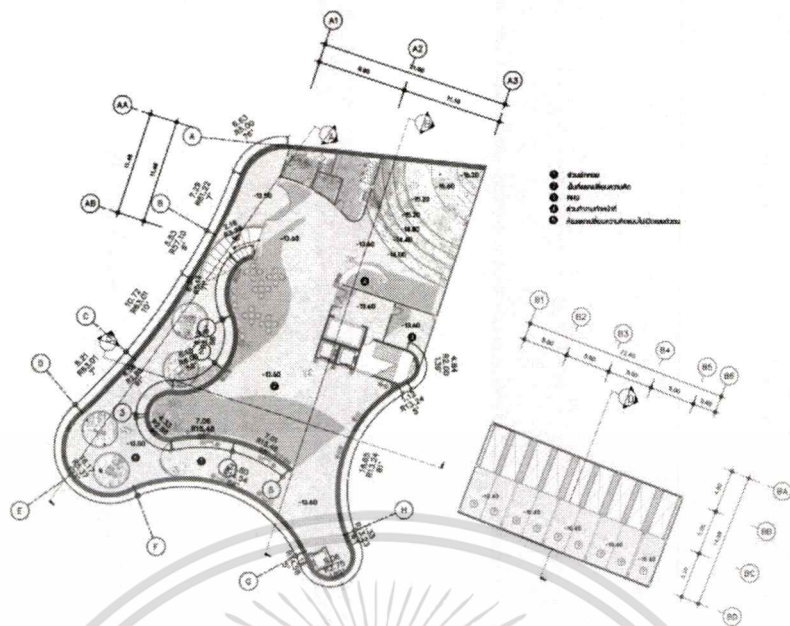

ພັງພື້ນຂັ້ນ B1
ມາດສ່ວນ 1:200

ຮູບຮ່າງ 8-7 ພາບເສັ້ນຜັງພື້ນຂັ້ນ B1

ທີ່ມາ ຜູ້ຈັດກຳ

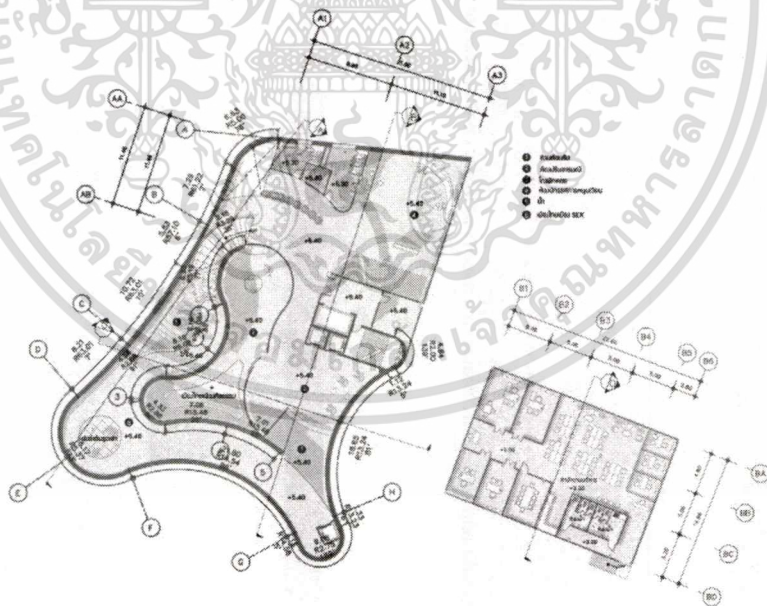
ເອກສານນີ້ເປັນເອກສານທີ່ສ່ວນໄວ້ສຳລັບການໃຊ້ງານເພື່ອການສຶກສາເທົ່ານັ້ນ ມີອຸນຸຍາດໃຫ້ນຳໄປໃຊ້ປະໂຫຍດດ້ານການຄ້າ ບໍ່ວ່າຮູບຮ່າງ ທັງສິນ ອີກທັງທຳມະດາ ບໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂເອກສານແລະຕ້ອງອ້າງອິງເຊິ່ງເຈົ້າຂອງເອກສານທຸກຄັ້ງທີ່ມີການນຳໄປໃຊ້

รูปถ่าย 8-8 ภาพแสดงผังพื้นที่ B2
 ภาควิชาสถาปัตย์
 1 : 200

รูปถ่าย 8-8 ภาพแสดงผังพื้นที่ B2

ที่มา ผู้จัดทำ

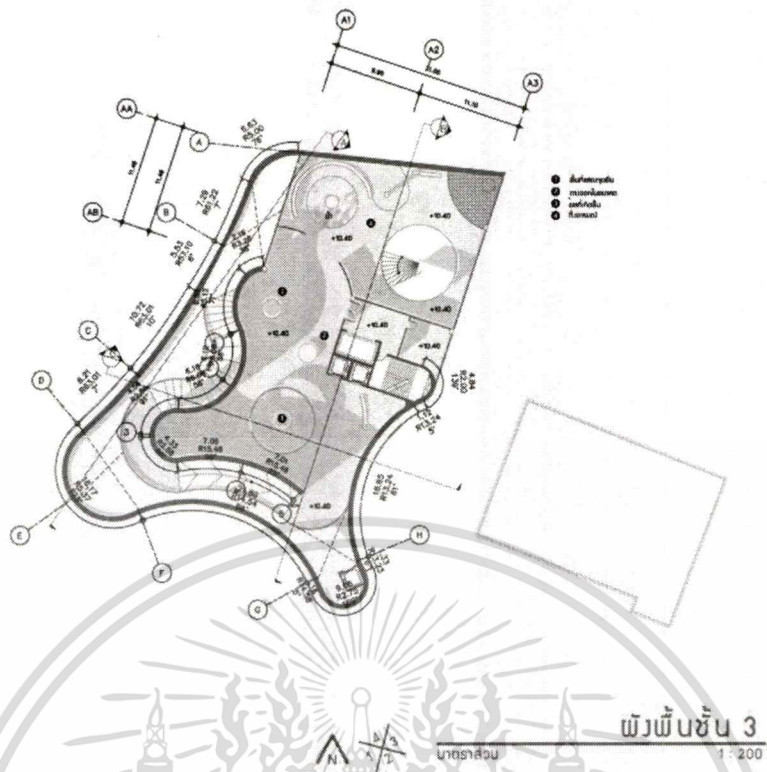

รูปถ่าย 8-9 ภาพแสดงผังพื้นที่ 2
 ภาควิชาสถาปัตย์
 1 : 200

รูปถ่าย 8-9 ภาพแสดงผังพื้นที่ 2

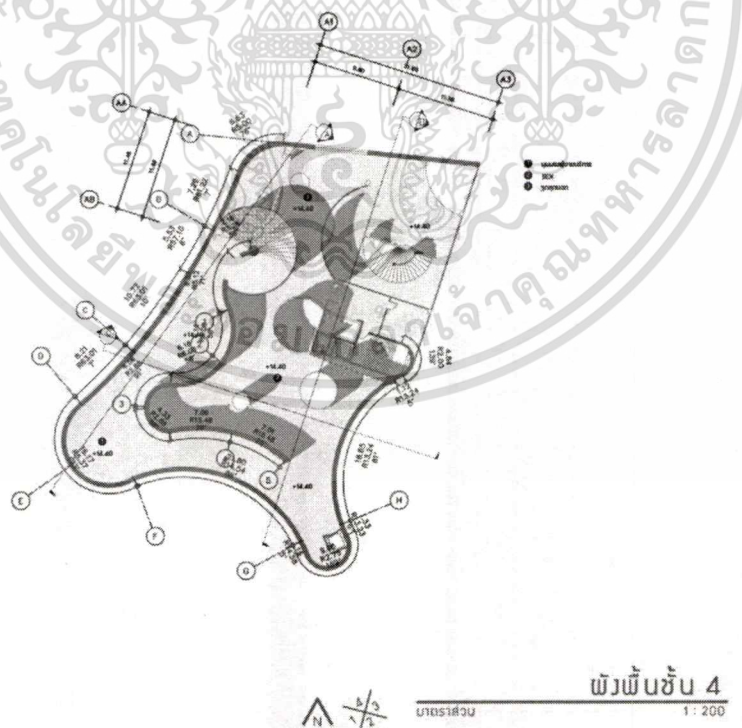
ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-10 ภาพแสดงผังพื้นที่ชั้น 3

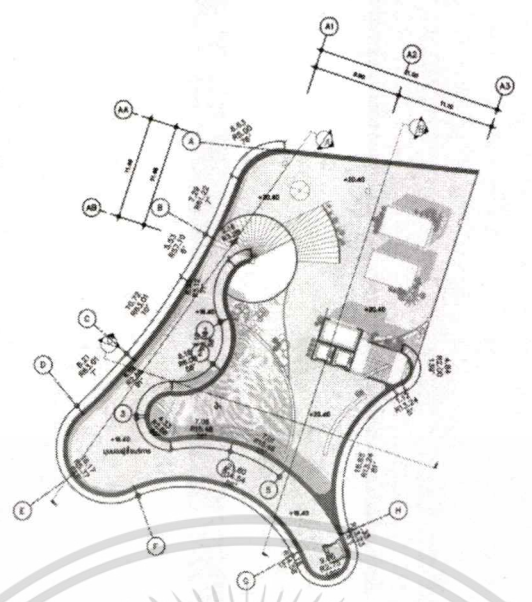
ที่มา ผู้จัดทำ

รูปภาพ 8-11 ภาพแสดงผังพื้นที่ชั้น 4

ที่มา ผู้จัดทำ

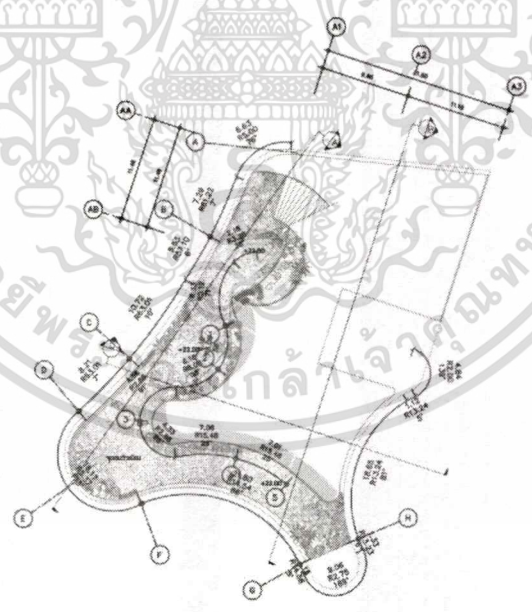
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังพื้นที่ชั้น 5
 มาตรฐาน
 1 : 200

รูปภาพ 8-12 ภาพแสดงผังพื้นที่ชั้น 5

ที่มา ผู้จัดทำ

ผังพื้นที่ชั้นดาดฟ้า
 มาตรฐาน
 1 : 200

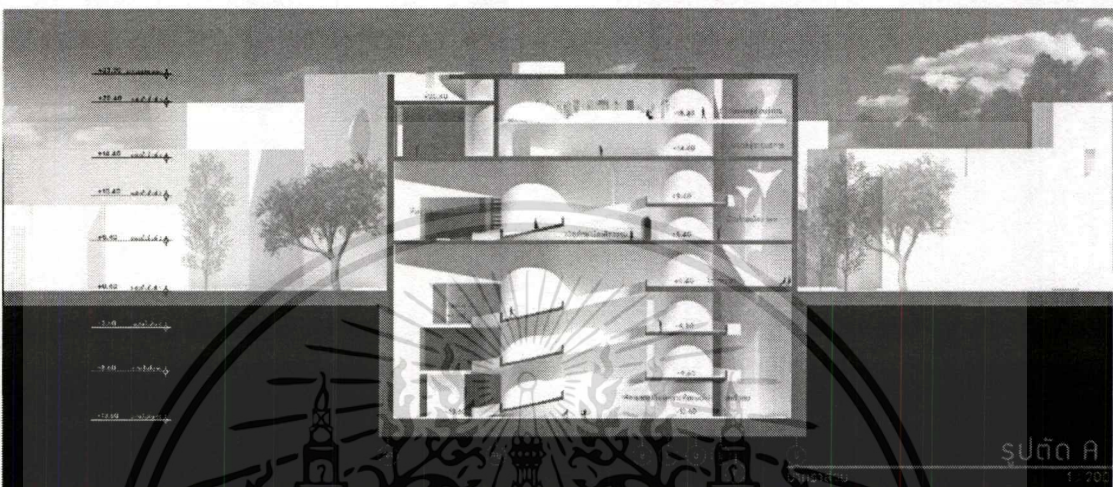
รูปภาพ 8-13 ภาพแสดงผังพื้นที่ชั้นดาดฟ้า

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

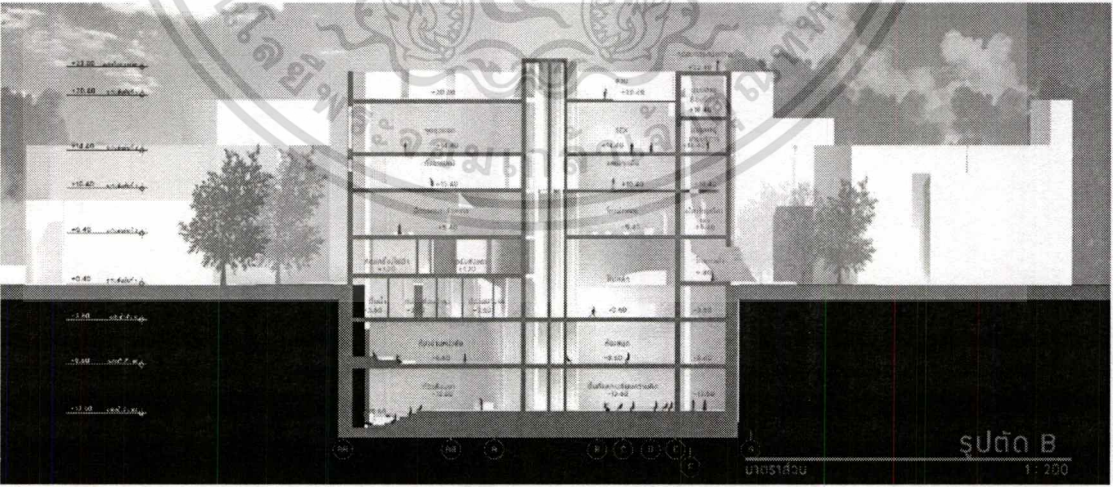
8.3 รูปด้านและรูปตัดโครงการ

รูปตัดโครงการแสดงลักษณะที่ว่างภายในอาคาร ส่วนรูปด้านแสดงถึงรูปร่างอาคาร สัดส่วนอาคารที่สังเคราะห์มาจากแนวความคิดในการออกแบบ

รูปภาพ 8-14 ภาพแสดงรูปตัด A

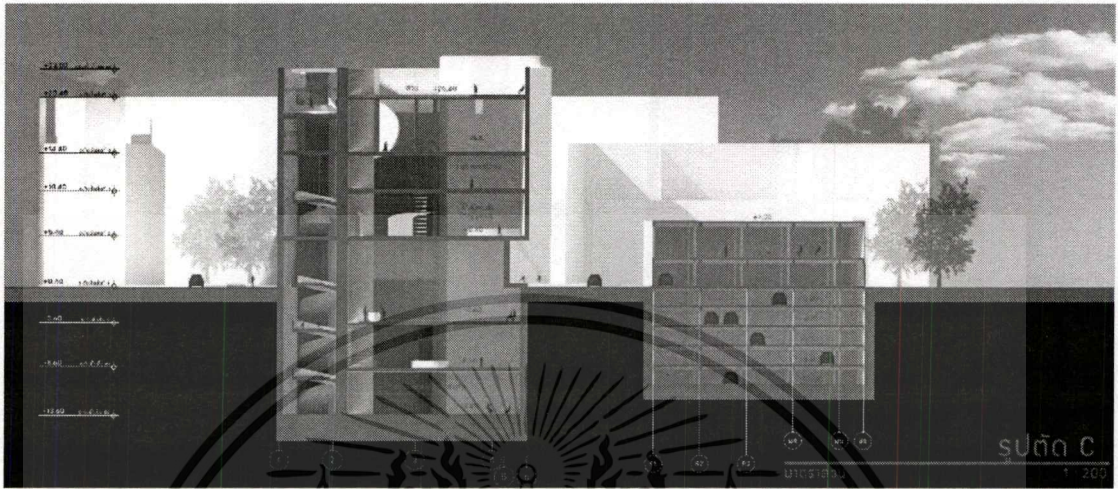
ที่มา ผู้จัดทำ

รูปภาพ 8-15 ภาพแสดงรูปตัด B

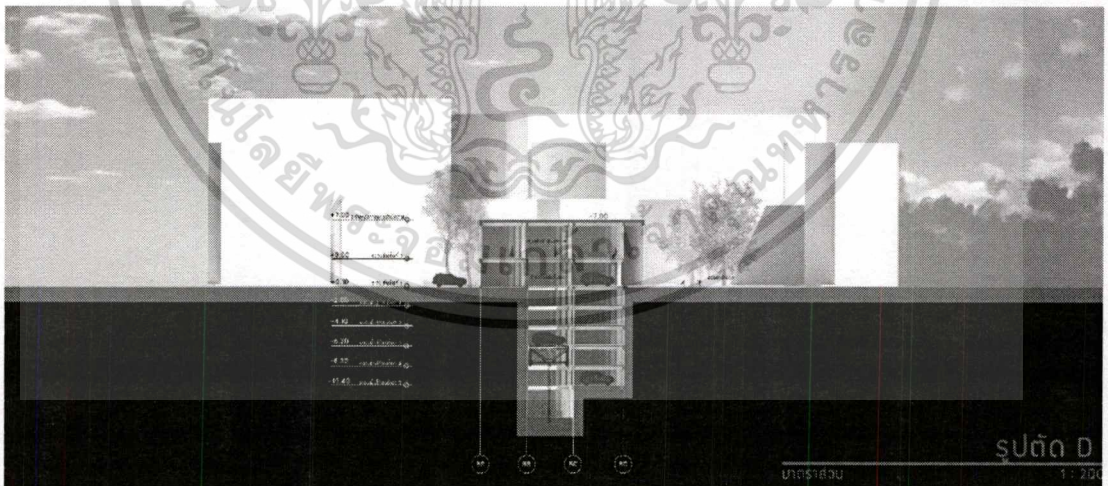
ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-16 ภาพแสดงรูปตัด C

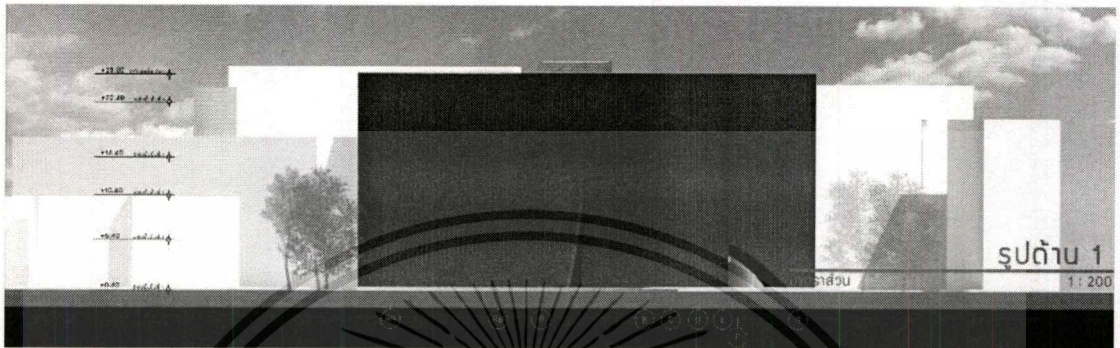
ที่มา ผู้จัดทำ

รูปภาพ 8-17 ภาพแสดงรูปตัด D

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-18 ภาพแสดงรูปด้าน 1

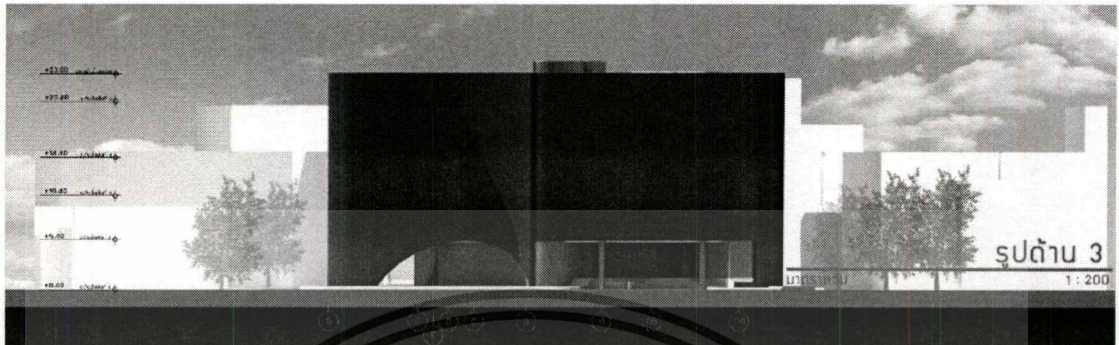
ที่มา ผู้จัดทำ

รูปภาพ 8-19 ภาพแสดงรูปด้าน 2

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-20 ภาพแสดงรูปด้าน 3

ที่มา ผู้จัดทำ

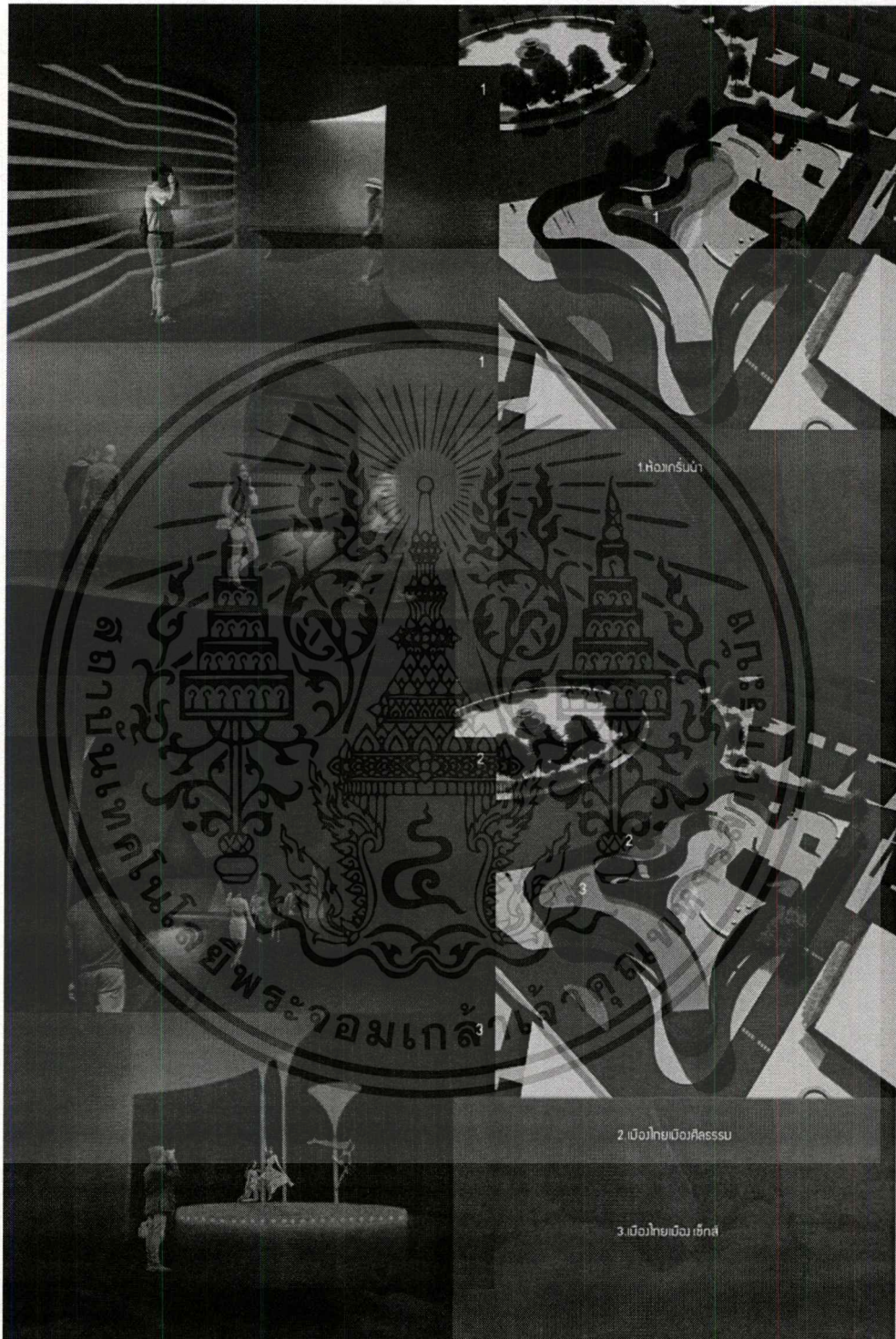

รูปภาพ 8-21 ภาพแสดงรูปด้าน 4

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

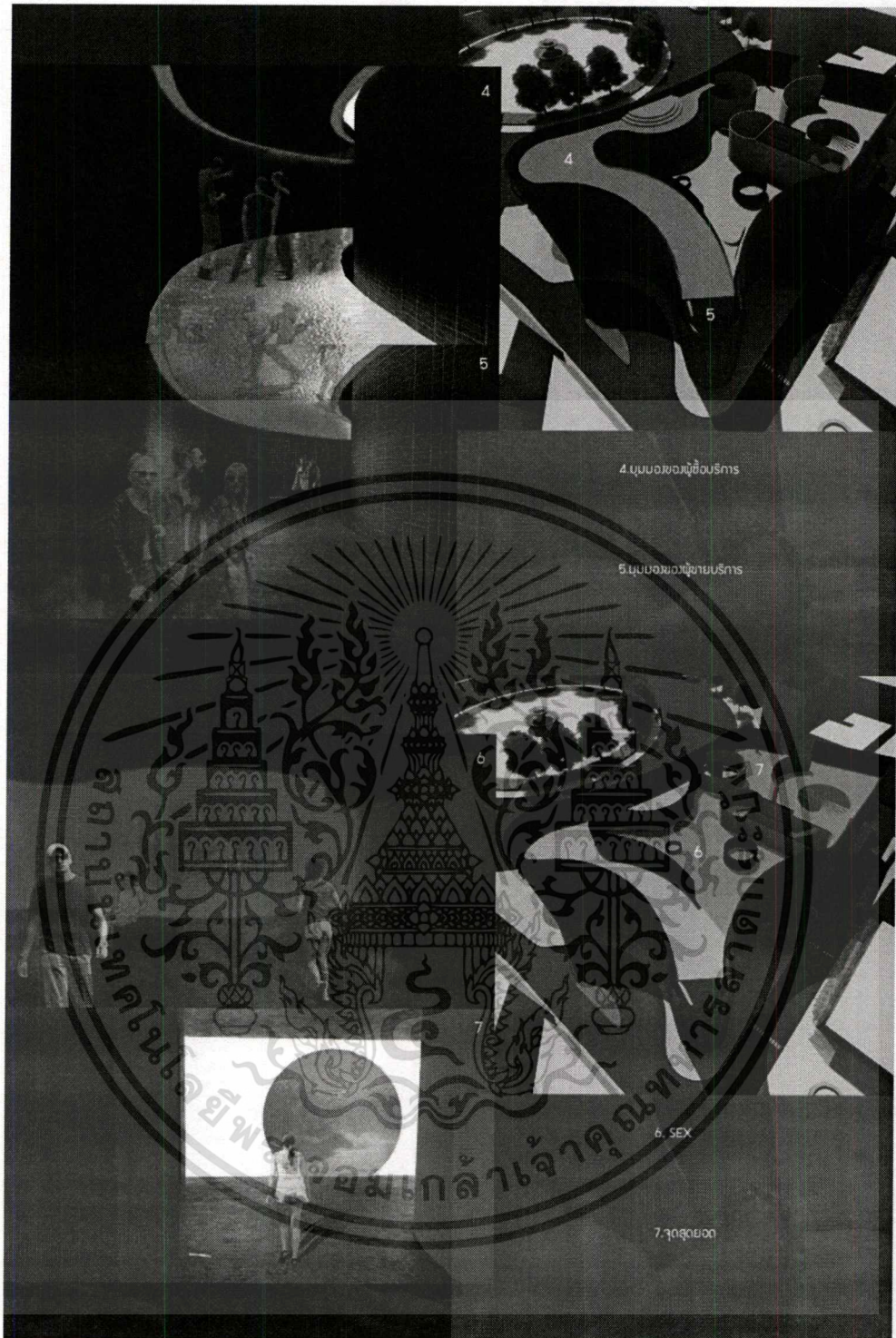
8.4 รายละเอียดการจัดแสดงและการออกแบบโครงการ

รูปภาพ 8-22 ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 1

ที่มา ผู้จัดทำ

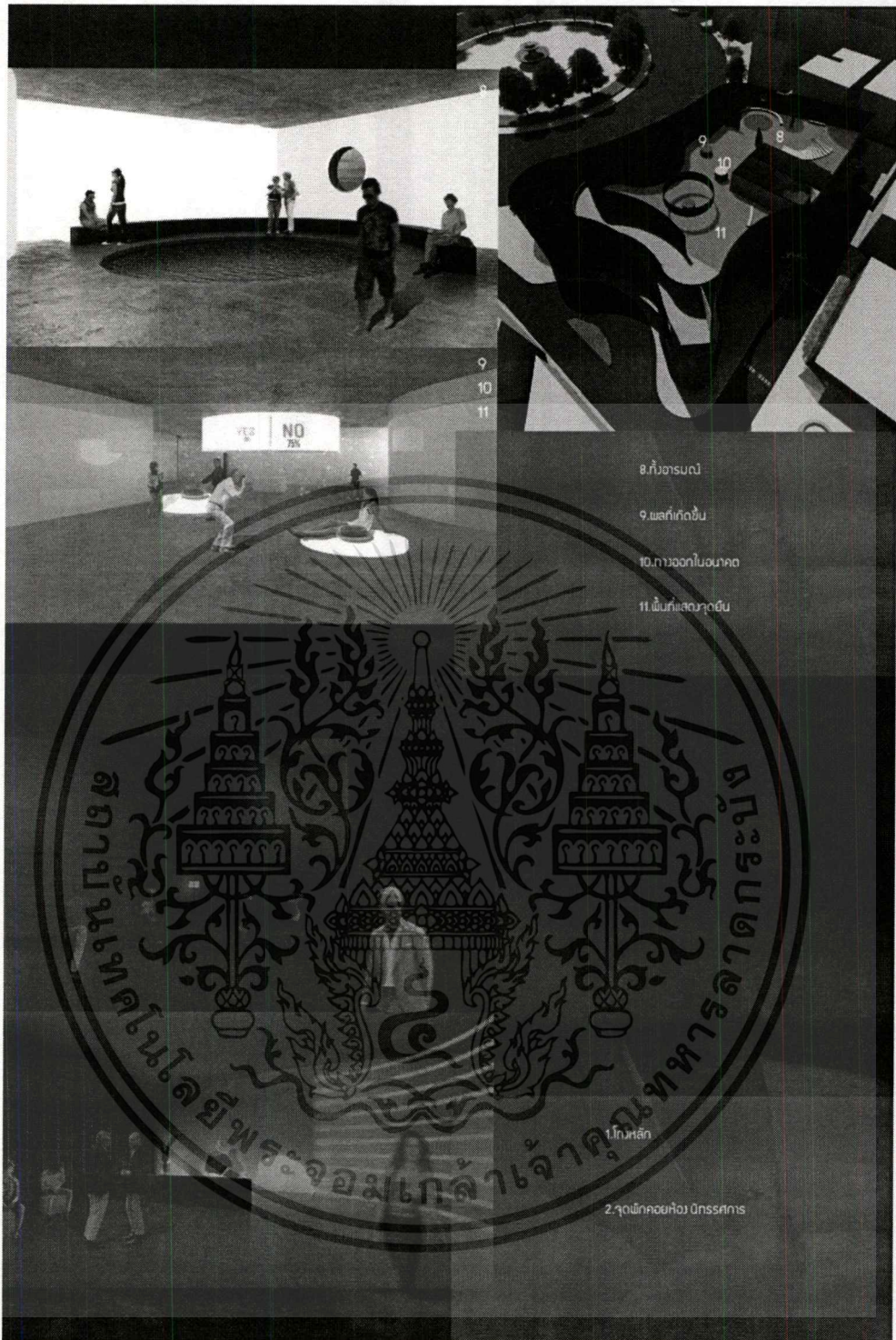
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-23 ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 2

ทีมา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 8. กิ่งชารมณี
- 9. ผลที่กัดขึ้น
- 10. กางออกใบอนาคต
- 11. แผ่นที่แสดงวาทศิลป์

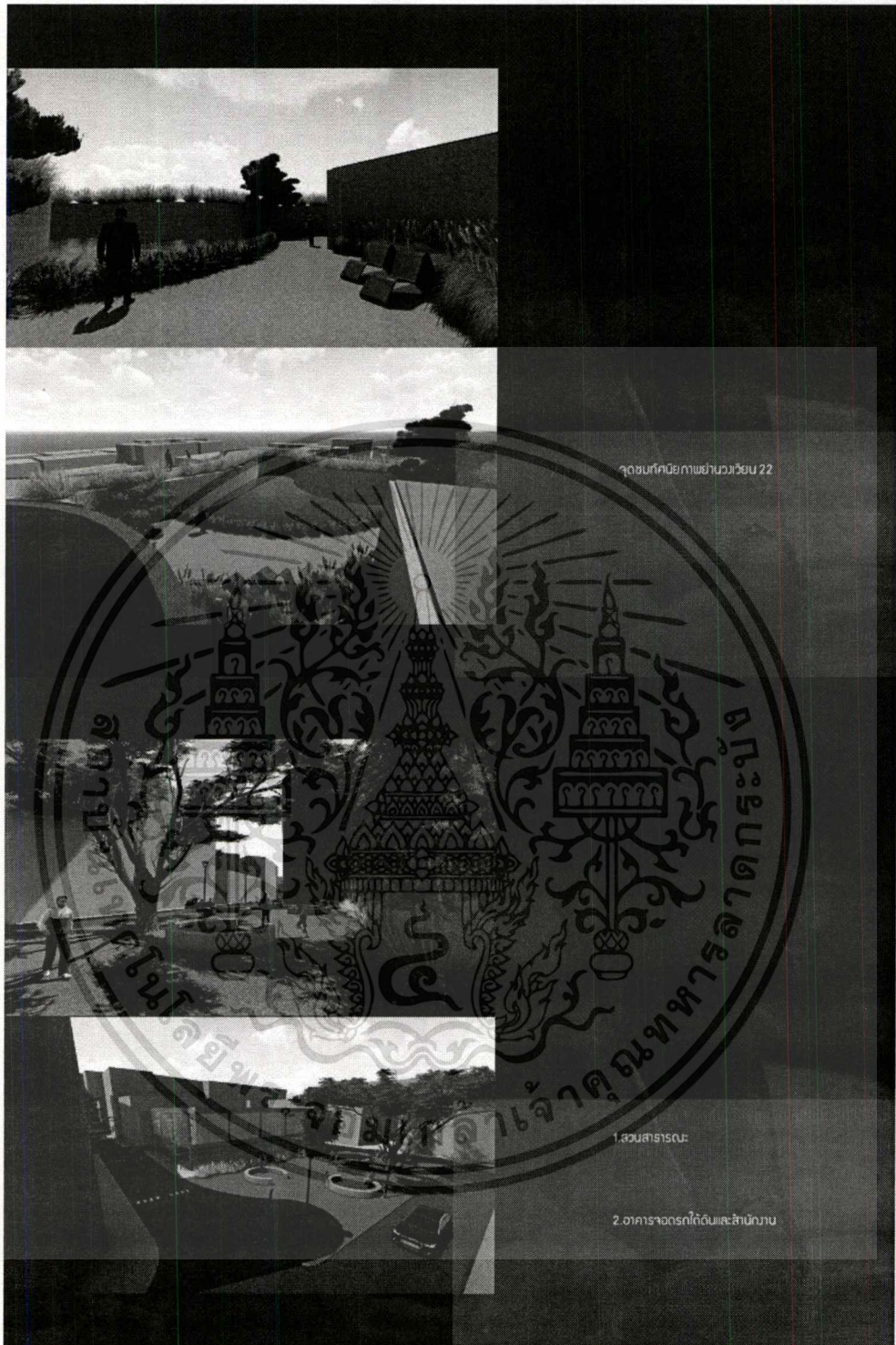
1. โทหลัก

2. จุดฝึกคชห่อ อภรรพร

รูปภาพ 8-24 ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ 3

ที่มา ผู้จัดทำ

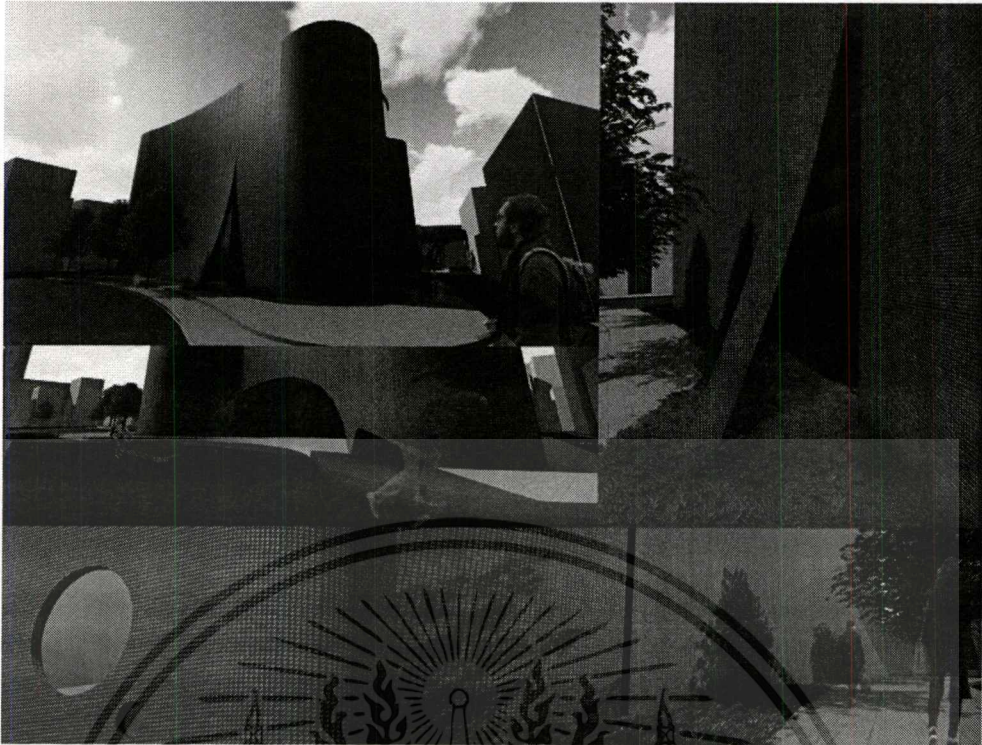
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-24 ภาพแสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ 1

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพ 8-26 ภาพแสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ 2

ที่มา ผู้จัดทำ

ไดอะแกรมแสดงมาบระบบ

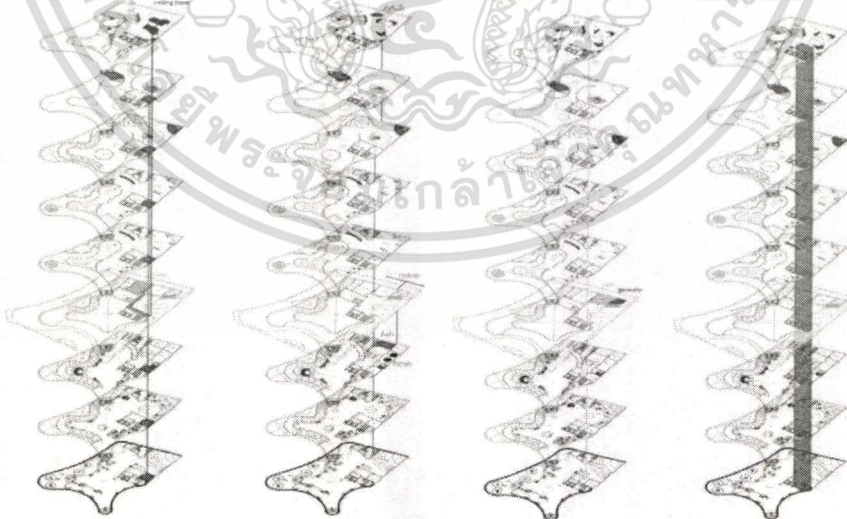
อาคารหลัก

ระบบปรับอากาศ

ระบบน้ำ

ระบบไฟฟ้า

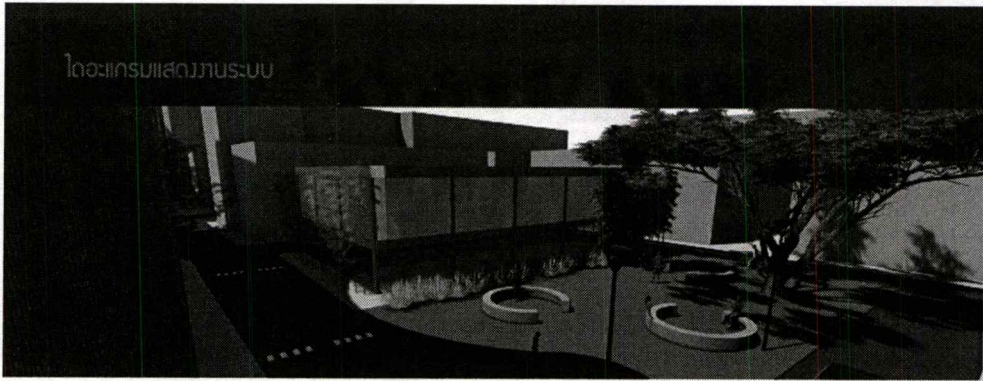
ระบบป้องกันอัคคีภัย

รูปภาพ 8-27 ภาพแสดงไดอะแกรมงานระบบ 1

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดะแกรมแสดงระบบ

อาคารจอดรถและอาคารสำนักงาน

ระบบปรับอากาศ

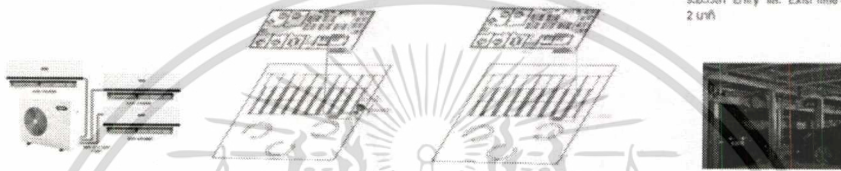
ระบบน้ำ

ระบบไฟฟ้า

ระบบจอดรถอัตโนมัติ

ใช้ระบบ split type

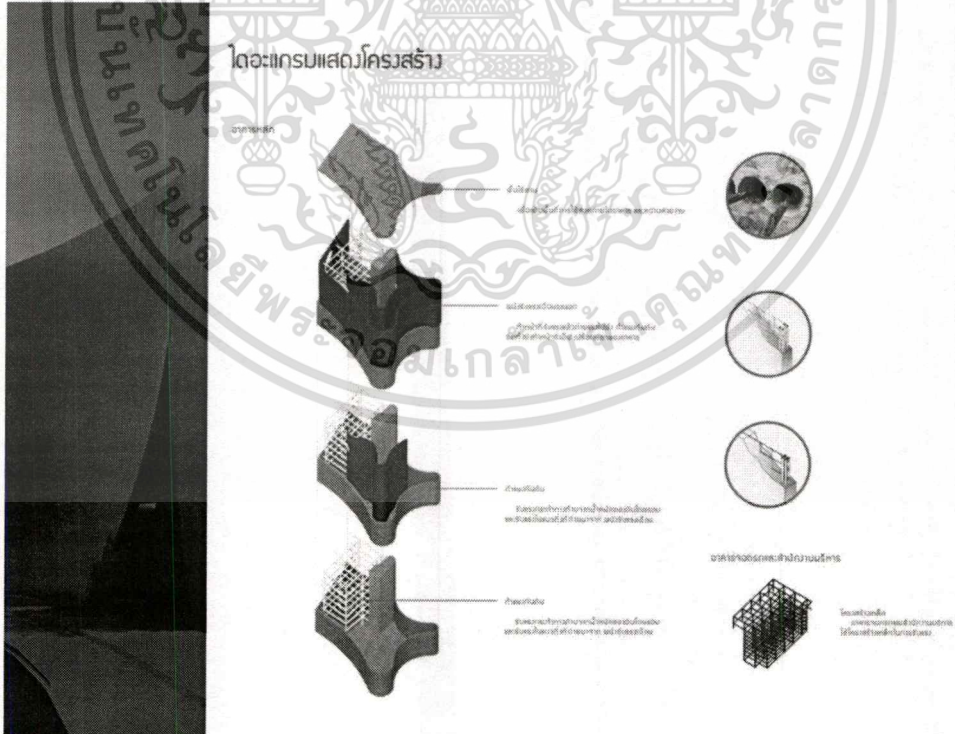
ใช้ระบบจอดรถอัตโนมัติทั้งหมดใน
ส่วนนี้ โดยตั้งอยู่ที่ชั้น จอดรถที่ 5.4 ชั้น
service Entry และ Exit time ประมาณ
2 นาที

รูปภาพ 8-28 ภาพแสดงโดะแกรมงานระบบ 2

ที่มา ผู้จัดทำ

โดะแกรมแสดงโครงสร้าง

รูปภาพ 8-29 ภาพแสดงโดะแกรมโครงสร้าง

ที่มา ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ทิม RARS-W มุลนิธิ เอ็มพาวเวอร์,งานวิจัยของพนักงานบริการ ต่อด้านการค้ามนุษย์,มุลนิธิ เอ็มพาวเวอร์, 2555

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง สตอกโฮล์ม, ปัญหาการค้าประเวณีและการค้ามนุษย์ : สิ่งที่ต้องควรรู้ ,2551

สมาคมรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,โครงการวิจัยเรื่อง “การค้าประเวณีหญิงจากประเทศในแถบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในประเทศไทย” (Modern Slavery: Inside the business of sex trade of GMS women entering into Thailand), 2558

พงษ์ธร สำราญ, ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานบริการ อาบ อบ นวด, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย,2549

ชุติภย์ กมลวิศิษฎ์, ธุรกิจนอกระบบ : ศึกษากรณี การค้าบริการทางเพศในสังคมไทย . ภาคนิพนธ์รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต คณะ รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2551

ฉวีรัตน์ เขมณะสิริ, โสเภณี การค้าประเวณี นักศึกษา คำนิยม สังคมประกิจ ปัญหาสังคม,วิทยานิพนธ์มานุษยวิทยา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

กฎหมายและข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

จากการศึกษาพบว่าโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีใน
สังคมไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการมีความถูกต้องจึงควรออกแบบให้ถูกหลักตาม
ข้อกำหนด โดยข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522
- กฎกระทรวงฉบับที่ 55 พ.ศ.2543
- กฎกระทรวงสั่งอำนวยความสะดวกในอาคาร พ.ศ.2548
- ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2526

รายละเอียดโดยสรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.ประเภทอาคารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ประเภทอาคารตามนิยามทางกฎหมายมีผลต่อการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับ
ข้อกำหนด โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีในสังคมไทยนิยามประเภท
อาคารที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1.1 อาคารสาธารณะ

คือ อาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไปเพื่อกิจกรรมทางราชการ
การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพาณิชยกรรม เช่น โรงมหรสพ
หอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด สนามกีฬากลางแจ้ง สนามกีฬาในร่ม ตลาด
ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ท่าอากาศยาน อุโมงค์ สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ
ท่าจอดเรือ โป๊ะจอดเรือ สุสาน ศาสนาสถาน เป็นต้น

1.2 อาคารพิเศษ

คือ อาคารที่ต้องการมาตรฐานความมั่นคงแข็งแรง และความปลอดภัยพิเศษ เช่น อาคาร
ดังต่อไปนี้

1.2.1 โรงมหรสพ อัฒจันทร์ หอประชุม หอสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์สถานหรือศาสนา

สถาน

1.2.2 อุโมงค์ คานเรือ หรือท่าจอดเรือ สำหรับเรือขนาดใหญ่เกิด 100 ตันกรอส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.3 อาคารหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสูงเกิน 15 เมตร หรือสะพานหรืออาคาร หรือโครงหลังคา ช่วงหนึ่งเกิน 10 เมตร หรือมีลักษณะโครงสร้างที่อาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อ สาธารณะชนได้

1.2.4 อาคารที่เก็บวัสดุไวไฟ วัสดุระเบิด หรือวัสดุกระจายแพร่พิษ หรือรังสีตามกฎหมาย ว่า ด้วยการนั้น

1.3 อาคารขนาดใหญ่

คือ อาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นใดในหลังคาเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร หรือ อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 15.00 เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมทุกชั้นหรือชั้นใดชั้นหนึ่งในหลังคาเดียวกัน เกิน 1,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 2,000 ตารางเมตร การวัดความสูงอาคารให้วัดจากระดับพื้นดิน ที่ก่อสร้างถึงพื้นลาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงจุด ยอดผนังของชั้นสูงสุด

1.4 สำนักงาน

คือ อาคารที่มีส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ

2. องค์ประกอบอาคาร

องค์ประกอบอาคารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการ เช่น ทางเดิน บันได ที่ว่าง ภายนอก ที่ถูกกฎหมายควมมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ช่องทางเดินในอาคาร

ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ อาคารอยู่อาศัยรวม หอพักว่าด้วย กฎหมาย หอพัก สำนักงาน อาคารสาธารณะ อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารพิเศษ มีขนาด 1.50 เมตร

2.2 บันไดของอาคาร

บันไดของอาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุมของคนจำนวนมาก เช่นบันไดห้องประชุมหรือห้อง บรรยายที่มีพื้นที่รวมตั้งแต่ 500 ตารางเมตรขึ้นไป หรือบันไดห้องรับประทานอาหารหรือสถาน บริการที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ 1,000 ตารางเมตรขึ้นไป หรือบันไดของแต่ละชั้นของอาคารนั้นที่มี พื้นที่รวมกันตั้งแต่ 2,000 ตารางเมตรขึ้นไป ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร อย่างน้อย 2 บันได ถ้ามีบันไดเดียวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร

3. ทางหนีไฟ

อาคารที่สูงตั้งแต่สี่ชั้นขึ้นไปและสูงไม่เกิน 23.00 เมตร หรืออาคารที่สูงสามชั้นและมี ดาดฟ้าเหนือชั้นที่มีพื้นที่เกิน 16 ตารางเมตร นอกจากบันไดของอาคารปกติแล้วต้องมีบันไดหนีไฟ ที่ทำด้วยวัสดุกันไฟอย่างน้อยหนึ่งแห่ง และต้องมีทางเดินไปยังบันไดหนีไฟนั้นได้โดยไม่มีสิ่งกีด ขวาง

3.1 บันไดหนีไฟ

บันไดหนีไฟต้องมีความลาดชันไม่น้อยกว่า 60 องศา เว้นแต่ตึกแถวและบ้านแถวที่สูงไม่เกิน 4 ชั้น ให้มีบันไดหนีไฟที่มีความลาดชันเกิน 60 องศาได้และต้องมีชานพักบันไดทุกชั้น

บันไดหนีไฟภายในอาคารต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร มีผนังที่ปกคลุมด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟโดยรอบ เว้นแต่ส่วนที่เป็นช่องระบายอากาศและช่องประตู

3.2 ประตูหนีไฟ

ประตูหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า 1.90 เมตร และต้องทำเป็นบานเปิดชนิดผลักออกสู่ภายนอก กับติดอุปกรณ์ที่บังคับให้บานประตูปิดได้เอง และต้องสามารถเปิดออกได้โดยสะดวกตลอดเวลา ประตูหรือทางออกสู่บันไดหนีไฟต้องไม่มีธรณีหรือขอบกั้น

พื้นหน้าบันไดหนีไฟต้องกว้างไม่น้อยกว่าความกว้างของบันไดและอีกด้านหนึ่งกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

4. ที่ว่างภายนอกอาคาร

ที่ว่างภายนอกอาคารจะเกี่ยวกับพื้นที่ของอาคารเพื่อให้ที่ดินมีที่โล่งในบางส่วนซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ และอาคารอื่นซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ต้องมีพื้นที่ว่างไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ของส่วนพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

5. แนวอาคารและระยะร่น

ระยะร่นของอาคารมีข้อกำหนดซึ่งสัมพันธ์กับความสูงของอาคารโดยรายละเอียดข้อกำหนดมีดังต่อไปนี้

5.1 ระยะร่น

อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 6 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 3 เมตร ของอาคารที่สูงเกิน 2 ชั้นหรือเกิน 8 เมตร

- ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 6 เมตร
- ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไปแต่ไม่เกิน 20 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 1 ใน 10 ของความกว้างถนนสาธารณะ ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างเกิน 20 เมตรขึ้นไปให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 2 เมตร

5.2 ความสูงอาคาร

อาคารหลังเดียวกันซึ่งมีถนนสาธารณะสองสายขนาดไม่เท่ากันขนานอยู่เมื่อระยะระหว่างถนนสาธารณะสองสายนั้นไม่เกิน 60 เมตร และส่วนกว้างของอาคารตามแนวถนนสาธารณะที่กว้างไม่เกิน 60 เมตร ความสูงอาคาร ณ จุดใดต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบที่ใกล้ที่สุดจากจุดนั้น ไปตั้งฉากกับแนวเขตถนนสาธารณะด้านตรงข้ามของสายที่กว้างกว่า

อาคารหลังเดียวกันซึ่งอยู่ที่มุมถนนสาธารณะสองสายไม่เท่ากัน ความสูงของอาคาร ณ จุดใดจุดหนึ่งต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบที่ใกล้ที่สุดจากจุดนั้นไปตั้งฉากกับเขตถนนสาธารณะด้านตรงข้ามของสายที่กว้างกว่า และความยาวของอาคารตามแนวถนนสาธารณะที่แคบกว่าต้องไม่เกิน 60 เมตร

5.3 ผนังอาคาร

ผนังอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงต้องอยู่ห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 2 เมตร

อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังหรือระเบียงต้องอยู่ห่างเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 3 เมตร เว้นแต่จะก่อสร้างชิดเขตที่ดินและอาคารดังกล่าวสูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารที่อยู่ชิดเขตที่ดิน หรือห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่าที่ระบุต้องเป็นผนังทึบและลาดฟ้าของอาคารด้านนั้นทำให้ผนังทึบสูงจากลาดฟ้าไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร ในกรณีก่อสร้างชิดที่ดินต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านนั้นด้วย

6. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

คือ ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดตั้งหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคารเพื่ออำนวยความสะดวก

อาคารประเภทดังต่อไปนี้ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ในส่วยพื้นที่การใช้งานที่เปิดให้แก่บุคคลทั่วไป

- โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานเอนามัย อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถานศึกษา หอสมุด และพิพิธภัณฑ์สถานของรัฐ สถานิชนสงฆ์สงฆ์
- สำนักงาน โรงแรม หอประชุม สนามกีฬา ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ประเภทต่างๆ

6.1 ทางลาด

ทางลาดมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้ พื้นผิวต้องเป็นวัสดุไม่ลื่น พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6 เมตร ขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน 1 ต่อ 12 และมีความยาวช่วงละไม่เกิน 6 เมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน 6 เมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด

ทางลาดที่ไม่มีผนังกั้นให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร และมีราวกันตก ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ 2.50 เมตรขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้าน

อาคารที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราได้ใช้ระหว่างชั้นของอาคาร

6.2 ห้องส้วม

ต้องจัดให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย 1 ห้องในห้องส้วมนั้นหรือจัดแยกออกมาอยู่ในบริเวณเดียวกันกับห้องส้วมส่วนบุคคลทั่วไปก็ได้ ห้องน้ำต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวกลับได้โดยเส้นผ่านศูนย์กลาง ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- ประตูของห้องส้วมต้องเปิดออกสู่ภายนอกโดยเปิดกว้างได้ไม่น้อยกว่า 90 องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อนและมีสัญลักษณ์ระบุชัดเจน